

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**PSANÉ TEXTY PROSTĚSDĚLOVACÍHO FUNKČNÍHO
STYLU**

Vedoucí diplomové práce: doc. PaedDr. Bohumila Junková, CSc.

Autorka práce: Veronika Smetanová

Studijní obor: ČJ-NJ/SŠ

Ročník: 6.

2012

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 11. prosince 2012

Veronika Smetanová

.....

Na tomto místě bych chtěla velmi poděkovat doc. PaedDr. Bohumile Junkové, CSc. nejen za odborné vedení mé diplomové práce, cenné rady a nápady, ale především za podporu a přátelský přístup.

Zároveň děkuji i své rodině a blízkým přátelům za psychickou podporu.

ANOTACE

Cílem diplomové práce „Psané texty prostěsdělovacího funkčního stylu“ je popsat proměny funkčních stylů v současné komunikaci, ke kterým dochází v souvislosti se stíráním rozdílů mezi formálností a neformálností. Vzhledem k rozsáhlosti dané problematiky se blíže zaměříme především na spontánní psané komunikáty stylu prostěsdělovacího, které v poslední době do značné míry nahrazují projevy primárně mluvené.

Práce vychází z rozboru jazykového materiálu nashromážděného v rámci diskusí názorového fóra portálu Novinky.cz. Analýza zaznamenaného materiálu si klade za cíl zjistit, v čem se spontánní zprostředkované psané komunikáty podobají projevům původně mluveným a zda si zachovávají nějaké rysy psanosti.

ANNOTATION

The aim of the Thesis „Written texts in the matter-of-fact functional style“ is to describe the changes of functional styles in present day communication, as the consequence of diminishing of differences between formality and informality. Concerning the extent of the issue, we will mainly focus on spontaneous written documents of the matter-of-fact functional style, which have been significantly replacing the primarily spoken speeches.

The work goes on analysis of language material which has been gathered within opinion newsgroup portal Novinky.cz discussions. The analysis of the recorded materials aimed at determining the way the spontaneous vicarious written documents resemble the speeches and considering if they keep some of their distinguishing features of a written text.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I. FUNKČNÍ STYLY.....	12
1.1 Jazykový styl.....	12
1.2 Teorie funkčních stylů.....	13
1.3 Diferenciace funkčních stylů.....	14
1.3.1 Různá pojetí stylové diferenciace.....	14
1.3.2 Primární funkční styly.....	15
II. PROMĚNY FUNKČNÍCH STYLŮ V SOUČASNÉ KOMUNIKACI.....	18
III. PROSTĚSDĚLOVACÍ FUNKČNÍ STYL.....	23
3.1 Charakteristika prostěsdělovacího funkčního stylu.....	23
3.2 Stylová norma projevů prostěsdělovacího funkčního stylu.....	26
3.3 Diferenciace prostěsdělovacího funkčního stylu.....	27
IV. MLUVENOST VS. PSANOST.....	29
4.1 Mluvené komunikáty.....	29
4.2 Psané komunikáty.....	30
4.3 Rysy mluvené a psané komunikace.....	31
V. INTERNET A MOŽNOSTI KOMUNIKACE NA INTERNETU.....	32
5.1 Internet.....	32
5.2 Možnosti komunikace na internetu.....	32
5.3 Diskusní fórum.....	35
5.3.1 Registrace.....	35
5.3.2 Průběh komunikace.....	36
5.3.3 Komunikanti.....	37
5.3.4 Pravidla názorového fóra na serveru Novinky.cz.....	37

VI. ANALÝZA JAZYKOVÉHO MATERIÁLU	39
6.1 Hláskoslovná rovina.....	39
6.2 Morfologická rovina.....	42
6.3 Syntaktická rovina.....	47
6.4 Pravopis.....	55
6.5 Lexikální rovina.....	62
6.5.1 Hovorové výrazy.....	62
6.5.2 Obecněčeské výrazy.....	63
6.5.3 Nářeční výrazy.....	65
6.5.4 Neologismy.....	65
6.5.5 Expresivní výrazy.....	66
6.5.6 Citoslovce.....	69
6.5.7 Frazeologické prostředky.....	71
6.5.8 Zkratky a zkratková slova.....	73
6.5.9 Kontaktní prostředky.....	74
6.5.9.1 Oslovení.....	74
6.5.9.2 Zvořilostní fráze.....	76
6.5.9.3 Pozdravy a přání.....	77
6.5.10 Parazitní výrazy.....	78
6.6 Grafická rovina.....	79
6.6.1 Písmo.....	79
6.6.2 Zmnožení znaků.....	80
6.6.3 Nadměrné užívání interpunkčních znamének.....	80
6.6.4 Emotikony neboli smajlíci.....	81
6.6.5 Oddělování textu.....	82
6.6.6 Psaní diakritiky, velkých písmen na začátku věty a interpunkce..	83
6.7 Téma.....	84
 ZÁVĚR	 88
 BIBLIOGRAFIE	 92
Monografie a sborníky.....	92
Články v odborných časopisech.....	93
Internetové zdroje.....	94

Analyzovaný materiál.....	95
PŘÍLOHY.....	104
Seznam příloh.....	104
Formulář pro vkládání příspěvků.....	105
Podoba profilu účastníků diskuse.....	106
Přehled pravidel diskusního fóra Vaše názory.....	107

ÚVOD

V souvislosti s rozvojem moderních komunikačních technologií – zejména se stále se rozšiřujícím užíváním internetu – se v poslední době do značné míry proměňuje podoba psané a mluvené komunikace. Stírají se rozdíly mezi formálností a neformálností, mezi projevy veřejnými oficiálními a soukromými. Dochází k záměně řečových stylů a jazykových prostředků spisovných a nespisovných. Jednou z nejvýraznějších oblastí, u níž lze tyto změny pozorovat, představují spontánní psané komunikáty prostředkovacího funkčního stylu. Jedná se mimo jiné o emaily, SMS, chaty a různé formy diskusí, které do jisté míry nahradily primárně mluvené projevy a staly se tak nedílnou součástí lidské komunikace.

Předkládaná diplomová práce si klade za cíl popsat proměny, které současnou komunikaci provázejí. Záměr bude vzhledem k rozsáhlosti dané problematiky blíže soustředěn především na komunikaci internetových diskusních skupin (newsgroups), jež umožňují komunikantům výměnu názorů, poznatků a nejrůznějších připomínek vztahujících se k určitému předem zvolenému tématu. Na internetu se objevují v rozmanitých formách. Velmi oblíbené jsou diskuse zprostředkované zpravodajskými servery (Novinky.cz, aktuálně.cz) nebo vzniklé jako součást internetových stránek běžně dostupných českých deníků (iDNES.cz, lidovky.cz atd.).

Samotnému vypracování diplomové práce předcházela sběr jazykového materiálu. Jeho shromažďování a třídění probíhalo během přibližně jednoho a půl roku od dubna 2011 do listopadu 2012 v rámci názorového fóra zpravodajského portálu Novinky.cz. Lze ho hodnotit jako nejpodstatnější část této práce, neboť právě na těchto vybraných textech je založena lingvistická analýza, jejímž hlavním cílem je zjistit, v čem se spontánní zprostředkované psané komunikáty podobají projevům původně mluveným, a zároveň upozornit na znaky psanosti, které si zachovávají.

Celá práce je strukturována do dvou hlavních částí. První teoretická část se v návaznosti na teorii funkčních stylů, jak je definovali B. Havránek, J. V. Bečka a další čeští lingvisté, zabývá zejména jejich proměnami v současné komunikaci. Důraz je kladen obzvláště na změny, jež dle S. Čmejrkové (2011) souvisí s konverzacionalizací, marketizací a technologizací veřejného projevu. Zmíněny budou např. proměny médií –

jak tištěných, tak i elektronických (televize, rozhlas atd.), autorské stylizace současné české beletrie či různé typy internetové komunikace.

V rámci následující podkapitoly bude na základě prostudované odborné literatury vymezen samotný prostědělovací funkční styl, z něhož v poslední době dochází k výraznému pronikání běžně mluveného jazyka do ostatních funkčních stylů, hlavně do jejich psaných žánrů. V souvislosti s tím se jako důležité jeví i porovnání mluvených a psaných komunikátů a vyzdvižení jejich charakteristických rysů.

Poslední oddíl teoretické části se bude věnovat internetu a možnostem komunikace, které vytváří. Největší pozornost bude zaměřena na charakteristiku diskusních skupin. Na základě informací poskytnutých redakcí Novinek.cz se pokusíme popsat průběh registrace a posléze i celé komunikace názorového fóra. Uvedena budou samozřejmě i pravidla, jimiž se účastníci komunikace v diskusní skupině Novinek.cz musí řídit.

Na první teoreticky orientovanou část navazuje druhá část praktická. Jak již bylo výše uvedeno, její východisko tvoří lingvistický rozbor sebraného materiálu, zaměřený na všechny jazykové roviny (hláskoslovnou, morfologickou, syntaktickou a lexikální). Velká pozornost však bude věnována také pravopisu, tématu diskusí, způsobu komunikace mezi jednotlivými mluvčími a v neposlední řadě také grafické stránce, jejíž forma je pro psané texty příznačná. Jevy jednotlivých jazykových rovin, které se budou v pořízených materiálech vyskytovat, budou vysvětleny a doloženy konkrétními příklady. Zároveň bude zhodnocen jejich podíl na mluvenosti či psanosti daného komunikátu.

Veškeré ukázky a jazykové doklady pocházejí z náhodně vybraných diskusí k aktuálním článkům zpravodajského portálu Novinky.cz z období od dubna 2011 do listopadu 2012. Jsou uváděny buď samostatně, nebo v rámci minimálního kontextu, v němž byly v nashromážděném materiálu zaznamenány. Jedná se tedy o zcela autentické ukázky. Jejich podoba není žádným způsobem upravena. Pro názornost tu zůstává např. chybná interpunkce, nesprávné tvary slova, nespisovné až vulgární výrazy, překlepy apod. Pro jejich odlišení od zbylého výkladu byla zvolena kurzíva, jen u grafické roviny jsme ponechali příklady v původním stavu. Čísla v závorce, jimiž jsou všechny doklady opatřeny, odkazují k seznamu literatury na konkrétní diskuse, ze kterých ukázkové texty pocházejí.

Vedle nasbíraného jazykového materiálu považujeme za nutné zmínit také odbornou literaturu, na níž je založena nejen teoretická část, ale i část praktická. Jako

výchozí lze považovat *Současnou stylistiku* vydanou v roce 2008. V centru naší pozornost však budou stát zejména sborníky z lingvistických konferencí a články z odborných časopisů (*Naše řeč* a *Čeština doma a ve světě*), neboť tyto kratší odborné publikace dokážou mnohem rychleji reagovat na neustále se rozvíjející téma, jaké představuje současná internetová komunikace.

I. FUNKČNÍ STYLY

1.1 Jazykový styl

Pro teorii funkčních stylů je velmi významný již samotný pojem **styl**, jenž je v nejobecnějším pojetí chápán „jako výběr a uspořádání jednotek v jakékoli oblasti lidské činnosti, utváří se záměrnou aktivitou tvůrčího subjektu (autora, produktora) a je různou mírou ovlivňován okolnostmi vzniku a cílem, jemuž má [...] sloužit“¹. Již v antice znamenalo toto slovo vedle prvotního pojmenování nástroje, jímž se vyrýval text na voskové destičky, přeneseně také soubor individuálních vlastností vyjádření. Od 17. století se tento pojem objevuje i v souvislosti s ostatními druhy lidské činnosti, jakými je např. výtvarné a hudební umění, a postupně se dále zobecňuje. V dnešní době je nutné daný termín blíže definovat terminologickými souslovími, např. literární nebo hudební styl.²

V souvislosti s touto prací se jako nejdůležitější jeví **styl jazykový**, jenž představuje způsob cílevědomého výběru a uspořádání jazykových prostředků (slov, slovních spojení, větných forem) v průběhu vzniku komunikátu. Lze ho však, což je dnes zcela běžné, chápat také jako záležitost nejen jazykové stránky textu, nýbrž celé komunikace.³

Studiem stylu jazykových projevů se zabývá **stylistika**. Tato jazykovědná disciplína, která se formuje od přelomu 19. a 20. století, analyzuje jednotlivé komunikáty a na základě zjištěných informací – výrazových prostředků konstituujících styl (stylémů) a jejich srovnání – posléze zobecňuje zákonitosti týkající se stylizace jazykových projevů. V současném jazyce je sice soustava stylémů ustálená, avšak není zcela neměnná, právě naopak vývoj u ní v závislosti na dynamice lidské komunikace probíhá často mnohem rychleji než u ostatních složek jazyka.⁴

¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2003): *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, s. 17.

² ČECHOVÁ, M. a kol. (2003): *Současná česká stylistika*. Praha: ISV.

³ ČECHOVÁ, M. a kol. (2003): *Současná česká stylistika*. Praha: ISV.

⁴ ČECHOVÁ, M. a kol. (2003): *Současná česká stylistika*. Praha: ISV.

1.2 Teorie funkčních stylů

Teorie funkčních stylů vychází zejména z poznatků Pražského lingvistického kroužku z konce 20. a průběhu 30. let 20. století. Jeho představitelé B. Havránek, V. Mathesius, R. Jakobson, M. Weingart, J. Vachek a další přistupovali ke studiu jazyka a řeči v návaznosti na pojetí švýcarského lingvisty 19. století Ferdinanda de Saussurea. Při rozvíjení stylistické teorie vycházeli především z funkční diferenciaci spisovného jazyka.⁵

Bohuslav Havránek (1932) ve své přednášce *Úkoly spisovného jazyka a jeho kultura* stanovuje funkční rozlišení jazyka jako „užití (výběr) jazykových prostředků v konkrétních jazykových projevech určováno účelem mluvení: [...] zaměřeno na funkci projevu“⁶. Bohuslav Havránek tedy jazykové projevy rozlišuje jak podle jejich konkrétního cíle, formy a situace, v níž k danému projevu dochází, tak podle individuálního zaměření mluvčího či pisatele. V rámci těchto kritérií vymezuje čtyři funkce spisovného jazyka: „komunikativní, prakticky odbornou a teoreticky odbornou a estetickou“⁷, pro něž definuje také konkrétní funkční jazyky, tj. soubory jazykových prostředků, jež jsou nutné pro realizaci jednotlivých funkcí: „hovorový (konversační), pracovní (věcný), vědecký a básnický“⁸. Havránkovy funkční jazyky tak představují první obecné vymezení základních funkčních stylů češtiny.

Podobným způsobem hodnotí jazykový projev také Josef Václav Bečka (1992), který v *České stylistice* navazuje na své předchozí práce z 30. a 40. let 20. století. Jako základ jazykového slohu tu určuje faktor jazykový (soubor jazykových prostředků hláskoslovných, mluvnických i lexikálních). Přihlíží však i k aktuálnímu užití v řečové situaci, ke společenským potřebám a v neposlední řadě zohledňuje i faktory individuální (autor komunikátu s jeho schopnostmi a záměry). Kvalitu projevu pak hodnotí i z hlediska stylových faktorů (automatizace a aktualizace textu, pestrost a přiměřenost výrazových prostředků, ...). Z hlediska výše jmenovaných faktorů vymezuje dva základní funkční styly: umělecký styl s estetickou funkcí a odborný styl s funkcí

⁵ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

⁶ HAVRÁNEK, B. – WEINGART, M. (1932): *Spisovná čeština a jazyková kultura*. Praha: Melantrich, s. 41.

⁷ HAVRÁNEK, B. – WEINGART, M. (1932): *Spisovná čeština a jazyková kultura*. Praha: Melantrich, s. 67.

⁸ HAVRÁNEK, B. – WEINGART, M. (1932): *Spisovná čeština a jazyková kultura*. Praha: Melantrich, s. 67.

odborně sdělnou, k nimž dále řadí funkční styly pragmatické (publicistický, normativní, jednací a hospodářský).

Zásadním způsobem z hlediska klasifikace funkčních stylů přispěla konference o otázkách stylu a stylistiky, jež se konala pod záštitou Ústavu pro jazyk český ČSAV roku 1954 v Liblicích. Konference se v návaznosti na pojetí B. Havránka snažila jednoznačně vymezit základní stylistickou terminologii, rozdělit základní funkční styly a vyřešit další stylistické otázky. Jako výchozí bylo určeno Havránkovo rozdělení funkčních stylů na styl hovorový, odborný a umělecký. Jak v pracích B. Havránka (1942), tak i zde bylo naznačeno problematické začlenění hovorového stylu mezi styly spisovného jazyka.⁹

Na počátku 2. poloviny 20. století byl systém funkčních stylů doplněn o ještě jednu významnou oblast – publicistiku. O zařazení publicistického stylu se zasloužil další významný lingvista Milan Jelínek.¹⁰ Toto rozdělení na styl hovorový, odborný, umělecký a publicistický až na další malé obměny (např. postupné vyčleňování administrativního stylu ze stylu odborného), ke kterým došlo v průběhu 2. poloviny 20. století, představuje základní klasifikaci funkčních stylů, a tím i základ stylistiky.

1.3 Diferenciace funkčních stylů

1.3.1 Různá pojetí stylové diference

I přestože bývá v rámci stylové diference většinou zachován výše uvedený základní přístup, vyznačují se stylové klasifikace jednotlivých lingvistů značnou různorodostí. V souhrnném přehledu stylistiky M. Čechové (2008) – *Současná stylistika* – máme uvedeno několik různých pohledů na stylovou diferenciaci.

Jako výrazně odlišná lze hodnotit obě pojetí Karla Hausenblase. V prvním pojetí, na jehož základě rozlišuje styly simplexní a komplexní, hraje významnou roli stěžejní funkce daného stylu. Pro simplexní styly je příznačná jedna jediná funkce (např. styl současné reklamy s výraznou persvazivní funkcí), oproti tomu styly komplexní vycházejí ze dvou či více funkcí (např. styl umělecký s funkcí sdělnou,

⁹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

¹⁰ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

estetickou, případně i citovou). V druhém pojetí, jež vychází z antického členění na styly vysoké, střední a nízké, posléze věnuje pozornost zejména dokonalosti vyjádření.

Podle převažujícího objektivního faktoru lze vymežit styly sdělovací – věcněsdělné a estetickysdělné. U stylů věcněsdělných (prostěsdělovacího, odborného, administrativního a většiny komunikátů stylu publicistického) převažuje věcná stránka sdělení. Styly estetickysdělné, jež jsou typické pro texty umělecké literatury, pro některé projevy rétorické a některé kulturní a literární eseje, se ve zjednodušeném pojetí vyznačují převážně svým estetickým působením.

I přes všechny výše jmenované typy diferenciací bývají v současných stylistikách jako základní (primární) styly chápány funkční styly: prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, řečnický (rétorický) a umělecký (styl umělecké literatury). Další funkční styly, se kterými v poslední době přicházejí jednotliví lingvisté, pak bývají označovány jako styly sekundární. K těmto stylům je možné přiřadit např. styl konverzační, učební, epistolární (styl korespondence) či styl reklamy.

1.3.2 Primární funkční styly

Mezi primární neboli základní funkční styly, jak již bylo výše několikrát uvedeno, se všeobecně řadí funkční styl prostěsdělovací (viz níže), odborný, administrativní, publicistický, řečnický a umělecký. Všechny tyto styly se kromě stylu prostěsdělovacího, jenž představuje jakousi výjimku, vyčlenily ze spisovného jazyka, a proto s ním také úzce souvisí. Následující přehled primárních funkčních stylů vychází z nejnovějších všeobecně přijímaných přehledů stylistiky E. Minářové (2009) a M. Čechové a kolektivu (2008).

Odborný styl, jehož projevy jsou založeny na pojmovosti jako základním konstituujícím rysu, se vyznačuje odborně sdělnou a vzdělávací funkcí. Jedná se o styl s širokým rozpětím, který lze dále členit na jednotlivé dílčí oblasti: styl vědecký (teoretický), styl odborně praktický (pracovní) a styl populárně naučný (popularizační). Jednotlivé modifikace odborného stylu se pak odvíjejí od úrovně adresátů, odborného vyjadřování různých vědních oborů a v neposlední řadě i od žánrového vymezení. Odborné projevy se vyznačují převažující nociónální povahou. Převládají zde odborné termíny, fakta a logická argumentace. Charakteristická je pro ně zejména snaha po přesnosti a výstižnosti vyjadřování, dále pak po objektivitě a jednoznačnosti obsahu. Ačkoliv se v mluvených sděleních odborného charakteru (referát, přednáška, odborná

diskuse) mohou odrážet některé znaky projevů spontánně mluvených (uvolněnější syntaktická stavba, méně pasivních tvarů apod.), dominuje v odborných komunikátech spisovný jazyk.

Zcela specifický stylový typ představuje **styl administrativní**, nazývaný někdy také jako úředněprávní, jenž se vydělil z výše uvedené stylové sféry odborné. Jako komunikaci spjatou s administrativní činností lze hodnotit především písemnou výměnu informací ve sféře jednací, obchodní, úřední, řídicí a organizační. Základní funkci administrativních komunikátů plní funkce sdělovací, na kterou je úzce vázána funkce řídicí (direktivní), regulativní a operativní (správní). Stejně jako pro odbornou stylovou oblast je i pro administrativní texty příznačná nociónalita. Významnou roli tu dále hraje přesnost a konkrétnost údajů, věcnost, jednoznačnost sdělení a objektivita.

Publicistický (žurnalistický) styl se vymezil jako styl masových sdělovacích prostředků. Téměř rovnoměrně se zde projevuje oblast psaná i mluvená. Úžeji lze publicistiku rozčlenit na další tři dílčí styly: zpravodajský, analytický a beletristický. Vedle základní funkce informativní (zpravovací, sdělné) tu výrazněji vystupuje funkce persvazivní (přesvědčovací, získávací, ovlivňovací), vzdělávací a zábavná. Na základě těchto funkcí si publicistický styl vytyčil své hlavní cíle: informovat, ovlivňovat, přesvědčovat, získávat a formovat čtenáře. Zároveň se však také snaží o to, aby jednotlivé publicistické projevy zůstaly srozumitelné, výstižné, přehledné, přesvědčivé a především aktuální a autentické. Publicistický styl si vytvořil své specifické prostředky, ale zároveň přebírá i prostředky všech ostatních funkčních stylů. Kromě beletrizace textu (např. u fejetonu či sloupku) užívá i některé znaky odborného stylu, přibývá například odborné a profesní vyjadřování. V mluvené podobě se na jedné straně objevují některé základní rysy řečnictví, na druhé straně však také hovorovější prvky, které odrážejí vliv funkčního stylu prostředsdělovacího. Nutné také podotknout, že se publicistický styl vyznačuje výraznou dynamičností. Vždy se vyvíjel a stále se vyvíjí současně s dobou. Velice rychle dokáže reagovat na změny ve společnosti a přizpůsobovat se jim.

K primárním funkčním stylům se řadí také **styl řečnický (rétorický)**, a to i přestože jsou u něho patrné jisté přesahy k ostatním stylovým oblastem. Často bývá přiřčlenován k odbornému stylu či na základě persvazivní (přesvědčovací) funkce ke stylu publicistickému. Má mnohem delší tradici než ostatní styly. Vyvíjel se již ve starém Řecku. M. Čechová (2008) vysvětluje řečnický projev jako „mluvený projev jedince s přirozenou nebo delegovanou autoritou, který se obrací ke kolektivnímu

vnímateli a jehož názory a postoje hodlá svým vystoupením ovlivnit“¹¹. Jedná se tedy o veškeré oficiální komunikáty oslavné, příležitostné, politické, soudní, duchovní, propagandistické i odborné, pro něž je kromě předávání informací důležité i získávání posluchačů pro nějaký záměr a s tím spojené působení na city.

Jako poslední bývá k primárním funkčním stylům přiřazován **umělecký styl**, který se vedle sdělné funkce vyznačuje současně také funkcí estetickou, vyvolávající estetický prožitek. V textech umělecké literatury se může objevit celá šíře jazykových prostředků – od spisovné až knižní češtiny po nespisovné variety jazyka (obecná čeština, slang, argot, dialekty atd.), slova zastaralá, historismy, archaismy i nová pojmenování. Hojně se tu vyskytují poetismy a bohatá metaforika (obrazná vyjádření). Vnitřně se dále diferencuje na podstyly, tzv. literární druhy: epický, lyrický a dramatický.

¹¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. 285.

II. PROMĚNY FUNKČNÍCH STYLŮ V SOUČASNÉ KOMUNIKACI

M. Čechová (2000) charakterizuje **komunikaci** jako „proces dorozumívání, společenský styk s cílem výměny myšlenkových obsahů mezi účastníky komunikace/komunikanty“¹². Utváří se na základě celkem rozsáhlého souboru slohotvorných činitelů, k nimž se kromě osoby autora (specifikuje ji: věk, místo pobytu, vzdělání, zaměstnání, zájmy, momentální rozpoložení atd.) řadí také osoba či osoby, se kterými nebo ke kterým autor hovoří, neboť jiným způsobem budeme mluvit s dospělými lidmi a jinak s malými dětmi či seniory. Důležitou roli zde samozřejmě hraje i téma a kontext rozhovoru. Do nedávné doby se na podobě komunikace významně podílelo také prostředí, ve kterém se komunikace odehrávala – zda šlo o rozhovor intimní (soukromý) či veřejný.

V dnešní době však dochází ke stírání rozdílů mezi formálností a neformálností, mezi oficiální veřejnou komunikací a komunikací neoficiální soukromou. Dochází k mísení řečových stylů a záměně v užívání spisovného a nespisovného jazyka. Tato tendence ve vývoji současné nejen mluvené, ale i psané češtiny je podle S. Čmejrkové (2011) do jisté míry následkem „konverzacionalizace, technologizace a marketizace veřejného diskurzu“¹³.

Jako původci těchto „nežádoucích“ změn, které dle některých uživatelů českého jazyka stojí za úpadkem současné češtiny, bývají označována **média**. Česká masová média si od pádu komunistického režimu v roce 1989 podle názoru českého lingvisty a žurnalisty J. Bartošky (2008) prošla prudkým rozvojem. Získala svobodu, stala se nezávislými na politických institucích. V souvislosti s vývojem technologií a se západními vlivy se začala modernizovat nejen po stránce technologické, ale i obchodní. Základním měřítkem úspěchu se stal prodaný náklad u tisku a sledovanost programů spojená s možností placené reklamy u elektronických médií (i u veřejnoprávních stanic). Do centra pozornosti byli tedy postaveni především mediální příjemci – čtenáři, posluchači, diváci, jimž se jednotlivá média snaží více přiblížit a přetáhnout je tak na svou stranu.

¹² ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): *Čestina – řeč a jazyk*. Praha: ISV, s. 355.

¹³ ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

Stále častěji se tu objevuje spontánní mluvená řeč. Zejména u **rozhlasu** a **televize** je patrná snaha po bezprostřednosti, živosti a nestrojené autentičnosti. Převažují neformální a neuhlazené komunikáty, jež stále více zarážejí vnímavé posluchače svou fonetickou stránkou – nedbalou výslovností, nesprávnou artikulací, vyplňováním pauz nejrůznějšími zvuky a neslovními výrazy apod. Rušivě může působit také nadměrné množství opakujících se vycpávkových slov. Posluchač se s tím běžně setkává u většiny moderovaných diskusí, mediálních rozhovorů a talk show. Výjimkou však není ani **tisk**, u něhož lze z hlediska čtenářského zájmu pozorovat v poslední době určitý sestup. Volbou živějšího, poutavějšího a pro čtenáře jednoduššího jazyka se tištěná média snaží více podobat rozhlasu a televizi – být stejně atraktivní.¹⁴ Částečně se to týká i zpravodajství, jehož prestiž také pozvolna klesá. J. Bartošek (2008) uvádí jako jednu z možných příčin nízký věkový průměr a nízkou profesní úroveň zaměstnanců, od čehož se odvíjí neobjektivní, mnohdy až příliš emocionální vyjadřování založené na jednostranných názorech a pokleslém jazyku.

Základním znakem médií konce 20. a počátku 21. století se stala **infozábava (infotainment)**. Stoupl počet čistě zábavních tiskovin (bulvární tisk s texty z tzv. lepší společnosti, tematicky zaměřené časopisy apod.). Zábava zaplnila i elektronická média, u nichž díky audiovizuálnímu přenosu působí mnohem výrazněji. Kromě ryze zábavných pořadů se objevuje i ve výchovně vzdělávacích programech, v reklamě a celkové podobě televizního a rozhlasového vysílání.¹⁵ Výjimkou nejsou ani zpravodajské rubriky. J. Bartošek (2008) zmiňuje vedle zábavně pojaté předpovědi počasí například i závěrečná sdělení zpráv, tzv. kickers, jež mají po tematicky spíše negativních sdělení pobavit a zanechat v divácích a posluchačích dobrou náladu.

Dle J. Bartošky (2008) stoupá zábavnost zejména mluvených sdělení s atraktivností témat, se způsobem prezentace a se specifickým jazykovým vyjadřováním, jež je charakteristické svou odlehčeností. Spisovný jazyk je vystřídán mluvenou (hovorovou) či obecnou češtinou. Jako běžné se jeví užívání nedbalé výslovnosti, uvolněné větné stavby, nespisovných tvarů slov a slovní zásoby. Hojně se tu vyskytují slangové, profesní a zejména expresivní výrazy původně soukromé komunikace. Výrazně narušena bývá i kompoziční stavba textu – posloupnost jednotlivých informací, dokazování či vedení rozhovorů. Ve snaze po neformálnosti a důvěrné blízkosti až intimnosti se někteří televizní a především rozhlasoví moderátoři

¹⁴ BARTOŠEK, J. (2008): K jazyku mluvených zpráv. *Čeština doma a ve světě*, 16, s. 5 – 17.

¹⁵ BARTOŠEK, J. (2008): K jazyku mluvených zpráv. *Čeština doma a ve světě*, 16, s. 5 – 17.

neštítí užívat tykání, oslovení křestními jmény či různá mnohdy zcela nevhodná popichování a škádlení – jak ve vztahu ke kolegům, tak hlavně k posluchačům a divákům. Dalo by se tedy říci, že celkový ráz moderních médií směřuje k banálnosti, bulvární pokleslosti až vulgárnosti.

Podobný trend – napětí mezi veřejným a soukromým projevem a mezi psaností a mluveností – se stále více ukazuje i v současné **beletrii**. Česká literatura posledních několika desetiletí často přechází od spisovného jazyka k útvarům nespisovným. Literární autoři se ve svých stylizacích nebojí jak obecné češtiny, tak i dialektů, slangu a argotu. Spíše nespisovně laděné projevy pak slouží k odlišení řeči vypravěče od mluvy jednotlivých postav či k autentické charakteristice hlavních hrdinů a situací, na jejichž základě se odehrává děj daného díla. V posledních letech však představují neobvyklá řešení a kombinace, hry s jazykem a mísení stylů a kódů především prostředek originální stylizace autora.¹⁶

K ještě nápadnějším proměnám jazykového projevu pak dochází v souvislosti se současnou inovací techniky dorozumívání. Cestu k ní – od sumerského klínového písma tesaného do kamene nebo vytlačovaného do hliněných destiček přes husí brka, papír, vynález knihtisku, psací stroj až po novodobý osobní počítač – ve svém příspěvku pro lingvistický časopis *Naše řeč* popisuje J. Králík (1997). **Počítač** s celou škálou textových editorů a jiných programů umožňuje nejen rychlejší zápis textu, ale především díky mnoha aplikacím zjednodušuje práci při jeho tvorbě (opravy překlepů, dopisování slov, vět či celých odstavců bez narušení grafiky, možnost kopírovat, vynechávat, krátit a přesouvat jakkoli dlouhý úsek textu atd.). Dokument lze uložit, přičemž autor se k němu může kdykoli vrátit a dál s ním pracovat. Velkou výhodou představuje počítač také z hlediska grafické stránky textu, kterou lze dle potřeby měnit pomocí nejrůznějších uživatelských nástrojů (velikost a typ písma, řádkování, odsazení, odrážky, vkládání citací apod.). Sám autor příspěvku si však vedle výše jmenovaných možností a mnoha dalších výhod zároveň uvědomuje i nebezpečí, které s sebou počítač – zejména ve spojení s tehdy ještě nově se rozvíjejícím elektronickým médiem – přináší.

„O převratné roli a významu technického média nazvaného internet v naší době není spor.“¹⁷, jak píše O. Uličný (2006). Pro dnešní tzv. informační společnost

¹⁶ ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

¹⁷ ULIČNÝ, O. (2006): *Čeština na internetu. Čeština doma a ve světě, 14, s. 3.*

představuje **internet** jednoduchý způsob, jak předávat a získávat informace prakticky o jakékoli události, problému, knize, článku, filmu, vědeckém výzkumu atd. Zároveň s sebou však přináší i spoustu nevýhod. Napomáhá novému zrychlení již tak zrychleného životního stylu a zahlcuje média a naše životy dalšími a dalšími informacemi. Přesycenost naprosto vším, jímž se naše doba vyznačuje, je příčinou povrchnosti a jakési nicotnosti dnešní společnosti. Projevuje se to jak v nahodilé volbě a výběru informací, tak i v celé mezilidské komunikaci a mezilidských vztazích všeobecně.

V rámci „internetí mluvy“¹⁸, jak nazvala komunikaci a jazyk internetu S. Čmejková (2011), dochází k ještě výraznějšímu pronikání mluvenosti do sfér psanosti (rysy viz níže). Nejvíce se to týká grafických zvláštností. Svou optickou podobu zde získává něco, co bychom dříve napsané na papíru jen těžko očekávali. Do původní komunikace tváří v tvář vstupuje zprostředkující médium (např. počítač, tablet, mobilní telefon), které přetváří fyzické rysy komunikace - mimiku, gestikulaci, citové rozpoložení jednotlivých komunikantů a další emocionální napětí mezi nimi – do formy zástupných symbolů a ikon. Užívá k tomu nejrůznějších prostředků, mimo jiných např. různé velikosti a typy písma, zmnožení interpunkčních znamének a grafémů nebo textové či grafické emotikony. Jako nahodilé se tu jeví psaní interpunkce, velkých písmen či užívání mezer.¹⁹

S. Čmejková (2006) v rámci analýzy E-češtiny (češtiny v elektronické síti) také upozorňuje na paradoxnost intimních rozhovorů mezi vzdálenými a často neznámými pisateli. Typické je to zejména pro komunikaci v diskusních fórech a pro chatování. Komunikanti se tu objevují často pod skrytou identitou (přezdívkou, tzv. nickem) za účelem prostého popovídání si – „pokecu“. Interakční charakter dialogické podoby se proměňuje s užitým elektronickým médiem, ale také v souvislosti s tím, zda adresát komunikátu je, či není na příjmu/připojen, tedy online, či offline. Spontánnost a určitá uvolněnost pisatele při psaní na počítači nebo mobilním telefonu je posléze příčinou většiny gramatických i grafických chyb, jež se v těchto komunikátech v rozsáhlé míře vyskytují.

Posílání SMS zpráv nebo emailů, chatování v chatovacích místnostech, vyjadřování názorů v diskusních fórech, blogování či soudobý fenomén internetové

¹⁸ ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

¹⁹ ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

komunikace facebook – to jsou jen některé druhy elektronického dorozumívání. Jejich obliba stoupá a klesá s objevy jiných často více propracovanějších a dokonalejších možností komunikace. Ačkoliv jsou tu zcela zřejmé některé rysy psanosti, podobají se v mnohém výše uvedené spontánní často nepřipravené texty útvarům běžné denní komunikace (viz níže). Představují tak reprezentanty hlavních proměn, ke kterým v současném českém jazyce dochází.

III. PROSTĚSDĚLOVACÍ FUNKČNÍ STYL

V určité opozici k ostatním funkčním stylům stojí styl prostěsdělovací neboli simplexní (jednoduchý, prostý, tj. založený na jediném stylovém faktoru), jak ho označil Karel Hausenblas.²⁰ Tvoří ho neveřejné rozmluvy a psané texty běžné všednodenní komunikace (nezávazné rozhovory v rodině a mezi přáteli například o tom, co se dělo v práci nebo jak jsme se měli o víkendu, různé komentáře, telefonní hovory, poznámky v diáři, emaily, SMS, chatování apod.).

Vzhledem k definici stylu se často objevují pochybnosti o tom, zda je vůbec možné prostěsdělovací funkční styl řadit mezi ostatní styly, zda se vůbec v souvislosti se spontánními jazykovými projevy běžné komunikace dá mluvit o nějakém stylu. U nejběžnějších soukromých projevů není zcela zřetelný uvědomovaný záměr, pokud se projevuje, pak jen v nejobecnější rovině. Také výběr a uspořádání jazykových prostředků je pevně spjaté s konkrétní situací vzniku a vnímáním daného komunikátu. Zároveň se zdá, že koncepce prostěsdělovacího funkčního stylu se vymyká i z hlediska užití formy českého jazyka – převažující nespisovné češtiny. Funkční stylistika a jednotlivé styly se naopak vytvořily na základě jazyka spisovného.²¹

3.1 Charakteristika prostěsdělovacího funkčního stylu

Základní funkci komunikátů tohoto stylu představuje **funkce komunikační (prostěsdělná)**. Významnou roli tu však hraje také **funkce fatická (kontaktní)**, která je uskutečňována celkovým zaměřením komunikátu na příjemce, a to nejen z hlediska tématu a jeho uchopení, ale také z hlediska výběru jazykových prostředků. Tato funkce se může jevit jen jako doplňující, někdy však působí mnohem výrazněji než funkce sdělovací. V tomto případě jde jen o uspokojení potřeby mluvit čili o pouhé navázání kontaktu.²²

Podobu textů prostěsdělovacího funkčního stylu ovlivňuje mnoho dalších faktorů, které působí společně ve vzájemné souhře. Je proto obtížné, ne-li zcela

²⁰ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

²¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

²² ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

nemožné určit ten nejvýznamnější. M. Čechová (2003) hodnotila jako nejdůležitější faktor mluvnosti, naproti tomu J. Chloupek (2003) v té samé publikaci uvádí jako významnější protikladné postavení komunikátů veřejných a soukromých. V novém zpracování stylistiky (2008) byla jako hlavní konstituující faktor tohoto stylu stanovena spontánnost. Zároveň se však počítá se vzájemným spolupůsobením vícera faktorů – nejen spontánnosti, mluvnosti a soukromosti, ale také dialogičnosti, vázanosti na konkrétní komunikační situaci, přímého kontaktu mezi mluvčím a adresátem a volby verbálních i neverbálních kódů.

Jako první jmenujme základní konstituující faktor **spontánnost**, jež je v poslední výše jmenované publikaci M. Čechové (2008) charakterizována jako výraznější než pouhá nepřipravenost. Spontánnost se vždy nejvíce projevovala v mluvených komunikátech. Vyskytovala se však i v soukromé psané komunikaci (deníkové záznamy, soukromé dopisy), jež se v současné době s rozvojem techniky, zejména internetu, stává stále běžnější (SMS, emaily, různé formy diskusí, chaty, blogy atd.).

Dalším stylovým faktorem je výše zmiňovaná **mluvenost**, která už není s prostěsdělovacím stylem tak úzce spjata jako dříve, kdy se projevy běžné komunikace vyskytovaly převážně jen v mluvené podobě. V dnešní době, jak již bylo výše uvedeno, se stále více narůstá užívání médií, jež zprostředkovávají běžnou komunikaci také psanou formou (mobilní telefony, počítače, notebooky a tablety s připojením na internet). Mluvenost není příznačná jen pro styl prostěsdělovací, svou roli hraje i u odborných projevů, v řečnickém stylu a mluvené publicistice. Protiklad **mluvenost – psanost**, jemuž bude pro shrnutí věnována celá následující kapitola, je chápán jako velmi významný slohotvorný činitel. Je však nutné vnímat nejen jeho vnější formu, ale zejména vlastní stylizaci, která se od dané formy odvíjí.

V prostěsdělovacím funkčním stylu jde zejména o projevy **soukromé sféry** a s tím související volbu a konečné užití kódu. Uveřejnění se využívá zejména pro prokázání určité autentičnosti nebo jako stylizace ke zvýraznění komunikačního záměru, přičemž takové projevy se mohou objevovat v reportážích, rozhovorech, zábavních pořadech atd. Také internet představuje prostředek, díky němuž lze soukromé texty (názory, komunikace mezi přáteli, ...) nejrůznějšími způsoby uveřejňovat.

Projevy všednodenní komunikace se dále vyznačují **dialogičností**, která je do jisté míry úzce spjata s mluveností a soukromostí těchto projevů. Jen minimálně se zde vyskytuje čistý monolog. Zcela běžný je tu dialog, rozhovor dvou nebo více mluvčích, kteří si jsou většinou sociálně rovni a v komunikaci se projevují stejnou aktivitou,

příčemž jako komunikační aktivita je považováno i mlčení doplněné neverbálními prostředky. Stejně jako u předchozích faktorů i zde je nutné v souvislosti s dialogem zmínit roli moderní techniky, jež umožňuje vést dialog i v písemné podobě. Dříve se v psané podobě znaky dialogu vyskytovaly pouze u soukromé korespondence, kterou dnes nahradily SMS a emaily. Pravý dialog probíhající ve stejném reálném čase se stal základem pro chatovací portály a jiné sociální sítě, jakými jsou např. facebook, icq apod. I zde však dochází k jistým odlišnostem od mluveného dialogu. Za nejvýznamnější lze považovat to, jak po sobě jednotlivé repliky následují v časovém sledu, ve kterém byly napsány. Nemohou se různě překrývat a přerušovat, jako je tomu v mluveném projevu.

S dialogičností dále souvisí **přímý kontakt**, k němuž dochází mezi produktorem a receptorem či receptory. Přímý kontakt umožňuje jednotlivým komunikantům vhodně reagovat na jednotlivé podněty, v případě nepochopení se zeptat na nejasnosti, upřesnit, doplnit nebo opravit informaci a v neposlední řadě vnímat řeč těla ostatních komunikantů. Zároveň se tu může projevit také schopnost empatie jednotlivých mluvčích nebo naopak jejich asertivní chování. V komunikaci se uskutečňuje oslovením jménem, užíváním osobních zájmen, imperativů a zejména volbou jazykového kódu v souvislosti s druhým komunikantem, neboť účastníci komunikace nejsou anonymní, jsou komunikaci fyzicky přítomni a jejich osobnostní rysy pak pochopitelně také vstupují do komunikace a ovlivňují ji. V běžné komunikaci se však současně objevují i komunikáty bez přímého (optického) kontaktu. Jsou jimi telefonické rozhovory a psané texty.

Velkým pozitivem přímého kontaktu je možnost užití **neverbálních prostředků**, mezi něž lze zahrnout již prosté poukázání na předmět či osobu (ostenze), ale hlavně mimiku (výraz tváře) a gestikulaci (řeč těla) doprovázející nebo přímo nahrazující verbální vyjadřování. V psaném textu je to složitější. Takové situace se tu nejčastěji vyjadřují verbalizací nebo případně obrázkem popisujícím danou situaci. V elektronické komunikaci se užívají emotikony neboli smajlíci (schematické, pomocí interpunkčních znamének vytvořené obrázky tváře, které odrážejí emoce). Běžné je i nadměrné užívání interpunkčních znamének, např. velké množství vykřičníků signalizuje důraz, který mluvčí dává na určitou výpověď.

Na podobu komunikátu prostředředlovacího stylu výrazně působí také situace, za které se daný komunikát odehrává. Tato **vázanost na konkrétní komunikační situaci** způsobuje jistou neúplnost projevu z hlediska verbální stránky, jinak je však komunikát zcela kompletní – srozumitelný.

Spontánní projevy bývají mnohem častěji než texty ostatních funkčních stylů dokreslovány subjektivitou a emocionalitou mluvčího. K jejich vyjádření se naskytuje široká nabídka výrazových prostředků ve všech rovinách jazyka, mimo jiné také prostředky zvukové a kompoziční stavby. V psaných komunikátech lze **subjektivitu** a **emocionalitu** dosáhnout užitím různých typů, velikostí a barev písma, zmnožením interpunkce či výše zmíněnými emotikony atd.

3.2 Stylová norma projevů prostěsdělovacího funkčního stylu

Projevy běžné komunikace mají poměrně volné normy. Mluví si je osvojují zcela přirozeně v průběhu komunikace. Nejsou popsány a jejich podobu tudíž nelze s úplností stanovit. Dalo by se tedy diskutovat o tom, zda se vůbec dá v souvislosti s prostěsdělovacím stylem hovořit o **stylové normě**, jak ji jako pojem užívá M. Čechová (2008), nebo zda danou situaci lépe vystihuje termín J. Chloupek (1990) **stavba komunikátu prostěsdělovacího**. Tyto texty se často jeví jako formálně nedokonalé, v čemž se odráží bezprostřednost sdělení, rychlost jeho vzniku a do určité míry i předpoklad jisté vstřícnosti u adresáta. Normy běžnědorozumivacích komunikátů nebývají v soukromí, ve sféře příznačné pro tento styl, závazné, přičemž tato „nezávislost“ na stylových normách nabízí téměř nekonečnou zásobu výrazových prostředků, u nichž díky rozvolněnosti tohoto stylu dochází k mnoha proměnám.

Kompoziční výstavba se vyznačuje především svou rozvolněností. Jednotlivé motivy jsou za sebou řazeny asociativně, někdy až chaoticky. Často se opakují a jsou rozvíjeny dalšími dílčími motivy. Některé myšlenky naopak vlivem nepochopení, nesouhlasu či odbočení od tématu zůstávají nedokončené. Uplatňuje se tu slohový postup informační a prosté vypravování bez jakékoli propracovanější struktury. Z hlediska vertikálního členění je významné hlavně užití zvukových prostředků a dialogická podoba prostěsdělovacích komunikátů, jež je založena na replikách všech komunikujících.

Vzhledem k národnímu jazyku jsou projevy tohoto stylu tvořeny zejména běžně mluveným jazykem, jenž může být uskutečňován prakticky kteroukoli varietou – spisovným jazykem (zejména jeho hovorovou podobou), interdialekty (obecnou češtinou) či regionálními nářečími, přičemž poslední dvě jmenované formy češtiny lze

považovat za převažující. Dále se tu hojně vyskytují také lexikální prostředky různých sociolektů (slang, argot).

S tím souvisí také postupné narušování hranic mezi spisovným a nespisovným jazykem. Bezprostřednější a živější vyjadřování nejlépe vystihuje tzv. standardní jazyk, který je úzce spjat s reálně užívanou formou českého jazyka. Oproti tomu kodifikovaná spisovná čeština hodící se spíše pro psanou formu se vyznačuje určitou archaičností, čímž nevyhovuje rozvolněnosti běžných textů. Rozdíl mezi spisovností a nespisovností se uplatňuje hlavně v oblasti **hláskosloví a tvarosloví**.²³

Syntaktická skladba může být ne zcela přesně hodnocena jako jednodušší. Důležitějším faktorem by však mělo být intonační vymezení hranic jednotlivých výpovědních celků, jehož častá nejasnost by mohla ztížit sledování hranic výpovědi a posléze také jejich porozumění. Při stavbě složené věty a souvětí se obvykle užívají polysémantické prostředky spojování, časté bývá také jen pouhé řazení vět za sebe. Vyskytují se tu i dodatečně připojené větné členy – elipsy. Dále mohou být běžné kontaminace vazeb a anakoluty.²⁴

Nejpodstatnější část z hlediska **slovní zásoby** tvoří kolokvialismy, hovorová slova a frazémy nacházející se na hranici mezi spisovností a nespisovností. Dále se tu vyskytují např. kontaktové výrazy, částice, citoslovce, zájmena, slova profesní atd. Zejména projevy mladých lidí se vyznačují větší mírou neologizace a naopak běžně velmi málo užívané knižní výrazy mohou vystupovat jako prostředek aktualizace.

3.3 Diferenciace prostěsdělovacího funkčního stylu

Vnitřní členění prostěsdělovacího stylu je méně výrazné, než je tomu u ostatních funkčních stylů. Nejvíce ho ovlivňují subjektivní slohotvorní činitelé, kteří nejsou ve svém působení tak omezováni jako objektivní činitelé. I zde se však v jednotlivých textech objevují rozdíly založené na vyjadřovacích dichotomiích (texty: veřejné – intimní, mluvené – psané, neutrální – emotivní, spontánní – připravené, monologické – dialogické). Výrazně se zde uplatňuje sociální prostředí. Na základě toho lze pak vydělit např. styl mládeže, lidí starší generace, mužů a žen atd.

²³ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

²⁴ CHLOUPEK, J. a kol. (1991): *Stylistika češtiny*. Praha: SPN.

V souvislosti s vnitřní diferenciací prostěsdělovacího funkčního stylu se dá uvažovat ve spojitosti se soukromou korespondencí o stylu epistolárním a v kontaktoých rozhovorech o stylu konverzačním, který však v češtině nemá takové zázemí jako např. ve francouzštině či angličtině. Významnou roli tu v poslední době hraje také již výše několikrát zmíněná elektronická komunikace tvořená emaily, SMS zprávami a chaty na nejrůznějších sociálních sítích, na jejímž základě by v blízké době mohl vzniknout a s velkou pravděpodobností také vznikne sekundární styl elektronické komunikace.²⁵

Prostěsdělovací styl se v některých komunikátech prolíná s ostatními funkčními styly, čímž se vytváří určitá přechodná pásma. Na hranici mezi prostěsdělovacím a odborným funkčním stylem vzniká např. oblast pracovní konverzace. V publicistickém stylu, zejména v mluvené publicistice, se prvky běžné komunikace stávají znakem bezprostřednosti sdělení. V souvislosti s proměnami moderní literatury se znaky mluvenosti projevují také v uměleckém stylu, kde je jich užíváno zejména v dialozích prózy a dramatu jako prostředku jazykové stylizace postav.²⁶

²⁵ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

²⁶ CHLOUPEK, J. a kol. (1991): *Stylistika češtiny*. Praha: SPN.

IV. MLUVENOST VS. PSANOST

Z hlediska dichotomie vyjadřování se jako velmi významné jeví odlišnosti plynoucí z užití formy. Jde o formu mluvenou a formu psanou. Obě tyto podoby se ve větší či menší míře objevují ve všech funkčních stylech a jejich opoziční postavení a znaky s ním spjaté velkou mírou ovlivňují nejen konečnou podobu sdělení, tj. technickou stránku, ale významnou roli hrají již při vlastní stylizaci komunikátu.

Na níže jmenovaných znacích typických pro konkrétní formu se v podstatě shoduje většina českých stylistik i ostatních odborných publikací, mimo jiných např. M. Čechová (2003, 2008), S. Čmejrková a J. Hoffmannová (2011), J. Chloupek (1991) a E. Jandová (2006).

4.1 Mluvené komunikáty

Mluvené komunikáty se vyznačují spontánností, neformálností a dynamičností. Užití soustavy mluvených znaků umožňuje rychlou, aktuální, na provedení nenáročnou reakci, jež je typická pro improvizované promluvy nebo reflexní reakce. Mluvené texty lze označit také jako komunikáty nezprostředkované sdělovací technikou, z čehož vyplývá možnost přímého navazování kontaktů mezi mluvčím a posluchačem. Monolog může zcela volně přecházet v dialog nebo naopak. Přímý kontakt se dále projevuje střídáním replik jednotlivých mluvčích, k čemuž dochází volně a nenásilně ve vztahu ke konkrétní situaci, ve které se daná komunikace odehrává a s níž je úzce spjata. Mluvené komunikáty bývají převážně nepřipravené, s výjimkou odborných přednášek, vědeckých rozprav a diskusí, jež bývají předem alespoň zčásti připravené, často i písemně. Neutralitu sdělení často narušuje subjektivita a emocionalita jednotlivých mluvčích.

Mluvené komunikáty jsou příznačné zejména pro styl prostěsdělovací a řečnický. Ostatní funkční styly jsou založeny hlavně na psané formě, mluvené projevy se u nich vyskytují v menší míře a nepůsobí tak výrazně. U odborného stylu jde především o vědecké rozpravy, přednášky a diskuse. V publicistickém stylu je na mluvenosti založeno televizní a rozhlasové zpravodajství. V umělecké literatuře se

s ním setkáme hlavně u divadelních zpracování jednotlivých her, ale i u autorského čtení a v omezené míře také u přednesu poezie. Nejméně se projevuje u primárně psaného stylu administrativního, kde k mluveným projevům dochází pouze v přímých rozmluvách (např. na úřadech, při přijímacích pohovorech, ...).

Vlivem možnosti přímého kontaktu jednotlivých komunikantů se na primárně mluveném projevu podílejí vedle jazykových (lingválních) prostředků také prostředky paralingvální, mezi něž lze zařadit např. tempo projevu, sílu a výšku hlasu, intonaci atd., a prostředky extralingvální, které představuje např. mimika a gestikulace. Z hlediska jazykových prostředků je nutné zohledňovat také dichotomii komunikace veřejné a soukromé, i přesto však lze u mluvených projevů pozorovat jisté tendence k nespisovnosti. Převažuje zde hovorová forma spisovné češtiny, která bývá dnes stále častěji i u veřejné mluvené komunikace obohacována o prvky interdialektu, zvláště obecné češtiny, teritoriálního dialektu a částečně i slangu. Jako charakteristické pro mluvenou formu lze považovat prostředky kontaktní a při pojmenování prostředky univerbizované. Syntax se vyznačuje eliptičností větné stavby. Asociativní způsob myšlení je vyjádřen velkým množstvím parentezí. Jako výrazné lze také hodnotit časté užívání především ukazovacích zájmen.

4.2 Psané komunikáty

Protipól ke komunikátům mluveným představují komunikáty nemluvené, tedy psané. U psaných komunikátů nedochází k přímému kontaktu mezi autorem a čtenářem, výpověď je zprostředkovaná a zároveň uchovaná určitým médiem (ručně psaný dopis, kniha, noviny, počítač apod.). Psaný projev pozbývá znaků spontánnosti, bývá předem připraven, promyšlen, k jeho vytvoření je potřeba většího časového prostoru i zvýšené námahy. Psané komunikáty bývají většinou formální, avšak i zde hraje významnou roli ráz celého projevu, tedy zda jde o komunikaci veřejnou či soukromou.

Psané komunikáty se objevují ve všech funkčních stylech. Pro některé jsou charakteristické (funkční styl odborný, administrativní, publicistický, umělecké literatury), u jiných představují jen doplňkovou formu, jako je tomu u primárně mluveného funkčního stylu prostěsdělovacího a řečnického.

S absencí přímého kontaktu u psaných komunikátů úzce souvisí také nepřítomnost paralingválních a extralingválních prostředků, které tu bývají nahrazeny

prostředky grafickými (různé druhy, velikosti a barvy písma, podtrhávání, členění textu na kapitoly a odstavce, emotikony apod.). Sdělení je tak díky grafickým úpravám předkládáno přehledně – s určitou strukturou. Psané komunikáty, pokud nejde o soukromá sdělení, většinou respektují jazykové a stylové normy a kodifikace. Je zde tedy patrná jistá tendence ke spisovnosti, místy až knižnosti, což souvisí zejména s určitými tendencemi k intelektualizaci vyjadřování.

4.3 Rysy mluvené a psané komunikace

Z výše uvedených charakteristik vyplývá následující přehled jednotlivých rysů psaných a mluvených komunikátů.

Mluvené projevy

1. nepřipravenost, spontánnost
2. neformálnost
3. rychlejší vznik, na provedení nenáročné, aktuálnější
4. dynamičnost, pomíjivost
5. větší subjektivita
6. nezprostředkované, přímý kontakt s adresátem
7. dialogičnost, navazování kontaktů
8. fragmentálnost
9. tendence k nespisovnosti
10. paralingvální a extralingvální prostředky

Psané projevy

1. připravenost
2. výraznější formálnost
3. pomalejší vznik, náročnější na provedení
4. stálost, možnost uchování
5. větší objektivita
6. zprostředkované, bez přímého kontaktu s adresátem
7. monologičnost
8. kontinuálnost
9. tendence ke spisovnosti až knižnosti
10. grafické prostředky

V. INTERNET A MOŽNOSTI KOMUNIKACE NA INTERNETU

5.1 Internet

Internet bývá chápán jako celosvětová informační a komunikační síť. Zprostředkovává propojení obrovského množství nejrůznějších lokálních sítí a počítačů, jako je např. Bitnet a Usenet. Pojem *internet* je složenina utvořená ze dvou částí – první část představuje *inter-* s významem „mezi“, „mezinárodní“ a druhou částí je začátek anglického výrazu *network*, který znamená „sít“, „síťový“.²⁷ Rozvíjí se od konce 60. let minulého století. Svůj název *internet* však získal až v roce 1987 a od konce 80. let se také začíná rozšiřovat do celého světa. Československá republika se k internetu připojila v únoru 1992.²⁸

5.2 Možnosti komunikace na internetu

Z hlediska komunikace představuje internet v dnešní společnosti nezastupitelnou úlohu. Nabízí několik typů komunikačních prostředků, které uživatelům zprostředkovávají výměnu informací nejrůznějšího druhu. Jako nejvýznamnější bývají označovány **WWW stránky (webové stránky)**, které na počátku devadesátých let 20. století vytvořil a uvedl do provozu Tim Berners-Lee ze švýcarského institutu pro jaderný výzkum CERN.²⁹ World Wide Web je systém stránek zveřejňovaných na síti na principu hypertextového odkazu, umožňující rychlý přístup k informacím uživatelům z celého světa. Kromě poskytování informací však v současné době dochází na webových stránkách také k obousměrné komunikaci. Na stránkách bývají uvedeny emailové adresy, které slouží k odesílání elektronické pošty přímo z dané webové stránky, nebo si jednotlivé stránky vytvářejí diskusní fóra a chaty.

²⁷ NÁDBĚLA, J. (2006): *Velký počítačový slovník – Výklad pojmů, výrazů a zkratek z počítačové terminologie*. Kralice na Hané: Computer Media.

²⁸ VRABEC, V. (2002): Časová mapa českého internetu. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/casova-mapa-ceskeho-internetu/>> .

²⁹ PETERKA, J. (2009): Tim Berners-Lee varoval před špehováním. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/tim-berners-lee-varoval-pred-spehovanim/>>.

Jako další příklad komunikace na internetu lze uvést již výše zmíněnou **elektronickou poštu (e-mail)**. Tato služba funguje již od roku 1971, avšak vzhledem k nepatrnému rozšíření počítačů v dalších dvou desetiletích došlo k výraznému šíření emailu až v devadesátých letech.³⁰ V této době se stal nepostradatelným prostředkem v pracovní i soukromé komunikaci. U nás elektronickou poštu nabízejí např. portály Atlas.cz, Seznam.cz a Centrum.cz. Posílání elektronických zpráv je velmi populární, do určité míry dokonce vytlačuje i klasické dopisování, a to hlavně z důvodu rychlosti, cenové dostupnosti (jen pořizovací náklady na počítač a připojení k internetu) a možnosti odesílat kromě textových zpráv i zvukové a obrazové soubory, a dokonce i videozáznamy. Velkou výhodou však je zejména samotná elektronická podoba, s níž je spojeno mnoho automatických funkcí a možnost pozdějšího zpracování, kopírování a archivování. Většinou jde o komunikaci mezi dvěma partnery, ale běžné je i odeslání hromadné zprávy více adresátům.

V poslední době se objevuje mnoho více či méně úspěšných snah o nahrazení podle některých neefektivního emailu jinými způsoby komunikace. Jeden z těchto způsobů představuje i stále ještě hojně užívaný chat. Jako předchůdce chatu bývá označován systém **talk**, v němž dochází k synchronní komunikaci pouze dvou partnerů. Oba komunikanti musejí mít ve svém počítači nainstalovaný program nabízející tuto službu a zároveň musí být ve stejné době oba připojeni k internetu. Tento již zastaralý systém, který se vyznačuje především zvláštním způsobem uveřejňování replik dialogu postupně znak po znaku, se v této době již neuzívá.³¹

Chat je oproti tomu také synchronní způsob komunikace, na níž se však simultánně podílí mnohem větší množství lidí. Komunikující musí být přihlášení v některé z místností (chatroomů, kanálů) serverů, které tento způsob komunikace nabízejí. U nás mezi ně opět patří např. Atlas.cz, Seznam.cz, Centrum.cz. Jde o anonymní formu komunikace (pod přezdívkou – nickem), kdy uživatel komunikuje buď se všemi účastníky chatu zároveň, nebo jen s jedním z nich na základě dílčích dialogů, přičemž jednotlivé repliky těchto dialogů jsou poměrně krátké – většinou nepřekračují délku jednoho řádku.

³⁰ HANDL, J. (2011): E-mail slaví čtyřicítka a stále je v dobré kondici. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/e-mail-slavi-ctyricitku-a-stale-je-v-dobre-kondici/>>.

³¹ NÁDBĚLA, J. (2006): *Velký počítačový slovník – Výklad pojmů, výrazů a zkratek z počítačové terminologie*. Kralice na Hané: Computer Media.

Existuje několik chatovacích systémů, které se mohou v jednotlivých aspektech odlišovat. **Internat relay chat** navazuje na službu talk. Jde o způsob chatu založený na speciálním programu, kterým musí být počítač vybaven. Vznikl ve Finsku a postupně se rozšířil do celého světa.³² Zřejmě i kvůli obtížnosti grafických příkazů formulovaných anglickými výrazy potřebných k ovládní souboru je tento komunikační prostředek nahrazován mladším **WWW chatem**, který je u nás vzhledem k pozdějšímu připojení k internetu běžnější. Webový chat je pro uživatele příjemnější, má jednodušší ovládní a spoustu jiných funkcí (např. možnost vkládání emotikonů, psaní příspěvků jinou barvou apod.). Určitým způsobem chatování je i **Instant messaging** (u nás např. v minulých letech hojně užívané ICQ – „I seek you“). Jeví se jako písemná forma telefonování. Je založen na synchronní komunikaci zejména dvou komunikantů. Tato komunikace bývá zprostředkována speciálním programem majícím velkou výhodu, např. posílání zpráv na mobilní telefony nebo u novějších verzí i možnost telefonního spojení s klasickým nebo mobilním telefonem.³³

Nejen výše uvedené formy chatování lze zahrnout pod pojem sociální síť. **Sociální síť (společenská síť** nebo anglicky **Socialware** či **social network**) je v dnešní době hojně užívaný výraz, který zastupuje službu nabízenou internetem. Tato služba umožňuje zaregistrovaným členům vytvářet si profily, navzájem komunikovat (chatovat, skypeovat) a sdílet různé druhy informací (osobní údaje, fotky, videa, ...). Mezi nejvýznamnější sociální sítě v současnosti patří nejen u nás stále více oblíbený Facebook, dále Myspace, Twitter, LinkedIn nebo například Google +, který byl vytvořený v minulém roce jako konkurenční forma Facebooku.

Facebook (pův. „Thefacebook“) byl vytvořen roku 2004 Markem Zuckerbergem na Harvardu. Z počátku sloužil jen tamním studentům, postupně se však rozšířil i na ostatní vysoké a později i střední školy v USA a odtud i do celého světa.³⁴ Na Facebooku, stejně jako na většině jiných sociálních sítí, si uživatelé vytvoří profil uvedením fotografie a určitých osobních údajů (jméno, místo pobytu, ...). Podle těchto informací mají uživatelé možnost: identifikovat nebo vyhledávat jim blízké osoby, posílat si navzájem zprávy, pomocí nástěnky sdílet nejrůznější informace – nejen osobní (fotky, videa, zážitky z cest, ...), ale i veřejné (programy kulturních akcí, zajímavé

³² NÁDBĚLA, J. (2006): *Velký počítačový slovník – Výklad pojmů, výrazů a zkratek z počítačové terminologie*. Kralice na Hané: Computer Media.

³³ NÁDBĚLA, J. (2006): *Velký počítačový slovník – Výklad pojmů, výrazů a zkratek z počítačové terminologie*. Kralice na Hané: Computer Media.

³⁴ BEDNÁŘ, V. (2006): Facebook: exkluzivní fenomén. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-06. <<http://www.lupa.cz/clanky/facebook-exkluzivni-fenomen/>>.

internetové odkazy apod.). Dále obsahuje kalendář akcí, fotogalerii a jiné funkce. Z hlediska komunikace na internetu u nás Facebook nahradil v jedné době hojně užívané ICQ a částečně také chat.

Jako sociální síť bývá někdy označovaná i další varianta komunikace na internetu – **diskusní fórum** (viz níže).

5.3 Diskusní fórum

Internetové diskusní fórum (diskusní skupina, newsgroup) představuje asynchronní typ internetové komunikace. V této souvislosti ho ve své práci *Sprachhandlungskoordination in der Chat-Kommunikation* uvádí M. Beißwenger (2007), který k výše řečenému způsobu komunikace přiřazuje mimo jiné i emaily, dopisování na webových stránkách a SMS. Jedná se o komunikaci, která nevyžaduje zapojení všech komunikantů ve stejném čase. Účastníci tedy nejsou nuceni reagovat na podněty okamžitě.

Diskusní fórum vytvářejí prostředí, v němž si lidé navzájem vyměňují názory, poznatky a nejrůznější postřehy vztahující se k určitému předem zvolenému tématu, přičemž daným tématem diskuze může být teoreticky cokoli – od běžných námětů (film, hudba, sport, ...) až po do jisté míry nezvyklá témata (dokážete druhým dobře a rádi poradit nebo jací jsou lidé na Lidé.cz). Toto jsou jen příklady tematických okruhů, které nabízí portál Lidé.cz. V poslední době jsou poměrně časté také diskuze k článkům na internetových zpravodajských serverech (Novinky.cz a aktuálně.cz) či na serverech internetových novin a časopisů (iDNES.cz, lidovky.cz, TÝDEN.cz, atd.).

Jak již bylo výše několikrát uvedeno, blíže se tato práce zaměří na analýzu komunikace na internetovém zpravodajském portálu Novinky.cz.

5.3.1 Registrace

U všech článků na serveru Novinky.cz je otevřené diskusní fórum, ve kterém může čtenář vyjadřovat své názory k daným článkům. Chce-li však čtenář zveřejňovat své názory na tomto fóru, musí se nejprve zaregistrovat.

K registraci je třeba přihlásit se na Novinky.cz pod svou emailovou adresou a posléze vyplnit formulář. Zadány musí být zejména povinné údaje (jméno, příjmení a

adresa) a případně i další nepovinné informace. Samozřejmě nesmí chybět vyjádření souhlasu s dodržováním pravidel názorových fór. Na uvedenou adresu posléze dorazí zájemci o účast na diskusních fórech dopis s autentizačním kódem. Po vložení kódu a přihlášení pod stejným emailem pak bude možné vkládat do diskusí vlastní příspěvky.³⁵

Pro velký zájem dochází někdy k pozastavení registrací. V tomto případě se na stránkách zaregistrování vyskytuje upozornění: „Přijímání nových registrací do názorových fór bylo pro velký zájem pozastaveno. Jakmile vyřídíme došlé žádosti, začneme přijímat nové. Děkujeme za pochopení.“³⁶

5.3.2 Průběh komunikace

Komunikace v diskusním fóru Vaše názory na portálu Novinky.cz se vyznačuje jistou různorodostí. Většinou se jí účastní vícero mluvčích. Ti po svém přihlášení k fóru mohou odesílat své příspěvky k diskusi. Jednotliví mluvčí tímto způsobem reagují na úvodní články nebo se případně vyjadřují k příspěvkům ostatních účastníků diskuse. Často tu spolu komunikují dva účastníci, jejichž názory a připomínky ostatní buď pouze pasivně sledují, nebo se k nim také určitým způsobem obracejí. Příspěvky je možné sledovat v lineárním časovém sledu, ve kterém byly uveřejňovány na serveru. Je tu však patrné i jisté hierarchické členění, když se nám určitá poznámka objeví u příspěvku, na nějž reaguje.

Vkládání příspěvků se samozřejmě řídí určitými pravidly. Pro vložení vlastního názoru stačí jen zvolit odkaz „Přidejte vlastní názor“. Poté se na obrazovce objeví konkrétní formulář (viz příloha č. 1). Pokud chce pisatel reagovat na příspěvek jiného diskutujícího, musí k již danému zvolit ještě odkaz „Vložit citaci“. Tím se do formuláře načte šablona v následující podobě:

[citace Jméno Příjmení]

sem vložte text, který chcete citovat

[/citace]

sem vložte vaši reakci

³⁵ Seznam.cz – *nápověda* (1996 – 2012) [online]. Cit. 2012-10-26. <<http://napoveda.seznam.cz/cz/novinky/vase-nazory/>>.

³⁶ Seznam.cz – *nápověda* (1996 – 2012) [online]. Cit. 2012-10-26. <<http://napoveda.seznam.cz/cz/novinky/vase-nazory/>>.

Po vyplnění šablony je možné si její podobu pro jistotu zkontrolovat pomocí funkce náhledu.³⁷

5.3.3 Komunikanti

Komunikanti ve výše jmenovaném diskusním fóru Vaše názory vystupují pod svým vlastním jménem a místem pobytu. Tyto údaje jsou ověřovány v rámci registrace, kterou musí projít všichni zájemci o účast na těchto diskusích, a objevují se u každého příspěvku, který daný komunikant do diskuse odešle. Zároveň se tam může zobrazovat také fotografie či ikona, kterou si komunikant sám zvolí, ale jejíž uveřejnění musí být opět předem schválené redakcí (viz příloha č. 2).

5.3.4 Pravidla názorového fóra na serveru Novinky.cz

Komunikace diskusního fóra Vaše názory se řídí určitými pravidly (přehled pravidel viz příloha č. 3), k nimž se každý zájemce o tuto komunikaci zavázal v rámci registrace a jejichž porušení se trestá dočasným či trvalým zablokováním účtu.

Novinky.cz charakterizují diskusní fórum jako místo, kde má docházet k výměně názorů na témata daná úvodními články, případně k publikování dalších doplňujících informací či materiálů (citáty, odkazy, apod.). Jednotlivé diskuse tedy představují určitý způsob rozšíření samotných článků, v žádném případě se nejedná o typ chatu určeného k banální komunikaci. Je nutné dodržovat pravidla slušného chování. Každý registrovaný a autorizovaný člen může pomocí jedné z funkcí nahlásit porušování těchto pravidel, na základě čehož dochází k výše zmíněnému potrestání. V rámci fóra nejsou přípustné vulgarismy, urážky, pomluvy či vyhrožování nejrůznějšího druhu. Samozřejmě není možné tolerovat ani příspěvky podněcující nenávist k jednotlivcům či skupinám lidí nebo jiné porušování zákonů ČR.³⁸

V případě, že dojde k podobnému narušení uvedených pravidel, je příspěvek smazán a na jeho místo je vložen následující text: „Tento příspěvek byl smazán redakcí, protože porušoval Pravidla pro vkládání příspěvků. Opakované porušování pravidel

³⁷ Informace poskytnuté redakci Novinek.cz.

³⁸ *Novinky.cz – Vítejte v názorovém fóru serveru Novinky.cz (2003 – 2012)* [online] Cit. 2012-10-26. <<http://www.novinky.cz/specialy/dokumenty/160329-vitejte-v-nazorovem-foru-serveru-novinky-cz.html>>.

může mít za následek zablokování účtu.³⁹ Provinilci pak může být, jak již bylo výše uvedeno, zakázán přístup do diskusního fóra, a to buď dočasně, nebo při opakovaném porušování pravidel i natrvalo.

³⁹ *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchraně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.
<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=4>>.

VI. ANALÝZA JAZYKOVÉHO MATERIÁLU

Na rozdíl od prvních kapitol, jež se zabývaly proměnami prostředlovacího funkčního stylu po stránce teoretické, se bude šestá kapitola více věnovat zejména analýze sebraného jazykové materiálu – diskutím názorového fóra Novinek.cz.

6.1 HLÁSKOSLOVNÁ ROVINA

Z hlediska hláskoslovné roviny se v diskusích mohou vyskytovat jednotlivé varianty lišící se kvantitou nebo kvalitou samohlásky či souhlásky většinou v kořeni slova, případně i v jeho předponě (beze změny lexikálního významu). Pokud jsou graficky zaznamenány, lze o nich hovořit také jako o variantách pravopisných, přičemž mohou být slohově zcela rovnocenné nebo odlišné. Je však nutné uvést, že tu jednotlivé jevy hláskoslovné roviny zastupují zcela nevýrazné postavení vzhledem k ostatním jazykovým rovinám (zejména syntaktické a lexikální) – objevují se jen ve velmi malé míře.

Slohově rovnocenné bývají většinou **hláskové varianty kvantitativní**, u nichž délka kolísá bez rozlišení. Nejvíce je to patrné u přejatých slov: *Myslím že oblbování bylo, je, a bude stále v modě. (16)* I zde však může mít původní krátká varianta příznak knižnosti, zatímco zdomácnělá podoba inklinuje spíše k hovorovosti.

Jako slohově odlišné lze vnímat varianty s **-é-/-í- (-ý-)**, zvláště ve slabice **-lé-/-lí-**. Podoba s **-é-** nabývá spíše knižního charakteru. Oproti tomu původně nespisovná podoba s **-í-** se stává prostředkem hovorovým až zcela slohově neutrálním.

Kam se člověk ohlídne [...] (29)

Výrazná slohová odlišnost se projevuje u **hláskových variant kvalitativních**, především u podoby s **-í-** (psáno obvykle **-ý-/-ej-**). Tyto hláskové formy se mohou objevit v kořeni slova, u deklinační koncovky adjektiv nebo u přípon adverbii. Podoby s **-í-** (**-ý-**) bývají až na výjimky hodnoceny jako neutrální, naproti tomu podoby s **-ej-** mají spíše příznak nespisovnosti a často i expresivnosti. Tyto nespisovné, obecněčeské, popř.

slangové výrazy dodávají těmto neformálním projevům říznost a větší míru autenticity a přirozenosti.⁴⁰

To by to musel bejt premiér [...] (15)

Prej se to tam roztřepe na hrstku prachu volal allah. (20)

nějakej bonzák (25)

bezpecnejc (25)

[...] mě už žádnej vir neohrozí (25)

[...] až se ten nejpomalejší a nejtupější vyžvejkne. (27)

Nebejt komunismu, kdo ví kde naše země dneska mohla bejt [...] (38)

Sporadicky se v těchto textech objevuje také **protetické v-** ve variantách s o-/vo- na počátku slova, které lze vnímat jako nespisovné a slohově příznakové. Slova s protetickým v- na začátku vyjadřují určitý přezíravý postoj a bývají hanlivě zabarvená.⁴¹

... vocas klauzů ... (44)

Na rozdíl od chatu, kde se jednotlivé chatovací místnosti mohou přímo orientovat na určité místo České republiky a tím v plné míře zastupovat nejen kulturu, ale i jazyk dané oblasti, se **hláskové varianty nářeční** v diskusích objevují jen sporadicky. Jednou z těchto hláskových variant je **-ou/-ó-**. Tato varianta vznikla změnou -ú-. Na území Čech bylo -ú- diftongizováno v -ou-, avšak v hanáckém nářečí mu odpovídá podoba s -ó-.

Si měli vzít sebou Kalóška (26)

no co taky přitróblé učitele (28)

V nářečí čuháckém posléze v dalším vývoji došlo ke změně **-ó-** v **-ú-** (**-ů-**). Místo české dvojhlásky -ou- se tu tedy objevuje -ú- (-ů-).

[...] vyhodte ho teho s křivú hubů (29)

I přestože jde v případě těchto neformálních projevů zejména o jejich psanou podobu, vyskytují se zde také odlišnosti výslovnostní (ortoepické), jež by mohly být zapříčiněné především blízkostí těchto komunikátů s mluveným slovem. Z hlediska stylového se pak rozlišuje výslovnost vyšší (slavnostní), střední (neutrální) a nízká (běžná).

⁴⁰ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

⁴¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

Nepečlivá artikulace neformálních projevů se v analyzovaných komunikátech projevuje zejména **haptologií**. Dochází ke zjednodušování souhláskových skupin zánikem slabik či jejich obměnou.

[...] člověk,kerý nemá sám dostačující vzdělání, [...] (1)

[...] myslim,ze nekteri oci neotevřou,pac se boji, [...] (17)

*[...] a bylo pro milionový platy pro **náký** svi.ě?* (32)

*Nu což. Vašík **dycky** umí dobrou věc zkonit.* (51)

Jako příznačné se může jevit také **nadměrné dloužení samohlásek**.

Udržet lidi na uzdě pokud se chovají jako zvířata, chce diktátora nebo diktatůru. Nebo demokratůru jako u nás. (17)

[...] ani na učitele ani na filozófi ani na doktory!!!! (30)

Často dochází k **zjednodušování zdvojených souhlásek**, které se v mluveném projevu užívá jako zcela neutrální, v písemném textu se však stává chybným.

[...] že odešel hrdý a nepodajný a nepodplatitelný vůdce svého národa [...] (17)

Do střetu se tu dostávají **prezenní tvary slovesa být** – hyperkorektní podoba s počátečním j-, která je závazná především pro všechny slavnostní projevy a pro psaný text, a redukovaná podoba bez souhlásky j-, kterou se vyznačují mluvené komunikáty.⁴²

*Ještě **jsem** nepapal.* (19)

*Co **jste** měla dobrého?* (19)

×

*Ovce **sou** to.* (17)

*Videl **ste** tu infrastrukturu, [...] mel **sem** kamarada [...].* (18)

*Naschvál **sem** si článek přečetl [...]* (25)

*[...] proč **sou** tady a **nejsou** se svým vůdcem v korei* (34)

*soudruhu Kalino ta **seš** furt jak za TOTALITY!* (47)

⁴² ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

6.2 MORFOLOGICKÁ ROVINA

Ani jevy morfológické roviny nemají v textech jednotlivých diskusí tak velké zastoupení jako jevy roviny syntaktické a především lexikální. I přesto se tu však objevují některé problematické tvary, jež považujeme za vhodné uvést.

Ze soukromých projevů do projevů veřejných proniká obecněčeská **koncovka -ma** (původu duálového). „Tato koncovka ženského skloňování se stává rodově unifikovanou koncovkou 7. p. pl.“⁴³ Vyskytuje se u deklinace substantiv, adjektiv, zájmen i číslovek v koncovkách plurálu. U některých jmen představuje dokonce jedinou možnost vyjádření, neboť původní tvary spisovné mohou působit knižně a v daném kontextu nepřírodně.

Popíjí margaritu, obletován ženskýma. (15)

Mlajtej se tam do ted klackama a macetama. (18)

[...] že to s nima nema cenu [...] (29)

[...] to by taky mohl lid přijít na Hrad s vidlema a lopatama [...] (43)

heh, brat vazne televizi se vsema superstar, telenovelama a reklamama kazdych 10m muze opravdu jen ignorovat. (43)

U přídavných jmen a zájmen, která se skloňují podle adjektivního složeného skloňování, se tu v hojné míře vyskytují nekodifikované tvary vzniklé změnou -ý v -ej, které jsou typické pro oblast prostěsdělovací.

[...] a ne náčelník kmene teroristickejch Islamistickejch polocvoků.... [...] (15)

[...] jakej diktátor, takovej národ [...] (15)

No kazdej muze mit svuj nazor [...] (16)

[...] ze by se jim zhroutil celej jejich mediama vytvorenej svet. [...] (17)

Byl to nelítostný diktátor, špinavej pes, se svými oběťmi neměl žádné slitování. (18)

[...] (nebo na tebe jinej práskne) :- (25)

[...] Pepíku jsi kovanej ve fabrice [...] (26)

[...] a dál jsme jen slovanskej odpad! (27)

U některejch známejch firem se jim to pravidelně daří. (30)

Bolševickej propagandista v mé ikonce září štěstím. (30)

Zlatej Klauz, ten by celou EU poslal do haj...!!!!!! (30)

Je to jen parta nevychovanejch fracků. (41)

Milej zlatej mě byt nikdo nepřidělil. (42)

⁴³ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN, s. 140.

Takovej člověk si vyznamenání opravdu zaslouží. (43)

Drobky. To se dalo takovej^{jm} příštípkářům, co jsou z toho na větví [...] (53)

Docela často se tu vyskytují také neadekvátní deklinační tvary adjektiv či zájmen vzniklé změnou **-é** v **-í (-ý)**.⁴⁴

Oranžový vesty nám ušije čína [...] (27)

Ti popravovali každý^{ho} [...] a teď budou mít ještě takový proslovy?! (33)

[...] ale takový reakce na vlastní půdě?? To už mi přijde vážně zoufalý. (35)

ani mrtvímu nedaj pokoj !! (37)

[...] lidi, kteří bojovali za 2. světový války za svou vlast [...] (43)

Pro běžnědorozumivací oblast je zcela typické časté až nadměrné užívání **ukazovacího zájmena ten** a jeho variant za účelem citového zabarvení a ve funkci částice jako prostředku uvozujícího. Někdy si jím snaží mluvčí naznačit jev, na který si právě nemůže vzpomenout. Velmi často jde však o pouhý zvyk tento výraz do svého projevu nadměrně vkládat. Zájmeno **ten** se pak užívá buď ve spojení s příslušným substantivem, nebo samostatně (bez opakování substantiva). Velmi časté jsou v běžné komunikaci i složené výrazy zájmenné povahy typu „tenhle“ či příslovečné typu „tamhle“.⁴⁵

*A k **té** politice, [...] (25)*

***Tenhle** "příspěvek" (25)*

***Tyhle** aféry každého jen obtěžují. (25)*

***Tyhle** doby snad máme za sebou. (43)*

*No na **tohleto** peníze maj, a na důchody ne. (43)*

*[...] Jinak **tohle** je vždycky úžasná událost [...] (43)*

*pane prezidente, nenoste se jak holub na báni, vždyd' je **takhle** na Vás vidět, jak si o sobě moc myslíte! (46)*

*[...] **takhle** se slaví státní svátek !! (54)*

Z hlediska slovesné osoby a čísla se tu velmi výrazně projevuje střídající se **tykání** a **vykání**. Pro **tykání** se užívá 2. osoba singuláru, zatímco **vykání** se vyjadřuje tvarem 2. osoby plurálu. Někdy proto nemusí být jasné, zda se jedná o **vykání** jedné osobě či **tykání** více osobám, čemuž se jednotliví mluvčí v diskusích pravděpodobně zcela bezděčně vyhýbají oslovením adresáta a uvedením kontextu. V rámci slušného chování převažuje v diskusních fórech spíše **vykání**, pokud se tedy komunikanti již

⁴⁴ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

⁴⁵ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

navzájem neznají. Naskýtají se však i situace, v nichž pisatel tyká i významným, vysoce postaveným osobám, mimo jiné panu prezidentovi.

*paní Marcelo, Dobeš je nula..a ten vám nestojí za to, se nas*rat...jinak hezký den a dejte si panáka třeba.. (1)*

P. Dostal,Dobešovi neradíme,ale Vy jistě i toto stihnete. (26)

Co to placate za bludy vy vymítej mozku natrenej na rudo !!? (38)

[...] že, Václave... nehraj si na konzervativce, všichni víme, že ti jde už 20 let jen a jen o moc (43)

Jako zcela zbytečné je možné hodnotit psaní velkých písmen u osobních a přivlastňovacích zájmen nejen při vykání, ale i při tykání. Psaní velkých počátečních písmen je charakteristickým rysem vykání zejména v oficiální korespondenci. Někteří komunikanti tyto dva typy textů chybně zaměňují, nebo mají možná pocit, že jsou jejich příspěvky také jistým druhem korespondence, která se uveřejněním v diskusních fórech stává „oficiální“.

*Kolik **Ti** je,že tady házíš tak silnejma slovama človíčku? (36)*

*Bolševíci co blbnete. Nic **Vám** v této době nechybí. A když se **Vám** to nelíbí, ráda **Vás** vezne pod křídla SEVERNÍ KOREA. [...] A to by se **Vám Vy** bl.... Líbilo? [...] Vychovali z **Vás** ...no, dál se nebudu vyjadřovat. (41)*

Vykání je prostředkem formálnosti. Mluví si jím mohou i přes své rozdílné názory prokazovat úctu. Někteří však necítí nutnost se takto formálně vyjadřovat, proto případným adresátům svých příspěvků tykají, s čímž nemusí všichni plně souhlasit. Tímto způsobem pak vznikají dlouhé diskuse na téma: vykat či tykat?

K1: [...] Tebe se jen chci přeptat, kolik že tě stála studia že se můžeš povalovat v kanceláři a přemýšlet o hloupostech ! (26)

K2: ... hele Míčku, až po mně budeš něco chtít,tak se na mě obrať slušně a pak snad odpovím....Nevím o tom,že bychom si potykali...!!! (26)

K1: ÉÉÉÉiško tak co tykáš ?? Asi sme si potykali a tys byla na šrot a nevíš otom ! Ted' tu zděl národu kolik tě stála ta studia ?? (26)

Podobnou, avšak trochu rozsáhlejší diskusi vyvolala i následující reakce komunikanta K1 na příspěvek komunikantky K2, ke které se postupně připojovali i další účastníci diskuse.

K2: šimeček, hlašte se k čemu chcete. Mně to je fuk. (44)

K1: olejníková, já jsem ti jenom chtěl vysvětlit, že plácáš nesmysly... (45)

K2: Nikdo nemůže popřít, že stát v té podobě, v jaké fungoval do jeho rozpadu v r. 1993, už neexistuje. Proto mi přijde absurdní slavit jeho vznik. (45)

Milý pane Šimečku, vy tykáte cizím lidem? Asi jste slušného vychování moc nepobral. (45)

K1: olejníková, tak se odstěhuj na slovensko, tam tenhle svátek taky neslaví, protože získání minimálně jazykové a národní svobody poprvé v jejich historii mají prostě f p... (45)

K2: Pane Šimečku, pokud mě chcete oslovit, učiňte tak slušně a netykejte mi. Husy jsme spolu nspásli. (45)

K1: olejníková, já ti klidně na netu budu tykat a ty můžeš tykat mě, to je fér... navíc podle názorů ti je 12, takže vykat ti by mi přišlo takový divný... (46)

K3: Zuzana Olejníková je mladá paní a vysokoškolačka! (46)

K2: Fajn, Roberte. Tak až přijedu do Phy, tak si připijem někde na tykání, jo? (46)

K4: A pán je gentleman...Z Vás by měl pan Špaček radost.Mohl by Vás prezentovat jako odstrašující příklad (46)

K5: Tady je fajnová seznamka. (46)

K1: dvořáku, špaček je šášá první kategorie, tuhle kázal v televizi něco o eleganci a měl motýlka otočenýho směrem dolů a vypadal jak de... (46)

já myslím, že to hraní na vykání na netu je jenom takový pozérství... mně to je teda úplně jedno, jestli mně tu někdo vyká nebo tyká... zase taková cít'a nejsem... (47)

U sloves se rozlišují starší varianty, které nabývají knižní platnosti a pomalu ustupují, a mladší produktivnější varianty, které se dostávají na jejich místo. Nejvíce se to projevuje u **1. os. sg.** a **3. os. pl. sloves 3. třídy** a u **měkkých a smíšených typů sloves 1. třídy**. Tvary na **-i/-í** jsou dosud chápány jako neutrální. Novější tvary zakončené na **-u/-ou** jsou hodnoceny jako hovorové, stále však u nich probíhá proces neutralizace.⁴⁶

[...] **Přeju** krásný nedělní odpoledne, [...] (16)

[...] **děkuju** za podporu. (18)

Tedy Turkům zemětřesení **nepřeju**. [...] Zato jim **přeju**, [...] (20)

Místy se v diskusích objevují také obecněčeské tvary **3. osoby plurálu sloves 5. třídy bez koncového -í**.

[...] když na to lidi **nemaj**. (27)

Chtej z nas udelat narod ignorantu [...] (32)

⁴⁶ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

*[...] **dělej** si negativní reklamu, návštěvnost stránek stoupne [...] a oni na tom jen **vydělaj**... (33)*

*vzdýt **maj** pravdu, možná ne 100%oni, ale **mají**... (34)*

U sloves **1. – 3. třídy** zakončených v **1. osobě singuláru** na **-u** a **-i** se stylově rozlišují dva **doubletní tvary**. Dříve zcela neutrální kodifikovaný tvar s **-me** dnes spíše nabývá oficiálního charakteru. Naproti tomu tvar s variantní koncovkou **-m**, jež má spíše hovorovější ráz, inklinuje k neutrálnosti.⁴⁷

*Dnes rušíme školy a zřejmě **usilujem** o to aby národ šel dolů. Za chvíli zde nebude nic a **budem** vše dovážet [...] (32)*

V souvislosti s kondicionálem (podmiňovacím způsobem) považujeme za nutné zmínit tvary „**bych, bys, by, bychom, byste, by**“. Chybné užívání variant těchto forem není v diskusích tak časté, avšak i přesto se tam objevuje. Tvar „bych“ je chápán jako jediný spisovný, zcela neutrální tvar 1. osoby singuláru. Za stylově nízký je pak označován jeho protějšek „bysem“. 1. osobu plurálu zatím zastupuje jediný kodifikovaný tvar „bychom“, jež však bývá často kvůli svému vyššímu až knižnímu stylovému zabarvení zaměňován za analogický tvar „bysme“. Tento tvar je dosud považován za tvar nespisovný, v běžné komunikaci, publicistice, umělecké literatuře i v mluvené oblasti odborného stylu však funguje jako tvar hovorový spisovný.

Za nesprávné je pak hodnoceno i užívání na první pohled až hyperkorektních tvarů „by jsme, by jste, aby jsme, aby jste, ...“, se kterým se můžeme často setkat i v psaných projevech vysokoškolsky vzdělaných lidí.⁴⁸ Tvary pomocného slovesa „být“ splývají ve větě se spojkami „aby“ a „kdyby“. Tímto způsobem pak vytvářejí zcela spisovné tvary jako např. **abych, kdybych** atd.⁴⁹

*[...] **kdyby** jsi raději mlčel. (25)*

*Co **kdyby** jsme využili vzor Islandu viz článek na [...] (26)*

*Možná **by** jste nevypouštěl takové soudy **kdyby** jste věděl [...] (26)*

*[...] a to **bysme** neměli dopustit. (27)*

*Především **by** jste měl poděkovat Gorbimu. (39)*

*Pokud **by** jste krad [...] (41)*

*Očividně na to nekoukáte, **kdyby** jo tak **by** jste to slyšel!!! (43)*

⁴⁷ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

⁴⁸ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

⁴⁹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): *Čestina – řeč a jazyk*. Praha: ISV.

Také v rámci morfologické roviny můžeme (i když zcela výjimečně) v diskusích pozorovat některé rysy nářeční. Jedním z nich by bylo odlišné užívání modálního slovesa „chtít“. V rámci středomoravských nářečí lze dané sloveso užít ve 3. osobě pl. ve tvarech **chcou** nebo **chcó**.

Co chcou kruci ještě rušit [...] (31)

U deklinace a konjugace Moravanů si dále můžeme všimnout např. **nepřehlasované koncovky a-** a **u-**, např.: [...] *jak by sa řeklo na olomoucku [...] (29)* nebo východomoravské spojky „**aj**“, která se užívá místo slučovací spojky „i“: *přinejhorším bych se spokojil aj s defenestrací ... (46)*

6.3 SYNTAKTICKÁ ROVINA

Pro syntax neplatí stejná kritéria jako pro hláskosloví a tvarosloví, u nichž se pohybujeme mezi spisovností a nespisovností. Analýza syntaxe závisí na formě daného komunikátu – psaná či mluvená syntax.⁵⁰

Ač jde u jednotlivých příspěvků diskusních fór na serveru Novinky.cz o psaný text, jsou zde patrné jisté rysy mluvenosti a spontánnosti, jež jsou příznačné spíše pro mluvené komunikáty. Tyto texty reagují často v minimálním časovém odstupu na aktuální zprávy o událostech z domova i ze světa. Jsou kontextově zapojené. Vyznačují se uvolněnou větnou skladbou s asociativním, často až chaotickým řazením motivů. Vztahy mezi větami jsou nepřesné. Mnohdy dochází dokonce k pouhému napojování vět bez jakéhokoli vyjádření jejich možných vztahů, přičemž dané věty spolu ani nemusí významově souviset.

Byl ste tam nekdy pred vpadem Nata?Videl ste tu infrastrukturu,vcem tam lide bydli a jezdi?To jak se tam maji,mel sem kamarada co tam byl s partou pracovat a rozhodne vam reknou,ze zapadni media prehani.Staci videt ty obycejne chude rebely v jakych jezdi autech,na to bych si tady za zivot nevydelal,jen to porovnejte se zbytkem africkych zemi,kde rozhodne nikdo civilistum neublizuje.Mlatej se tam do ted klackama a macetama. (18)

U projevů prostěsdělovacího funkčního stylu není zcela nutné přesnější vyjádření vztahů mezi jednotlivými větami (užívá se univerzální spojka „a“ nebo pouhý

⁵⁰ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

sled výpovědí), což může být u příspěvků reagujících na závažné a často komplikované problémy dnešní společnosti překážkou ve srozumitelnosti.

Tet se to stejně nějak sype, cunami v japonsku, všude zemětřesení, lidi jsou našťvaný a ještě do toho naši politici, hamtaj a nikdo neví na co????? (23)

Stejně jako v běžné komunikaci se i zde mohou vyskytovat všechny typy výpovědí. Převažují výpovědi s asertivní (oznamovací, sdělovací) funkcí, které jsou však v hojné míře doplňovány nejrůznějšími zvoláními, rozkazovacími a prácimi větami či otázkami (pravými i nepravými).

Při citovém zaujetí mluvčího nabývá oznamovací výpověď rázu **výpovědi zvolací**. Někdy stojí dané zvolání osamocené, jindy doplňuje rozsáhlejší příspěvek daného mluvčího. Komunikant se jím většinou pokouší jistým úderným způsobem reagovat na úvodní článek či texty ostatních přispěvatelů.

SEBEVRAZI! (24)

Howgh! (25)

Zrušit komunisty!!!! (33)

Vyznamenani za poruseni ustavy-Pekne! (43)

Všechna čest jemu a hodně sil rodině!! (43)

Je mi z toho špatně!!!! (43)

Bože Bože ,to snad nemyslíte vážně [...] (51)

Výpovědi s funkcí interogativní (tázací) zastávají v těchto komunikátech velmi významnou pozici. Na komunikaci, která má částečně dialogickou podobu, se zde podílí několik komunikantů, jež svými příspěvky reagují nejen na úvodní zprávu, ale také na příspěvky ostatních pisatelů. Jedná se tedy o jakýsi zvláštní typ dialogu, který však probíhá bez přímého kontaktu komunikujících – zprostředkovaně pomocí počítačové techniky. Otázky tak vedle nejrůznějších výpovědí direktivního rázu představují jedno z mála spojení mezi jednotlivými pisateli.

A jak je to pane kolego s tím vaším světem. (17)

Chlape co vy jste zač??? (21)

Takže Vy tvrdíte, že to v ČR prakticky nehrozí ?A teoreticky ??? (21)

člověče nešťastný, co to plkáte? (22)

Proč neoslavujeme vznik České republiky ???

Ale no tak. Závidíte co? (50)

Hojně se tu vyskytují také **otázky řečnické**, které nelze chápat jako otázky pravé, neboť nebyly vytvořené s úmyslem na něco se zeptat, něco zjistit. Odpověď je obvykle implicitně obsažena v samotné otázce. Podle M. Čechové (2000) jsou to výpovědi s funkcí oznamovací, avšak vyjádřené formou otázky. Jejich hlavním úkolem je formulovat námitku, odmítnutí nějakého tvrzení nebo jen představují ironickou narážku na něco, s čím autor nesouhlasí. Jedná se tedy o výpovědi citově zbarvené.

Teď to byl sever Afriky a co dál Ameriko. (17)

To je ta demokracie? (18)

Hrůza..... Co se to dneska děje? (21)

Co ta EU blbne.

Nepohlídá si stávající členy a ještě se chce rozšiřovat?

Nebo je to jen předsmrtná křeč? (24)

Co je to za bordel? (43)

Nejblahobytnější období? Proboha, pro koho? [...] (44)

Výpovědi s direktivní (výzovou) funkcí, jež lze dále rozlišovat na rozkaz, příkaz, zákaz, povel, vybídnutí, výzvu, výhrůžku, výstrahu, dovolení, prosbu, radu, návrh či doporučení, se také, jak již bylo výše uvedeno, jistým způsobem podílejí na vytváření dialogické podoby těchto komunikátů. Částečně tu slouží k navázání kontaktu mezi jednotlivými komunikanty.

Základem rozkazovacích výpovědí je imperativ a klesavá konkluzivní kadence v mluveném projevu (v psaném projevu vykřičník či tečka). Může se tu však objevit i indikativ nebo tvar infinitivu: *15.3.2012 to chce do ulic a nepapouškovat to co je LEŽ!!! (26)*. Direktivní výpovědi se mohou vztahovat k jedné osobě (2. os. sg. / 2. os. pl. – vykání) či ke skupině osob (2. os. pl.).

Běž od toho počítače a pořádně se vypleskej (23)

Vraťte se do 1. třídy a až se něco naučíte, tak sem pište příspěvky. (22)

Nejdříve si utřídte vědomosti a pak suďte. (23)

pište k tématu nebo se prosím nevyjadřujte...;) (23)

Pavel Kroužil: Pro vás nemám slov...jděte už spát...dobrou (23)

Jen si ulevte, sociále. :-))) (44)

zeman ... beneš to pěkně po s ral ... tak s nim tady laskavě nešermujte ... (49)

[...] na Vašem místě bych to skončil. Styďte se a modlete se. (52)

Komunisti vraťte se vše odpuštěno!!! (30)

Táhněte na východ, Putin čeká s otevřenou náručí!!!! (33)

[...]tak táhněte do Číny, S. Korei, Vietnamu nebo Ruska [...] (42)

Hlavně nepovolte ! (26)

Bohužel pro vás, vaše žvásty zde málokoho zajímají. Dejte si něco dobrého na lepší spaní a dobrou noc. :) (55)

Pokud se do dané skupiny zahrnuje i sám mluvčí (1. os. pl.), lze danou výpověď chápat jako určitý způsob vybídnutí ke spoluúčasti.

Ale no tak jim to přejme. (24)

Pojďte všichni 15.3.2012 na všechna náměstí větších měst republiky a i další dny a těm PANÁKŮM povězme že se nám to nelíbí. (27)

Každý rozhoduje sám za sebe, ale společně tvoříme národ.poj'dme s tím něco udělat... (33)

To je ubohé. ukažme jim V (35)

Slavme dnešní svátek , slavme dokud republika ještě je !!!

Dokud nejsme : NIEDERLASSUNG Böhmen und Mähren (48)

jděmež do pele,účastníci diskuze. (53)

Komunikanti ve svých příspěvcích často vyjadřují také **postoje přací**, které adresují buď někomu, koho se to týká, sami sobě nebo všeobecně všem. Výpovědi přací jsou vždy uvozené částicí (ať, kéž, necht'), po níž následuje indikativ či ve spojení s částicí „kěž“ i kondicionál. Většinou je pro ně příznačné i citového zabarvení.⁵¹

Ať jim ten jejich aláh pomůže. (20)

Ať se těm poslancům konečně rozsvítí v tom jejich mozku. (22)

Ať žije národ blbý a ještě blbější, až bude nejblbější na celém světě!! (28)

AŤ UŽ JE DEFENESTRACE! (31)

[...] tak ať si je předávají a neotravují s tím v televizi . (43)

ať žijí hrdinové a gentelmani internetu! (57)

No, a já zase prd :o))) Ale, to je stejně jedno ... ať si Váša dává komu chce. (57)

Kéž by teď Chorvati ukázali to samý co Řecko, že lhali a nastavili ruku [...] (24)

Často se objevují neúplné věty jen v infinitivu slovesa. Jedná se o jednodušší větňou formu, která má v určitých případech účinek zdůraznění.

střílet a všeset, střílet a všeset.... (38)

Pisatelé chtějí velmi často svůj příspěvek doplnit nejrůznějšími informacemi, které by jejich text či některé informace v něm uvedené měly upřesnit, doplnit. Toto

⁵¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): *Čestina – řeč a jazyk*. Praha: ISV.

vytýkání či naopak **dodatkové připojování** jednotlivých složek textu však může být někdy na škodu srozumitelnosti.

[...] a zúčastnění zvenčí(USA a NATO) by z toho měli mít noční můru [...] (15)

Tedy Turkům zemětřesení nepřeu. (Ani nikomu jinému.) (20).

NOVICKÝ, dle vašeho pravopisu odhaduji vaše IQ /víte-li co to je/ na houpacího koně. (22)

A k té politice, všichni co podporují strany které mají cokoli společného se slovem sociální nebo komunistický, nedej bože fašistický by měli mít možnost otestovat jejich převýchovných zařízení, svobod(ironie), výhod(ironie), atd... (25)

Kdyby se rozpustil ten spolek darmozroutů (ministerstvo) tak by mohli učitele ucít. Setřít na nepravém místě je naše (CR) specialita. (32)

Německu totiž šlo o vyřazení Ruska z války (což se jim nakonec povedlo) a možnost bojů jen na jedné frontě. (38)

Je neskutečné jak si Klaus odporuje-má se čerpat z historie(co předci pracně budovali, on byl mezi těmi, kteří to rozbili), má být respekt k práci(jeho příznivci je poctivá práce vysmívána), lidé by měli respektovat názory druhých(Klaus je přítom..."já, jenom já"). Pokrytecky žvaní! (43)

Teda ten speaker (nebo mluvčí či kdo to je) [...] (44)

Paroubek je hlavně namyšlený, naparující, všehoznalý šašek. Něco jako český jako Chuck Norris. (50)

Pane Štěpničko! Vše co jste chtěl, jsem uvedl. Pokud chcete (a Vy prostě nechcete – blahá nevědomost, že!), tak se musíte sám snažit a nežvejkat! (58)

Do vět bývají vkládána slova nebo skupiny slov, které s danou větou netvoří ani gramatickou a mnohdy ani myšlenkovou jednotu. Označujeme je jako **vsuvky (parenteze)**. Jejich úkolem může být vysvětlení, upozornění nebo odkaz na předchozí informace. Vsuvka však nemusí s danou větou vůbec souviset, může se odvíjet ze situace, ve které je věta pronášena.

*[...] premiér Mahmúd Džibríl to **jak vidím** určitě není.....* (18)

*Ale mediální mašinérie **jak je vidět** nese ovoce.* (18)

Vedle vytýkání a dodatkového připojování dochází také k **osamostatňování vedlejších vět**. Vznikají tak útvary začínající podřadící spojkou (že, aby, když, jako by, atd.), která tu však nabývá povahy částice. Tyto věty pak mohou mít význam výtky,

výčitky, pochybnosti mluvčího o tvrzení adresáta, protestu, námitky, přání, ale i například ironie.⁵²

Nebo ze by vas platili jako agitátora a propagátora? (18)

Že by ten rok 2012 byl konečnej nebo spíš něco přijde a bude to zesilovat. (23)

že se stáli obrovské fronty na obyčejné věci. Že nebyl k sehnání toaletní papír. Že ženy místo vložek..které nebyly..používaly vatu. [...] (41)

Že by frustrace,že se na Vás nedostalo? (46)

[...] že by únava ze slunička ještě působila? (46)

Že se mááme učit z historie – Němci se sjednotili, zatím co v podstatě všechny slovanské státy se rozdrobily, rozbily. (47)

Že je nezruší! (54)

A L. Ž.ty se tlemíš ,že? (59)

Že Vás hanba nefackuje. (59)

Že by jste Vy pravičák,kterí o sobě tvrdí,že jsou chytřejší a vzdělanější,nedokázal najít Purkarec? (59)

Tendence mluvené češtiny a částečně také určitého expresivního zabarvení se v těchto komunikátech projevují také příznakovou podobou **slovosledu s příklonkami na začátku větného celku** či **po pauze**.

Si měli vzít sebou Kalóska,by jim nafackoval spratkům!!:) (28)

Si to laskavě uvědomte. (47)

Si prostě nedá pokoj, dokud nedostane po tlamě :-) (55)

... si z nás děláte špundus takto po půlnoci. Vtipálku! (60)

Běžná je zde i **elipsa (výpustka)**, která představuje typický prostředek mluvené řeči. Jedná se o vynechání určitých výrazů ve větě, čímž vznikne ve srovnání se syntakticky úplnou větou jednotka neúplná, která je však jinak chápána jako útvar zcela srovnatelný s větou syntakticky úplnou. Elipsy lze dělit na dva typy. Na situační kontext jsou vázány exoforické elipsy a z jazykového kontextu vychází endoforické elipsy, které se podílejí na konstituování textu, a tím i na jeho koherenci.⁵³

Exoforické elipsy

Chudáci lidi. (20)

Jejich věc. Ani slza. (20)

⁵² GREPL M., KARLÍK P., NEKULA M. (2003): Syntax. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

⁵³ GREPL M., KARLÍK P., NEKULA M. (2003): Syntax. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

Hrůza..... (21)

Pryč s nima. (27)

Hanba jim. (34)

Endoforické elipsy

[...] A dnešní změny ve školství tomu moc nepomohou. Naopak. (1)

Myslela jsem si, že mám v životě trable. Ale nemám! (22)

Jaký seznam? Ten Cibulkův? Ten nadělal víc škody jak užítku. Záměrně? Kdoví. (47)

V elipse tedy zůstává zachováno réma, čímž se elipsa odlišuje od **apoziopeze**, jež představuje také syntaktické přerušení (nedořečenost), které je však motivované např. emocionálně či ztrátou určité výpovědní perspektivy.⁵⁴

Co na to říct... (27)

Co k tomu dodat..... (33)

Ubožáci..... (33)

Typické je také **opakování slov ve větě**. Mluvčí jím zdůrazňuje svou vlastní myšlenku, opravuje názor nebo chybné vyjádření někoho jiného, nebo ho užívá zcela neúmyslně.

*Taky s Váma musím **jen a jen** souhlasit. (18)*

*V **novověku** pane Novák, v **novověku** :) (15)*

***Ale ale ale**, tak to tedy určitě ne pane kolego. (17)*

*příští rok vyvěsím na balkoně **vlajku vlajku**, letos jsem ji nestihl koupit... (48)*

Dále se tu objevuje **opakování podmětu v navazujících výpovědích**, které většinou nebývá v psaných textech žádoucí. Otázkou zůstává, zda má toto opakování v textu nějaký funkční význam nebo zda jde jen o bezděčné vyjádření.

*Fake **Kaddafí** je na živu. **Kaddafí** měl x dvojníků. **Kaddafí** někde žije spokojeně užívá života na ostrově. (15)*

Výjimkou v příspěvcích diskusních fór nejsou ani **výčty**. Většinou představují doložení názoru autora či zdůraznění závažnosti problému. V jistém ohledu jsou však především prostředkem jednoduššího vyjádření.

⁵⁴ GREPL M., KARLÍK P., NEKULA M. (2003): Syntax. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

Koncepce Kalouska se začíná rýsovat – znehodnotit státní školství, zdravotnictví, propustit policisty – asi bude domobrana, privatizovat hasiče, omezit výzkum, děti budou podporovat své děti a ještě rodiče v důchodu, atd. (27)

nepřijde vám to žuboure ... alespon maličko 1. divné 2. smutné 3. vypovídající 4. ubohé a 5. nechutné ... ??? (45)

žuboure ... to není hovadina ...

naposledy Drobil vs. Michálek

dříve Singha a Bącz

více Kožených

neznám špinavé peníze

podpora Romana ...

žuboure ... už se probudte ... njn (46)

I přes výraznou subjektivitu textů diskusního fóra tu jsou zřetelné pokusy o jistý objektivní přístup, snaha po názornosti a autentičnosti, jež se projevuje dokládáním tvrzení pomocí nejrůznějších **citací, parafrází, odkazů** mimo oblast dané diskuse (na internetové stránky, videozáznamy, obrázky apod.). Souvisí to s návazností textu nejen na situaci, ale i jiné texty, všeobecné znalosti, hodnoty a normy sdílené určitým společenstvím neboli tzv. intertextovostí, jak ji v *Příruční mluvnici češtiny* definuje M. Nekula (2003). Citace a parafráze jsou zároveň typickými prostředky odborného a publicistického stylu, kterým se některé příspěvky snaží přiblížit. To je dané především tématem a celkovým zpravodajským zaměřením úvodních článků, jež představují onen prvotní impulz pro vznik a vývoj následujících diskusí.

Citáty

jedna nejdůležitější sloka z písně J. Suchého:

Náhle si nebe kleklo na poraženou zem.

Aniž by se co řeklo, smrt zjevila se všem.

Aniž by se co řeklo, pohasla slunce zář.

Rozpoutalo se peklo a bůh si zakryl tvář (16)

[...] cituji: Dobeše do koše. (26)

Konečně se naplní ten známý text písně "Až nás budou miliony" [...] (29)

Lev králem jest a lvem zůstává, i když někdy řve kolem.

Vůl, byť by jak lev řval a lví hřívu měl, zůstává volem.

Jan Amos Komenský. (33)

Odkazy

No kouknete se třeba na :

www.youtube.com/watch?v=1ia2Dvn7pZ4

www.youtube.com/watch?v=gvP3K3XwNDQ

zapnete si cesky titulky a nazor si udelejte sami.Ja nevidim duvod procby mely ty zensky lhat. (17)

hmm-já bych teda na místě odbojářů vyznamenání od komouše nepřevzal.....<http://profesor-klaus.osoba.cz/> (47)

Vlivem rychlosti produkce se v komunikátech někdy nacházejí slova, která vznikla s původní formulací textu, ale při změně již nebyla odstraněna. Tato slova jsou proto nadbytečná a znesnadňují pochopení daného komunikátu.

Vy jste zarny dukaz toho, ze lidi s titulem nemusi byt zrovna oplyvat inteligenci. (22)

možná by bylo lepší ,kdyby jste šel chrnět a ne žvanit hovadiny (46)

6.4 PRAVOPIS

V komunikaci diskusních skupin je patrná snaha respektovat pravidla spisovného jazyka. Pravopisné chyby se zde objevují jen ojediněle. Pisatelé zřejmě vnímají svůj projev částečně jako oficiální, uvědomují si jeho stálost a uveřejnění na internetu. Zároveň mají na vytvoření svého příspěvku více času. Pokud se tedy pravopisné chyby v diskusích objevují, lze je hodnotit spíše jako chyby z nepozornosti nebo neznalosti.

Vyjmenovaná slova

Vyjmenovaná slova jsou považována za základní pravopisný jev, který se učí děti již na prvním stupni základní školy. Jedná se o domácí, výjimečně i o slova přejatá a o slova odvozená či příbuzná, v jejichž kořenech se po obojetných souhláskách (b, f, l, m, p, s, v, z) užívá y/ý.

[...] že ODS už většího srandistu - nudistu než byl Myrek nenajde. (1)

Ono když víte,že syrky rozdělají ohem a vidíte jak porad někde hori a vy víte kdo je ma.dojde vám kdo zapaluje,i kdyby vám tisíc televizi tvrdilo,že je to jinak. (18)

[...] ale mi tě potřebujem jako primáře do špitálu. (26)

[...] a přemýtlám nad tím [...] (26)

Co třeba zrušit naprosto zbitečný senát? (27)

Masovým vzděláním se vzdělanost národa určitě nezvíší [...] (31)

Psaní -i (-í)/-y (-ý) u podstatných jmen

Zcela sporadicky se v diskusích objevuje další pravopisný jev – psaní -i (-í)/-y (-ý) v koncovkách podstatných jmen. Určování zde závisí na rodu, vzoru, pádu a čísle daného podstatného jména.

Dále máme videozáznamy s uřezáváním hlav, kastrací, znásilnění. (17)

[...] chlapci, který zachránil život kamarádovy a sám přišel o život. [...] (43)

Shoda podmětu s přísudkem

Důležitý pravopisný jev představuje také shoda podmětu s přísudkem, kdy podoba osobní koncovky závisí především na rodu a životnosti podmětu.

[...] a města měli 10% obyvatel než dnes, takže škody byli mnohem menší [...] (22)

Skloňování osobního zájmena „já“

Z hlediska pravopisných pravidel bývá častější chybné užívání jednotlivých tvarů osobního zájmena „já“. Nejvíce se to týká záměny tvarů 3. a 4. pádu – „mně“ a „mě“.

*[...] ale to vase pausalizovani **me** prijde jeste hloupejsi. [...] Ja napriklad Kaddafiho nevelebim a svym zpusobem **me** muze byt ukradeny [...]* (18)

*Aspon **mě** to tak z článku vyplynulo.* (28)

*[...] ale 17k se **me** zda pomerne dost.* (31)

***Mě** je to jedno [...]* (38)

***Mě** to ovšem připadá přz Vaší strany přinejmenším zbabělé a podlé.* (41)

*[...] Klaus si **mně** za to určitě nekoupil.* (54)

Psaní -mě-/mně-

Některým pisatelům působí výrazné potíže také odlišování -mě-/mně- uprostřed slova (nejčastěji u minulých tvarů slov: zapomenout a mít), i přestože chybám tohoto rázu lze předejít lehkými mnemotechnickými pomůckami.

*Dobeš doufám v krátké době odejde do **zapomění**... (1)*

*toho by si **nemněl** nikdo všímat. (25)*

*Tohle se těm papalášům **náramě** hodí. (28)*

*[...] kdyby vás "**zapoměl**" někde pod stromem [...] (29)*

*[...] za totality bylo líp **mněl** jste vše co bylo k životu důležité. (42)*

*Pan prezident **zapoměl** říci [...] (44)*

*Jakoby se **zapomělo** na ony pověstné pruty... (47)*

Psaní ú/ů na začátku a uprostřed slov

Spíše jako chybu z nepozornosti lze hodnotit užívání ú/ů na začátku a uprostřed slov, které se v analyzovaných textech objevilo jen opravdu vzácně.

*Studenti uvítají, když jim jejich studia zaplatí **dúchodci**, [...] (26)*

Psaní předpon s-/z- a vs-/vz- a předložek s/z

Nejen ve školních lavicích, ale i později v dospělosti stále působí problémy odlišné psaní předpon s-/z- a vs-/vz- a předložek s/z. Předpona s(e)- se pojí především se slovesy vyjadřujícími směřování dohromady, shora dolů, po povrchu pryč či zmenšení objemu až případný zánik. Naopak slova s předponou z(e)- představují především slovesa, která vznikla od podstatných či přídavných jmen ve významu učinit nebo se stát tím, co znamená slovo základové, nebo byla z nedokonavých sloves vytvořená slovesa dokonavá. Existují však i případy, které je nutné si zapamatovat.

V souvislosti s předložkami s/z však platí zcela jiná pravidla. O užití jedné či druhé předložky rozhoduje pád, se kterým se daná předložka pojí (předložka z – 2. pád, předložka s – převážně 7. pád). Volba se v žádném případě neřídí výslovností.

*[...] **pozbírejte** si zuby a **vypadněte**. (12)*

*[...] kdy do ni **nevztoupili**. (24)*

***skratku** (26)*

*[...] tak už **skrachujou** dávno. (28)*

***Z** dovolením [...] (32)*

*[...] a **případně** vyznamenání, by jste z díky **odmítl**. (54)*

Velká písmena

Psaní velkých písmen u vlastních jmen patří mezi nejkomplicovanější pravopisné jevy, neboť neexistuje jednotná zásada. Konkrétní užití je často dáno dlouholetou tradicí. Obvykle se neobejdeme ani bez věcných znalostí. Pokud chce autor dané pojmenování užít v oficiálním psaném projevu, bylo by vhodné, aby se přesvědčil o správnosti zvolené varianty.

Z hlediska diskusních fór je někdy velmi problematické určit, zda se jedná o chybně napsané vlastní jméno s malým počátečním písmenem či zda se jen autor z důvodu jednoduššího vytváření textu celkově vyhýbá psaní velkých písmen – jak u vlastních jmen, tak i na začátku výpovědi. Z toho důvodu byly vybírány příklady, u nichž se většinou vyskytlo nějaké slovo (na začátku věty či jiné vlastní jméno) s velkým počátečním písmenem.

[...], zajímala by američany vůbec nějaká Libye a její osud? (17)

Prej se to tam roztřepe na hrstku prachu volal allah. (20)

Tet se to stejně nějak sype, cunami v japonsku, všude zemětřesení [...] (23)

[...] bych se nerad dockal vlady jako byl spidla ci Gross [...] (31)

Nebyl ten průzkum v německu a o němcích? (25)

[...] o rozdělení se zasloužil Klaus a meciar ... (38)

Můžete mi říct, co tak významného v dějinách československa nebo česka udělal? (44)

V psaném projevu se dále užívá velkých písmen na počátku větného celku, jež vedle interpunkčních znamének představuje charakteristický znak grafické podoby věty. Z pohledu analýzy jednotlivých diskusí však není určení tohoto jevu z již výše uvedených důvodů zcela jednoznačné. Nemusí tudíž nezbytně znamenat neznalost pravidel, ale spíše jistý způsob ulehčení.

Jasně...rodina, církev, pokora k starým pořádkům... nač tolik přemýšlet o dnešku, o zítřku... to by taky mohl lid přijít na Hrad [...] nehraj si na konzervativce [...] (43)

Chybné psaní cizích výrazů

Nejednou komunikanti uvedli také nesprávné tvary cizích výrazů, vlastních jmen a zeměpisných názvů. Přejatá jména někdy velmi silně počešťovali. K tomuto dochází zejména neznalostí (jak původních tvarů, tak i skloňování přejatých slov) či přehlédnutím.

To co přichází do Lybie, je taková Islámská vláda a muslimský svět teď opět vidí [...] (17)

*[...] po změně **imič** [...]* (22)

notebooc (25)

A pro pó (26)

*Chran je ruka pane, jestli ten **xindl** nedkde potkam!!* (41)

***No commnet** škoda dalších slov.....* (45)

*To je pouze konstatování prokazatelných **fakt** a nikoliv nadávání.* (47)

Interpunkce

Psaní interpunkčních znamének (. , ! ? ; : ... - „“) lze zařadit k syntaktickému pravopisu, neboť souvisí s pochopením významových vztahů ve výpovědi a odráží i určité základní komunikační funkce (otázka, zvolání, ...). Umístění interpunkčních znamének je závislé na významovém členění promluvy. Ne vždy tedy odpovídá skutečným pauzám a intonaci.

Stejně jako u psaní velkých písmen dochází i zde k jistému zjednodušování, které se v rámci interpunkce projevuje v některých případech naprostou absencí. Z tohoto důvodu je možné uvést pouze příklady, v nichž jsou interpunkční znaménka nějakým (často chybným) způsobem užita.

Až se z tý euforie proberou tak zjistí že neví jak dál. (18)

*Mozna kdybyste napsal "dle meho nazoru" ale to vase pausalizovani me prijde jeste hloupejsi. Opravdu musi mit kazdy clovek vas nazor jinak je hloupy? Ja napriklad Kaddafiho nevelebim a svym zpusobem me muze byt ukradeny ale prece nebudu tak hloupy abych urazel ostatni za to ze maji jiny nazor.Nezlobte se na me ale opravdu nesnasim namysleny moralisty co si myslí ze sezrali salamounovy ho*no.* (18)

Nekažte si neděli od některých jedovatých plivanců, ti co je plivou za to nemůžou oni už se tak narodili. (18)

Strach z toho že si nestihnu stáhnout filmy, muziku a hry dřív než nějakej bonzák nahlásí a někdo další je smaže :OD (25)

A k té politice, všichni co podporují strany které mají cokoli společného se slovem sociální nebo komunistický,nedej bože fašistický by měli mít možnost otestovat jejich převýchovných zařízení [...] (25)

V 99,9% taky exhibují lidé co nic nemají a plkají o tom jak je google špehuje, to je sranda. To nic co mají, někdo špehuje, kamera v metru vidí jestli jdou do Lídlu, nebo Kaufu, podle toho kde je akce. (25)

Zas nadpis za kterej bych toho kdo ho vymyslel proplesknul. Naschvál sem si článek přečet což na novinkách normálně nedělám a rozhodně z toho nevyplývá že by se lidi báli internetu. (25)

Pane, znám komunisty z přesvědčení kteří mají holé zadky a komunisty prospěcháře kteří jsou nyní většinou u koryt. (40)

..jsem rád že našim prezidentem je pan Václav Klaus. Je stálou připomínkou hodnot které bohužel naši společnost opouští.

Z toho stálého postoje zniká naděje že přece jen i v budoucnosti bude stát za to žít. (43)

Omlouvám se ale nějak mi uniklo kdo je ten schopnej lid ?

Havel, Nečas a ještě tam chybí Mašíni aby to bylo komplet, že ?

Rozbili vše co bylo dobré, rozkradli co se dá (44)

úžasný obdiv pro kluka který dostal vyznamenání bohužel po smrti, ale jeho obrovské srdíčko co měl mě rozplakalo lituji rodiče tohoto chlapce že ztratili(((((((((((((((((((((47)

šatánek, také jste si všimnul jak Klaus nabádal aby každý začal u sebe ???

kdy myslíte že Klaus přestane krást a lhát aby šel příkladem ??? (48)

Překlepy

I přestože mají účastníci diskusních fór mnohdy větší časový prostor pro vytvoření svého příspěvku (v porovnání s komunikací na WWW chatu), vyskytují se i zde chyby a překlepy nejrůznějšího druhu. Jsou často způsobeny rychlejší produkcí textů, emocionálním vypětím, nepozorností či přehlédnutím. Může se jednat o chybějící hlásku, slabiku či slovo. Někdy nám chyba vznikne dodatečným opravováním či přepracováním textu, kdy autor upraví jednu část textu a druhou nechá bez povšimnutí. Pak se například stává, že některé tvary formálně nekorespondují se zbytkem věty.

*Nejsvobodnější je ten **nechuší**, [...] (25)*

*Někdy mám pocit, že je to **skutečná** blázen, trochu sociopat. (26)*

*Myslel jsem těch 30 **inut** [...] (26)*

*A také, než **tu tu** zas někdo napíše, [...] (26)*

***ABycho mohloi** na důchody našim rodičům vydělávat? (26)*

H. Mžourková (2006) ve svém příspěvku pro lingvistický časopis *Čeština doma a ve světě* sledovala postoje k pravopisu v internetových diskusních skupinách. Na základě rozboru jazykového materiálu zjistila, že nemalá část diskutujících vnímá tuto

komunikaci jako veřejnou a v souvislosti s tím požaduje také přiměřenou formu vyjadřování.

Podobného zjištění jsme se dobrali také v rámci analýzy diskusí názorového fóra Novinek.cz. Vlivem rychlé produkce textů, nepozorností, neznalostí či emocionálním vypětím se v těchto komunikátech objevují výše uvedené gramatické chyby či jiné překlepy. Mnohdy zůstávají bez povšimnutí. Jsou však i okamžiky, kdy si dané chyby někdo všimne a reaguje na ni. Někdy to bývá autor příspěvku, který chybu sám opraví, jindy na chybu upozorní někdo jiný, kdo ji nemůže snést, potřebuje se zviditelnit nebo upozornit na neznalost či hloupost druhých.

Klauz je se S, překlep:) ale to je proto, jak jsem byl rozhořčen:.) (31)

Nejlepší byl záběr kamery na první dámu s vajglem. → oprava -Vajglem- (47)

-:)) → :-) oprava (53)

I někteří diskutující neví, co jsou vyjmenovaná slova po bflmpsvz :) (29)

Nedalo mi to : ve slově nezviší máte hrubku. To slovo má úplně jiný význam!!! Je od slova věděti - zvidavost narozdíl od toho, co jste zamýšlel. (32)

p.s. v Opavě je Slezská univerzita, pražáku. (54)

[...]až se zase za pár let budou zavírat lidi, tak si budoucí StB pustí slavíka 2012 a už budou mít pár kandidátů na Ruziň :-) → brzy, jazyk, nazývat se, Ruzyně. Každopádně dnešní doba je s antikomunismem až trapná. Tu dbu jsem nezažil, ale co je moc, to je moc... (62)

Někde se na téma chybného vyjadřování rozvine dokonce samostatná diskuse mezi několika komunikanty.

K1: kdo ten blahobit má , není práce ,a když je tak za směšnou almužnu,asi KLAUS nebil mezi lidmi ale na HRADĚ.

K2: Pane Hamerle! Vy stejně jako pan Holec si nehrajete na pravopis. Ale dvě hrubé chyby v jedné větě, to je pak lepší mlčet! Pro Vás, nemyslíte? Ale asi ne.

K3: Jiří Kolář, Pardubice – vy jste určitě nikdy nedostal jedničku za slohové úkoly, vidíte M

K2: Pane Opletale, proč tomu tak soudíte? Ale musím Vás opravit. Sloh byl naopak vždy mou silnou stránkou. Silnější než gramatika. Ale přesto jsem z češtiny maturoval za jedna. Ale to se nechlubím, jen Vám odpovídám. Ale naopak mně vážně štvou lidé, kteří nejsou schopní alespoň trochu psát česky. A kdo nedovede správně psát, nedovede ani správně myslit!

K4: Mně,bývalému horníkovi a “nematurantovi“ by se více líbilo slovo “myslet“ než Vámi použité “myslit“.Nepochybuji,že obojí je správně,ale zkrátka u toho kroutím nose:-))

*K3: Jiří Kolář, Pardubice – jen se mi zdá, že Váš písemný projev je trochu moc emotivní.
(60)*

6.5 LEXIKÁLNÍ ROVINA

Slovní zásoba v porovnání s ostatními jazykovými rovinami představuje bohatou škálu výrazových prostředků, a to nejen počtem jednotek, které utvářejí slovník konkrétního jazyka, ale i složitostí vztahů, které mezi nimi existují.

M. Čechová (2008) a M. Jelínek (2003) rozlišují v rámci lexikální roviny jednotky neutrální (nepříznakové) a příznakové. Nepříznakové lexémy lze užit všeobecně ve všech textech bez rozlišení, neboť jsou spisovné a stylově i dobově nezabarvené. Nejen v příspěvcích jednotlivých diskusí, ale obecně ve všech komunikátech však nejvýrazněji působí lexémy příznakové. Jedná se o příznak slohový (kolokvialismy, publicismy, odborné termíny atd.), dobový (zastaralá slova, archaismy, historismy nebo naopak nově vytvořená slova, tzv. neologismy), příznak expresivní či vytvořený na základě příslušnosti k jednotlivým útvarům národního jazyka. Příznakové lexémy tak mohou být užity jako prostředky slohové automatizace v textech, pro které jsou charakteristické, nebo se jako jevy pro určitý text zcela nezvyklé, užité v nových souvislostech, stávají nástrojem slohové aktualizace.

U příspěvků diskusních fór, jak již bylo výše několikrát zmíněno, je patrná značná sounáležitost s komunikáty prostěsdělovacího funkčního stylu, což se vedle mluvené syntaxe projevuje zejména ve výběru výrazových prostředků lexikálních.

6.5.1 Hovorové výrazy

Jako určitý most mezi spisovným a nespisovným jazykem bývá často hodnocena hovorová čeština. Jedná se sice o mluvenou podobu spisovného jazyka charakteristickou zejména pro běžné dorozumívání, avšak hranice mezi hovorovostí a nespisovností nejsou příliš výrazné. Běžně dochází k přechodům výrazů nespisovného

jazyka (obecné češtiny) do hovorové češtiny. Mnohdy je tedy velmi složité určit, zda je daný výraz ještě hovorový či zda už spadá pod obecnou češtinu.

*[...] a to nejsem a priori proti státním maturitám, ale ne tenhle dnešní **paskvil** [...] (1)*

***Fakt** směšné. (36)*

*Když už chcete **placat**, tak si bezte **placat** babovicky na pisek (38)*

6.5.2 Obecněčeské výrazy

Obecná čeština se jako jeden z útvarů nespisovné češtiny odděluje od spisovné češtiny jak psané, tak i mluvené (hovorové). Představuje nejrozšířenější český interdialekt a užívá se v neoficiálních projevech na celém území Čech a ve značné části Moravy.⁵⁵

Příspěvky diskusních fór se samozřejmě také vyznačují určitými rysy mluvenosti, k nimž patří kromě již výše zmíněných hláskoslovných, morfologických a syntaktických jevů (nekodifikovaná zakončení adjektiv na -ej, uvolněná syntax atd.) především výrazy lexikální, mezi něž lze bezpochyby zařadit i slova z obecné češtiny, která se často vyznačují určitou mírou expresivního zabarvení.

*Kdyby jen polovina lidí co je na VŠ šla hned na **pracák**, bylo by to lepší? (26)*

*A pak bude peněz na učitele **habaděj**. (27)*

*[...] a **depky** Tě zaručeně přejdou!!! (27)*

*[...] nechali **rupnout** Janettu s Jessicou či dokonce Borise. (32)*

*Až u jejich rodičů **vyfasujete** oranžové vesty a hrábě..... (32)*

*[...] **fláká** se po barech, fétuje [...] (37)*

*[...] ale ptám se: máme dost **kandelábrů**? (38)*

*Inspirovali se **totáčem**? (43)*

*Další **šaškárna** na Hradě. (43)*

*[...] pak na **dýzu**.. [...] (54)*

*Když jsem ho viděl v **telce** tak vypadal na výměnu plínek. :o)) (54)*

Expresivní nádech mívají také obecněčeské výrazy objevující se u oslovení či obecně u označení osob.

*Nastoupil nějaký **klikač**? (26)*

*[...] že Dobeš je **křivák** a nemá ve vládě co dělat. (26)*

⁵⁵ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

[...] Dobeš, to je **koko ..sová hlava** (29)
Vezměte s sebou i ty staré **vygumované hlavy** [...] (37)
To je děs a hrůza co za **pakáž** nám v Česku vládne! (40)
Tak kdopak, **tajtrdlík?!** (53)

Některé výrazy představují jen odlišné způsoby, jak vyjádřit tentýž význam. Jako příklad lze uvést obecněčeské varianty ke spisovnému „mluvit, povídat“. Každá z uvedených variant s sebou však nese drobnou významovou odlišnost.

*Pan Dvořák s velikým gustem **žvaní** o věcech, kterým vůbec nerozumí. Včera tak hodiny **žvanil** o Řecku.* (22)
*Všechny **remcající** studenty bych vyházel [...]* (26)
Kecáte. (26)
*[...] lidé, které tato práce nebaví a umí jen **kecat**, mačkat čudly na PC a dojit školství rádobypotřebnými projekty.* (30)
*[...] Pokrytecky **žvaní!*** (43)
*proč tam **mektal** ale o nynější politice, stranách atd.-BYLO TO PŘECE OCEŇOVÁNÍ!!!* (48)
*Milí levičáci, kdyby vláda vymyslela strojek na produkci zlatých vajec, stejně budete **pindat**, že jsou moc velká, nebo kulatá. [...]* (49)
*[...] Já je nevolila, takže **brblám** a **brblat** budu i nadále :-)) [...]* (51)

V rámci obecné češtiny zde můžeme narazit také např. na přejímky z angličtiny: *[...] a myslí si že je **king!*** (37); *[...] když si ty dnesni dečka myslí o sobe jak jsou **cool*** [...] (37); *Už to chápu , **soráč**:)* (44), přičemž velkou část těchto anglicismů lze chápat jako slangové výrazy mluvy současné mládeže.

Dále se zde v hojně míře vyskytují také germanismy, tj. slova přejatá z německého jazyka, která se vyznačují výrazným expresivním zabarvením. Je to dané již tím, že na samém počátku nebyla tato slova přijata do spisovného jazyka.⁵⁶

*[...] že je **špicluje** google.* (25)
Študákům držím palce. [...] (26)
*[...] jako primáře do **špitálu**.* (26)
*[...] ne na dohazování **kšeftů** kamarádům [...]* (27)
*[...] dřepí **akorat** v **kanclu** a děcka posle domu v deset hodin dopoledne.* (29)
*Trapné stávky I. záží a velkohubé kecy a....NIC....školství jde díky dosazeným stranickým **nýmandům** do...kytek [...]* (29)

⁵⁶ ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: NLN.

Na triku mají ksicht Ghe Guevary [...] (35)

myslím, že jsme neměli zapotřebí furt poslouchat jak je utlačujeme a oni neměli zapotřebí furt poslouchat, jak nás vyžírají... (45)

nejdřív flaška bílýho [...] (54)

6.5.3 Nářeční výrazy

Jako nářečí (dialekt) označujeme teritoriálně omezený nespisovný útvar českého jazyka. V Čechách se nářečí dochovala jen minimálně na Chodsku a v Podkrkonoší. Významnější nářeční oblasti se udržely na Moravě a ve Slezsku. Jedná se o tři tradiční nářeční oblasti: hanácká (střední a jihozápadní Morava), moravskoslovenská (jihovýchodní Morava) a lašská (Slezsko).⁵⁷

Nářečí se v rámci jazyka projevuje v rovině hláskoslovné, morfologické a výrazně také v rovině lexikální. Nářeční výrazy nejsou v diskusích tak časté jako obecněčeské výrazy, přesto se tam v určité míře také vyskytují. Většinou se jedná o brněnský dialekt.

v Praglu (25)

[...] v kelu jsou úplně všichni. (28)

A ne se pošítvat mezi sebou s tím, kdo je větším srabu. (28)

A kdo by těm děckám vysvětloval látku [...] (28)

6.5.4 Neologismy

Více než v jiných oblastech elektronické komunikace se zde projevuje úzká spojitost s publicistickým stylem, jež zastupují články na serveru Novinky.cz, na které mají jednotlivé diskuse navazovat. Publicistické texty odrážejí aktuální problémy nejen u nás doma, ale i ve světě. Jejich hlavním úkolem je informovat v nejkratší možné době širokou veřejnost o dění kolem nás. Projevy publicistického stylu proto vznikají velmi rychle a jsou nuceny reagovat na veškeré změny, což se projevuje obzvláště ve slovní zásobě. Vznikají tak zejména nová pojmenování – slova, složeniny a zvláštní spojení nově utvořená k dané příležitosti.

⁵⁷ ADÁMKOVÁ, K. – FIDLEROVÁ, M. – HUGO, J. – JURÁNKOVÁ, Z. (ed.) (2009): *Slovník nespisovné češtiny*. Praha: Maxdorf.

[...] že se z nich stanou za dva roky doktoři, inženýři, magistři, zkrátka **rychllokvašky**. (1)
 Ty z toho ty **senochrupe** už 14 dní nemůžeš spávat. (3)
 Dostali ho do pazourů **pravdoláškaři** ve spojení s modrou lůzou [...] (15)
 [...] co odsouhlasila podporu rebelské **teroristickosadistické** vládě. (15)
Mírumilovná agrese je něco jako "**humanistické bombardování**" z úst **pravdoláskového** Havla!!! (18)
 [...] nejen tento **trojslepenec** dělá žebráky. (27)
 Pokud skončím i ja, dam s Bohem tomuto **Absurdistanu** [...] (28)
 Už mě **mínusujou** rudí. (36)
 Tady teda je **řitních horolezců** Havlů, to je nával !!!!! (41)
 Tohle se **překabátněncům** nehodí !!! (50)
 Neříkejte laskavě o našem panu prezidentovi, že je **tuneldědek**, nebo nazvu pravým jménem já vás! → reakce: **Tunelprabába?** (52)
 [...] pár **fufníků** a s tím odtekly miliardy. (53)

6.5.5 Expresivní výrazy

Pisatelé ve svých sděleních naznačují své názory, postoje a pocity k určitému tématu, problému. To se projevuje mimo jiné ve výběru lexika. V komunikátech se kromě neutrálních výrazů objevují i slova expresivně zabarvená, tj. slova, která „vedle pojmového významu obsahují i pragmatickou významovou složku“⁵⁸, jež je právě oním nositelem subjektivnosti. Expresivně zabarvená slova mohou být dvojího typu: s pozitivní expresivitou a s negativní expresivitou.

Positivní (kladná) expresivita se tu vyskytuje v menší míře. Většinou je užita ve svém původním kladně zabarveném významu, někdy však může být prostředkem ironie. Mezi časté výrazy kladné expresivity patří familiární slova a zdobněliny (deminutiva), ale objevují se tu např. i dětské výrazy.

Familiární slova

Ahoj **Miruško zlatíčko** (16)
 Já tedy **Věnu** moc nemusel, jako dramatik nic moc, jako politik k ničemu, ale jako ČLOVĚK, to je jiná káva... (39)
 [...] a **Vašek** Klausů ať táhne s Váma stejně má rád rusáky jako vlastní!! Haj...!!! (42)
 já jen doufám, že na vrahy Mašiny tentokrát náš **Vašík** zapomene (43)

⁵⁸ HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN, s. 95.

*Svatá pravda, zlatý Emil, **Klemík** nebo **Toníkové** s **Gustíkem**. (44)*

***Vašík** mi udělal některými vyznamenáními radost [...] (51)*

Zdrobněliny (deminutiva)

*Něco do **volátka** si půjdu dát až za chvíli. (19)*

*[...] můžete si jít dát dalších 40 let dlouhého **šlofička**... (41)*

Dětské výrazy

*Ještě jsem **nepapal**. (19)*

*A tady se z toho mohou "obyčejní lidé", kteří netuší, **pokakat**. (30)*

Výrazně tu však převažují **výrazy s negativní (zápornou) expresivitou**, která vyjadřuje rozhořčení autorů nad aktuálními událostmi nebo nad příspěvky jiných autorů. Daná slova užívají v původní podobě nebo je různými způsoby dále graficky upravují – pravděpodobně proto, aby nepůsobily příliš hrubě. Oblíbené jsou také vulgární výrazy utvořené od vlastních jmen osob: *Blbeše (1)*.

Mezi výrazy se zápornou expresivitou patří mimo jiné v diskusích hojně užívaná **slova hanlivá, tzv. pejorativa**, která tu slouží především k označení osob.

*[...] **samý tupoň** tu bude, [...] (1)*

*Vytvorit z tohoto kdysi kulturního naroda hordu zdegenerovaných **pitomcu**. (2)*

*... a to jaký jste asi **blb**, jste ukázal svým příspěvkem.... (16)*

*[...] než dokáží nějaké místní důležité **slepice**. (27)*

*Mladí komunisté? **CO TO JE ZA SVOLOČ?** (33)*

*Všude jinde by tyto **kreatury** obratem zakázali [...] (33)*

*A **rudoši**, které nechal dýchal a dál krást se mu takto odmění? (33)*

*[...] co to za **pakáň** žije mezi námi (34)*

*Kdyby tohle řekli **Rusáci** nebo Čínani [...] (35)*

*Nebýt Havla, **komančové** by se houpali už před 20 lety [...] (36)*

*[...] tak bych vzal děti kouknout se na nějaké **Exoty** ... (38)*

***Tydýt** má jen jeden program, nebo neumí přepnout? (43)*

*[...] nemůžu toho **hnusá..** ani vidět! [...] (44)*

*v den výročí založení státu, může prezidenta urážet jenom **dobytek**... (44)*

*[...] ty **burany** si bohužel lidé zvolili. (48)*

*[...] že neleze těm **skopčákům** do zadní části těla ! [...] (52)*

Dále se k nim řadí **slova zveličelá**, tzv. **augmentativa**, která však nemusí vždy vyjadřovat záporné hodnocení.

já mám hlad...psiska už žerou a já jen čumím... (6)

Výrazně zápornou expresivitu vyjadřují **slova zhrubělá** a zejména **slova vulgární**, jimiž jsou především nadávky nejrůznějšího druhu. Ty se tu jen málokdy vyskytují ve svém plném znění. Častější bývají varianty s nejrůznějšími grafickými úpravami, jež mají daný výraz alespoň částečně zmírnit. Tím se jednotliví komunikanti snaží vyhnout postihům plynoucích z porušování pravidel názorového fóra.

Slova zhrubělá

*[...] drahý **debilní** maturity jsou toho příkladem [...]* (1)

*To panoptikum, co si říká vláda, vymýšlí jednu větší **kravinu** než druhou.* (2)

*já mám hlad...psiska už **žerou** a já jen čumím... (6)*

*Sice je člověk naštvaný na současnou vládu, ale žádný z nás by určitě takovou **zhovadilost** neudělal, [...]* (17)

*[...] tak nad tím se pozastavují jen **sviňáci** [...]* (25)

*[...] neustále vymýšlí **kraviny** [...]* (26)

*[...] no kde jme Kalousku jsi fakt **IDI.T!!!!!!** (32)*

*Maďarsko 1956-pověste je vejš ať se houpají...Neuctiví rudý **hovada** (35)*

***Fracci** ubozí! (37)*

*[...] student který volí pravici je **idi@@ot**. (39)*

*je to parta **DE.M.En.TŮ !!!!!!!** (39)*

*[...] mi pořád říká, jaké jsou tam **žranice** a **pitky**. (43)*

*kdo **chlastá** ať klikne (55)*

Slova vulgární

*To už si snad dělá **p.r.d.e.l.** (1)*

*I na Velikonoce se musí po ránu hned člověk **nas—t.** (1)*

*každy sem tam jednou šlapne do **hov..** (1)*

*[...] země, která se teďka řítí do **s.r.a.č.e.k.** (15)*

*[...] jako clovek, který chce mermomoci lidi jen **nas*at.** (18)*

*[...] ze sezrali salamounovy **ho*no.** (18)*

*[...] Těm **hajz..m** se nedá věřit! (26)*

*Všichni ti **hajzlové** pod rouškou demokracie ožebračují a devastují národ [...]* (27)

*[...] řešit neutuchající **b.rdel** [...]* (27)

*Naše vláda je totálně k **ho_nu**!!! (28)*

*[...] prostě se vše musí nejprve **rozes*at** aby se to zase dávalo za těžké prachy a cas dokupy :-/ (31)*

*[...] až 30% učitelů si od svých žáků nechá **s.át** na hlavu. (32)*

*Mladí komunisti jsou **parchanti** [...] (34)*

*Takovýhle komunistický **k.sindl** usmažit. (37)*

*Mladí komunisté – **tydýti**, [...] **Vymyté mozky** [...] **Telata vypatlaná s IQ** pod bodem mrazu. (37)*

*Něco vám řeknu...**jděte do** (39)*

*[...] vy **sv... rudy**!!! (42)*

*to co říká Klaus mi ani u **pr....** neleží!!! (44)*

***do hajzlu** se všema hnidopima.... dnes je státní svátek a já ho slavím! (53)*

*[...] tu moralizuje a **honí si ego, či co**, na ženě. (55)*

Hojně užívaná jsou také jména vytvořená podle příslušnosti k nějakému místu nebo skupině lidí. Jejich časté užití je spjaté především s politickými problémy, o nichž se debatuje nezávisle na tématu snad v každé diskusi. U těchto jmen je zcela zjevný příznak negativní expresivity. V některých výpovědích dokonce vyznívají jako nadávky.

*Prý islamisti..... **Socani** se střelí mezi sebou..... (6)*

*pane Sobotka, přestaňte už hulit tu trávu, nebo dopadnete jako váš jmenovec u **socanu**... (15)*

*A těmhle lidem přinesli **amíci** na křídlech bezpilotních letadel demokracii.... (15)*

*Takhle měli dopadnout **komanči** po revoluci, [...] (17)*

*Určití lidé jsou tak zbl...lí médií, že se chovají jako bývalí zbl...lí jednodušší **komouši**. (19)*

*Za **bolševika** nic takového nebylo možné. (31)*

*[...] a straší nás mezi **modrými ptáky** i **oranžádami** dodnes. (42)*

*[...] kdyby na slovači nebylo 600 tis. **čokolád**, 600 maďarů atd... (45)*

*to **soudruh** Havel oceňoval svoje **KUMPÁNY** a divné existence. (46)*

*Aktuálně je v kurzu **Hnědočech**. (55)*

6.5.6 Citoslovce

Na výstavbě textu, a to především z hlediska funkce emocionální a sociální (kontaktné), se podílejí i citoslovce, jež představují bezprostřední reakci na podněty

nejrůznějšího druhu. Podněty budící v závislosti na komunikační situaci city, pocity a hodnocení zastupují subjektivní citoslovce pocitová. Zvukomalebná (onomatopoická) citoslovce reagují na určitý zvuk jeho napodobením a pomocí obecně kontakto­vých a vybízecích citoslovcí se mluvčí snaží vybízet či navázat, udržet a posílit kontakt.⁵⁹

Subjektivní citoslovce pocitová

***Fuj fuj fuj**... vůbec nepochybuji, že tomu poslanci a senátoři půjdou na ruku [...] (1)*

***Proboha**, to se v tomhle státě opravdu nenajde nikdo, kdo by tuto devastaci zastavil? (1)*

Pane Bože... co je to za estrádu??????... (3)

***kriste** tady jsou všichni tací puntičkáři!!! (10)*

***Fujtajbl**, inžo. (21)*

*[...] je to tak nějak **fuk** (22)*

*Zdravstvujtě Komunističeskoje tovarišti...Zdravst**fuj Fuj fuj fuj**..... (34)*

***Ježiškotky**...Soudruzi!!!A to ještě nevíte,že konečně vstal z mrtvých Lenin!!! (36)*

***Fuj H N U S !!!** (38)*

*Klaus a Havel slibovali, že nebudou mrhat státními vyznamenáními, jako komouši a pravý opak je pravdou – parchanti, **fuuuuuj**. (44)*

*Za Karla IV. se měl normální, obyčejný člověk nejlíp? **Chachacha** (50)*

***hanba** levičákům ,bylo vidět v přímém přenosu při udělování vyznamenání za odbojovou činnostnetleskali .. (50)*

***Ajaj**..tak s tímto nemůžu souhlasit. (52)*

Zvukomalebná (onomatopoická) citoslovce

***PLESK, BUM, PRÁSK** (12)*

*Jasně zrušit senát, zrušit senát, **kó kokokoko kodá!!** (29)*

***Ufff** to jsem se zase jednou nasr... (33)*

*a **šup** (36)*

*Tak se teď píše **Í-Á**, jak říkáte vy oslové ? (55)*

*Nojó,Opletal znalec .Osle-**ted' Ý-Á**. (56)*

⁵⁹ NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (2003): Morfologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

Obecně kontaktní, vybízející citoslovce

Z obecně kontaktních a vybízejících citoslovcí se objevují hlavně taková citoslovce, která mají za úkol vyzývat k souhlasu, k potvrzení názoru komunikanta, přičemž někdy mohou skrytě vyjadřovat i určitou nejistotu.

No, ale hlavně, že má titul, který jí vydělá peníze, že? (1)

Ty budeš taliáne také trdlo, že? (6)

Švancara a Hora, mají jasno, jak jinak, že? (: - - - - -)) (7)

Jako u nás, že? (16)

Vy, kteří si sedíte doma v teploučku, třeba u pivečka, to se to kecá, co? (23)

A co "hrdinové" mašínové ty za vraždy nevinných lidí nedostanou nic nebo co? (48)

Některá kontaktní citoslovce mají vyvolat pozornost adresáta, jsou prostředkem upozornění.

žuboure ... hele ... když máte jakékoli korupční problém / kausu ... (45)

Pokud mi jej neukážete, tak jste obyčejný špinavý lhář a za nevhodné chování k ženě vás nechám vymáznout, jasný???? (53)

6.5.7 Frazelogické prostředky

Z hlediska lexikální roviny se jako významná jeví i ustálená spojení. V jazyce jich existuje obrovské množství, podobně je tomu i v názorových fórech. Ustálená spojení (víceslovná pojmenování a frazémy) jsou formálně vícečlenné, ale významově kompaktní jednotky, jež je možné reprodukovat pouze jako celek. Dojde-li k obměně (nahrazení jednoho z členů synonymem či antonymem apod.), ztrácí obvykle svůj smysl.⁶⁰

M. Čechová v *Češtině – řeč a jazyk* (2000) definuje **frazém** jako „ustálené, víceslovné, obrazné, často expresivní, celistvé pojmenování s omezenou spojovatelností“⁶¹. Ve frazémách se tedy často zachovávají různé lexikální a gramatické archaismy a někdy se tu vyskytují i výrazy, které se mimo konkrétní frazém v jazyce neobjevují, tzv. „monokolokabilní prvky“⁶². Je známo několik různých členění frazémů. Jmenujme zde alespoň dvě nejznámější. Podle původu dělíme frazémy na tradiční

⁶⁰ HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

⁶¹ ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): *Čeština – řeč a jazyk*. Praha: ISV, s. 66.

⁶² HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN, s. 71.

(lidové), pocházející z běžného lidového jazyka, a na kulturní, jež vycházejí z bible a antické a středověké kultury. Na základě formy pak vznikají frazémy nevětné, větné a přirovnání.⁶³

Nevětné frazémy nemají podobu věty. V konkrétním kontextu je nutné je do vět zapojit. Pokud je to třeba, musí se případně gramaticky upravit.

[...] až mu budet hošet koudel u zadku (26)

Mám pocit, že i školství už jde "zu grund". (30)

Pane kolego, čísla jsem si vycucal z prstu [...] (32)

Hlavne ze nasi poslanci si masti kapsy. (32)

Tak tenhle článek mi teda hnul žlučí. (33)

Mladí komunisté vědí starou belu, [...] (34)

Václave Klausí, vaše slova jsou plivnutím do větru... (43)

Prezident Klaus jí měl vyznamenat In memoriam,řádem T.G.Masaryka. (52)

Jinak je to mlácení slámy a ubohé. (56)

K nevětným frazémům se dále řadí také **ustálená přirovnání**, která sice určitým způsobem naznačují větnou strukturu, konečnou podobu však dostávají až v konkrétním kontextu. Stejně jako u klasického přirovnání tu jde především o příměr znaku skutečnosti k určitému obecnému modelu za účelem intenzifikace, zdůraznění nebo kladného či záporného zhodnocení.⁶⁴

[...] tak se máme jak vepřici v žitě. (30)

Zvláště důchodci se mají jak pr..e v žitě a nezaměstnaní se už u moře nudí [...] (51)

Větné frazémy, jak je již z pojmenování patrné, mají podobu věty (slovesné nebo neslovesné), popř. souvětí. Do kontextu jsou začleněny jako celek. Kromě jiného jimi mohou být: pořekadla, pranostiky, přísloví či okřídlená slova.⁶⁵

[...] kdo chce kam... (24)

Ale na každé prase se už vaří voda na to nezapomínejte. (27)

Kdo umí...umí..kdo neumí..učí... (30)

Udělal by se škatulka hejbejte se, [...], vlk by se nažhral a koza by zůstala celá. (32)

Co na tom že by zařvali i někteří ti slušní. Když se kácí les lítají třísky. (37)

Na každém šprochu pravdy trochu [...] (41)

⁶³ HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

⁶⁴ HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

⁶⁵ HLADKÁ, Z. (2003): Lexikologie. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

[...] že kam vítr tam plášt', co?? (42)

Pes který štěká nekouše. (42)

Vyčkej šasu jako husa klasu. Ona ta doba "Kdo si nechce hubu spálit, musí mlčet nebo chválit" už nastává. (54)

V rámci frazeologie dochází často k jistým obměnám – záměnám slov, nedokončení frazému nebo jako v následující ukázce k přirovnání s druhým účastníkem komunikace (např. na základě jména či jiné podobnosti). Účelem těchto užití může být určitá kreativní snaha po vtipném či ironickém vyjádření.

Príspevek panu Abelovi: Abel, Abel, přijde mi škoda že v jejich případě se Kain asi netrefil, škoda. (36)

6.5.8 Zkratky a zkratková slova

Rychlé produkci textů do jisté míry napomáhají zkratky a zkratková slova, jež představují prostředek stručného vyjadřování. Velmi frekventované bývají kromě matematických, fyzikálních, chemických a jiných symbolů zkratky a zkratková slova typu „např., apod., atd.“, která se mohou vyskytovat nejen v námi analyzovaných textech, ale ve všech písemných projevech bez rozlišení. Je však nutné užívat je ve správné podobě.

[...] na př.zmrazení důchodů. (26)

[...] Takže pokud tenhle národ bude vyhazovat peníze za cigarety,alkohol...atd...atd,tak nemůže křičet,že se má špatně. [...] (50)

Účastníci diskusních fór ve svých projevech užívají nejčastěji **iniciálové zkratky**, které se vytváří zcela jednoduše z prvních hlásek několikaslovného pojmenování. Objevují se tu však i jiné druhy zkrácení.

*[...] dnes může beztrešně sedět u **PC** a nadávat na ně.... [...] (26)*

*To jsme to v **ČR** dopracovali, [...] (26)*

*[...] by v pohodě nahradil **PC** s výukovým programem [...] (27)*

*[...] osobní statečnost pana Václava Havla vnímají, oceňují daleko intenzivněji za hranicemi naší krásné zemičky. [...] velikou zásluhou **VH** [...] krásná myšlenka **VH***

"Láska a pravda zvítězí nad lží a nenávisť" [...] (41)

***njn** ... československo by bylo fajn [...] (45)*

*rusáci se taky považují defacto za pokračovatele **sssr** [...] (45)*

A Slovensko dnes ani st.svatek nemá. (50)

[...] že dělá vše proto abychom byli co nejméně závislí na EU a že nechce to slavné EURO ! (52)

[...] teďka wdk rdb... (54)

6.5.9 Kontaktné prostředky

Pro mluvené projevy, jak již bylo výše několikrát řečeno, je charakteristická silná vazba mezi mluvčím a adresátem. U psaných komunikátů jednotlivých diskusí však tento vztah není zcela patrný. Těžko by se tu rozlišovalo, kdo je mluvčím a kdo adresátem. Čtenáři tu svými příspěvky reagují na prvotní článek a dílčí informace v něm obsažené. Nejedná se tedy přímo o dialog, jak jej charakterizuje M. Jelínek (1995), při němž „přítomný adresát přejímá v jistých momentech mluvní aktivitu a po ukončení nebo přerušení svého projevu ji odevzdává druhému mluvčímu.“⁶⁶ Některé na sebe navazující reakce snad mohou vykazovat jisté rysy rozhovoru, přesto většinou zůstává velké množství příspěvků bez odezvy. Můžeme zde však nalézt i promluvy, v nichž jednotliví přispěvatelé navazují kontakt s ostatními, komentují jejich názory, potvrzují je nebo s nimi naopak nesouhlasí a vznášejí protiargumenty, shání jiného pravidelného přispěvatele, na jehož názor netrpělivě čekají, nebo jen chtějí popřát ostatním hezký den. Zároveň také oslovují i osoby, které se sice na diskusi nepodílejí, ale v souvislosti s článkem se jeví jako důležité (např. v článku o reformě školství ministra školství). Stejně jako u mluvených komunikátů i zde je tato vazba realizována celou řadou kontaktních prostředků.

6.5.9.1 Oslovení

K těmto zmíněným prostředkům patří oslovení, jež je tvořeno vokativem (v hovorovém projevu i nominativem) od vlastních jmen osob i zvířat. Oslovujeme jím známé či neznámé osoby zejména na začátku promluvy, ale i v jejím průběhu. Může být na jedné straně znamením určité zdvořilosti, sympatie nebo důvěrnosti, na druhé straně však může naznačovat i jistou nadřazenost nebo odstup. V průběhu komunikace bývá

⁶⁶ JELÍNEK, M. (2003): Stylistika. In: KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.), *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN, s. 710.

dále doplňováno i jinými kontaktoými prostředky, zejména gramatickými, např. imperativem, tykáním či vykáním.

Pane Richter, jenže ta nula sedí ve vládě, dělá ministra a hned tak ho od koryta nikdo nevykopne. (2)

Soudruhu Taliáne, každý ismus dělá z občanů hlupáky a fanatiky, válečné štváče. (5)

Tak antiamíci, nasadte si turbany a začněte tleskat. (6)

PŘEČTĚTE SI TO, pane Skálo a Vám podobní, ještě jednou, [...] (17)

Pánové, pokud vás zajímá, [...] (26)

Milá p. Špačková. To jste si ještě nestačila všimnout, [...] (26)

Pane Kratochvíle z Aše, máte u mne 1000 b.!!!! (27)

Hasiči, policajti, studenti, důchodci, učitelé i doktoři, kdy už si konečně nenechá miliony lidí nenechá obracet život naruby [...] (27)

Všem levičáckým hnusům – koukněte se na ČT1. (44)

[...] Je mi vás líto, chudáčku ubohej. (49)

Žabáři!! Tak málo a stačí vám to k pochlebování. (54)

Tak dámy a pánové! Na dnešním řádovém dni se mi líbilo, [...] (54)

Kdy to provedete, hrdino? Nebo jen tak žvaníte? (55)

Jak již bylo zmíněno, často dochází k oslovení osob, jež nejsou diskusi přítomni. Většinou se jedná o politiky či jiné významné osobnosti, které částečně souvisí s tématem článku či s některým dílčím tématem diskuse.

A proč vůbec studovat, pane Dobeši? (1)

Vážení poslanci, Vy, kterým zbyl ještě rozum a čest: pomozte tomuto sužovanému národu a odčinite své chyby [...] Ted' je řada na Vás. Svým hlasováním nám dejte naději, že jsou mezi Vámi ještě ti, které stojí za to znovu volit. (2)

Pane nejlepší ministře financí, co takhle zrušit povinnou školní docházku. (27)

Naši poslanci styďte se jste ostudou naší země. (27)

Pane prezidente, ať si říká kdo chce co chce, Vy jediný nejdete s dave viz Euro a Evropská unie, jistě každý má své chyby, ale vážím si Vás mnohem více než Havla. (43)

V souvislosti s chybným sdělením v úvodním článku či s porušováním pravidel názorového fóra se někteří pisatelé odvolávají na samotné Novinky či na „cenzory“, kteří mají za úkol kontrolovat vhodnost jednotlivých příspěvků.

censore jsem Váš!!! (3)

NOVINKY-prosím vás opravte si tu nesmyslnou mapu, takový amaterismus se jen tak nevidí, největší portál a úroveň dětí ZŠ!! (5)

Již jsme několikrát naznačili spojitost komunikátů diskusního fóra s komunikáty prostěsdělovacího funkčního stylu. Jako další z výrazných znaků běžnědorozumivacích projevů lze jmenovat jedno z nespisovných až vulgárních oslovení, které v analyzovaných textech nebylo až tak časté, avšak i přesto se tam v několika exemplářích vyskytlo.

ty voe, vy jste jak spadlý z jahody na znak.. (45)

Některá oslovení mají naopak ráz familiárnosti. Mluvčí jimi oslovují známé osoby a vytvářejí tak uvolněnější atmosféru. Překvapivě může působit užití familiárních oslovení v situacích, kdy mluvčí adresáta nezná a neví, kolik je mu let.

Lád'o ono to jde i bez těch deforem [...] (2)

Ahoj Tondo. To máš pravdu, [...] (3)

Ahoj Miruško zlatíčko –to se dějou věci [...] (16)

Zdravím Pavlíku, [...]. A k dnešnímu tématu – nevím kolik ti je let, [...] (17)

no Evičko, hlavně že ty tu stále šuškáš .. a co chrápat se ti nechce? ??, (51)

Ivanko, Pan Miroslav hodně slope, tak nebrat vážně. (51)

Helenko , jsem vychrápaná. (52)

Ondro..... Jak selduji, ty furt sleduješ nebo upozorňuješ na novinkách, kdo byl za socialismu udavač stb atd.... (53)

Tomíku ! Nevyhrožuj! Jasný???? Nevíš kdo jsem já!!! (53)

Z některých příspěvků je patrné, že se již někteří účastníci diskusního fóra Novinky.cz znají, že spolu již komunikovali, neboť vyjadřují libost či nelibost nad tím, že se dotyčná osoba připojila k diskusi.

K1: Paní K O S I N O V Á!

Neobyčejně Vás zdravím, dlouho jsme nebyli na stejném fóru.

K2: Děkuji a přeji krásný večer i Vám :-)) (50)

6.5.9.2 Zdvořilostní fráze

Komunikace v diskusních skupinách se vyznačuje větší formálností než např. komunikace na chatu. Komunikanti většinou dodržují společenská pravidla, udržují si odstup a navzájem si vykaží. Objevují se tu však i případy, kdy se komunikanti znají a již si tykají. K tykání však dochází i v případech, kdy si druhý (oslovovaný) komunikant tykání nepřeje (viz podkapitola Morfologická rovina). Vykání a oslovení jsou dále

doplněna o zdvořilostní fráze nejrůznějšího druhu, např. omluvy, prosby, poděkování apod.

*S **PROMINUTÍM**, ale tohle opravdu může vymyslet jen de*bil ze základním vzděláním [...] (3)*

*NOVINKY-**prosím** vás opravte si tu nesmyslnou mapu, takový amaterismus se jen tak nevidí, největší portál a úroveň dětí ZŠ!! (5)*

***omlouvám se**,jaksi mi vše skáče... (7)*

***Děkuji**, že jste poučil hloupého ... (18)*

*Sorry, nechtela jsem se Vas nejak dotknout. Pripadla mi ta zprava desiva. **Dekuji za prani**, pekny den mam ,dost lidi mi popralo tez k moym narozeninam. (29)*

***Nemáte se zač omlouvat.** (29)*

***Těšilo mě**, tu hloupost, reagovat na váš komentář, už nikdy neudělám. S úctou J.L. (31)*

*Starče, **děkujeme**,,,odejdi! (43)*

***Omlouvám se** dál nebudu komunikovat neb manželka mě žádá o spánek a zalehnutí. .o)) (55)*

6.5.9.3 Pozdravy a přání

Jako signál určité zdvořilosti a zároveň i jako odlehčení v některých chvílích se ukazují pozdravy a přání. Pisatelé si přejí hezký den nebo k významným svátkům v roce. Účastníci komunikace tím také naznačují jistý pocit sounáležitosti s danou skupinou diskutujících.

Hezký den všem a krásné a spokojené svátky Velikonoční. (1)

Ahoj Tondo. To máš pravdu, [...] (3)

Hezké dopoledne. (9)

Hezké ráno, komanči se nám vyspinkali! (17)

No nic, už nemám čas. Díky všem odpůrcům studentů za diskuzi se mnou :-)) Pěkný den všem ;) (26)

K Vaším narozeninám Vám přeji pevné zdraví, nervy a měnu. ☺ (29)

Přeji vám úspěšný den. (31)

Nazdar Honus,řekni jim jak tvůj strýc zakládal KSC na Valachách.Ar se pobavíme::-) (41)

Zdravím do Rtně [...] (41)

Přeji hezký sváteční večer. K. (43)

hezkej večer přeju žuboure (45)

tak se tu mějte s pánembohem ...

Jinak, všem vyznamenaným k ocenění gratuluji! (45)

Všem slušným přeju dobrou noc a hezký víkend. (49)

(pokoj lidem dobré vůle ... :-) (51)

Pane Prezidente????? :-)) Dobrou noc Vám i ostatním :-)) (53)

Dobrou Vám, já ještě tu pobudu a my se určitě potkáme. (54)

Takový vždy budiž můj lide! Se srpem a kladivem pochoduji hrdě do postele při vědomí, že tady ten sociální stát za mne přes noc bratrstvo rudé pracky ohlídá. Čest! (58)

6.5.10 Parazitní výrazy

Plynulost a souvislost mluvených komunikátů bývá často narušována různými pauzami, které mohou být vyplněny nejrůznějšími parazitními neboli vycpávkovými slovy nebo jinými neartikulovanými zvuky. Tyto výrazy lze nalézt také v těchto psaných komunikátech, neboť i zde je patrná určitá míra spontánnosti a rozvolněnosti.

No aspoň si vydělají pasíři na abecedě před jmény (1)

hmmmm to nam z těch vysokých škol budou padat samí opravdu vzdělání.... (1)

No, ale hlavně, že má titul, [...] (1)

Prostě absolutní svoboda, ale bezohlednosti. (2)

No, myslím že tohle by jedinec ještě zvládl. (4)

No jo zase ti pitomi islamisti a tahejte je sem a tahejte (4)

jj, ty jsi také pacient (6)

Prostě-tato vláda vymýšlí stále jen různé podvůdky a obcházení zažitých pravidel. [...] A

ano, bomby mi u nich sedí, [...] (7)

Jejda jejda, úplně jste mě dojala, také mi slza ukápla. (17)

Ale ale ale, tak to tedy určitě ne pane kolego. (17)

Mno... Mimoходом k tem napadenym tureckym vojakum... (23)

Prostě potřebují peníze [...] (27)

No k tomu není co dodat... (33)

Mno, možná si opravdu tento národ nezaslouží nic lepšího než Gottwalda... (35)

Heh...když vzpomínáte tu tužku a tričko.... (54)

6.6 GRAFICKÁ ROVINA

Pro mluvený projev je příznačný přímý kontakt komunikantů doprovázený prostředky paralingválními (rychlost a plynulost řeči, melodie, barva hlasu, frázování atd.) a extralingválními (mimika, haptika, proxemika, gestikulace atd.), jež bývají v psaném textu nahrazeny prostředky grafickými. V diskusních skupinách je sice situace komplikována jednotným nastavením textových nástrojů (chybí např. manipulace s typem písma), i přesto se nám tu však jisté grafické odlišení objevuje.

6.6.1 Písmo

Vzhledem k tomu, že práce s písmem je v názorovém fóru Novinek.cz do značné míry omezena nastavením textových nástrojů, setkáváme se tu zejména se střídáním základního písma s verzálkami. Jedná se o prostředek intenzifikační. Lze jím vyjádřit zvýšení hlasu, křik nebo pouhé zdůraznění.

pane Bohaty TOTO BY NEVYSLOVIL ANI Z ZVLÁŠTNÍ ŠKOLY A NATOŽ
MINISTR!!!! (3)

PLESK, BUM, PRÁSK. Pane Babábáku vstávejte, pozbírejte si zuby a vypadněte. (12)

.....premiér by ho raději viděl před soudem..... LŽE, AŽ SE MU OD ÚST PRÁŠÍ.
VŠAK TENTO DAREBA SE JEŠTĚ VYBARVÍ, JAKO CELÝ „NOVÝ REŽIM,.. Ale
již nyní cítím, že páchne a páchnouti bude, jako celá „mírumilovná agrese,, pod vedením
USA a vykonavatelem NATO. (15)

Rád vidím, že první dva hlupáčkové se už našli. Prosím Vás, OPRAVDU SI TEN
ČLÁNEK PŘEČTĚTE. VY (ZATÍM) DVA, OPRAVDU VÍVEKRÁT A POKUD ANI
POTOM NEPOCHOPÍTE VÝZNAM TÉ VĚTY, RADĚJI SE DISKUSE
NEZÚČASTŇUJTE. DĚKUJI. (19)

Hlavně že Charta 77 měla Xerox a Kulisák mohl chlastat na Vikárce!!! FUJ FUJ FUJ!!!
(26)

Tak sedím doma v pracovně –nedělám nic (ABYS MUSELA MAKAT NA MNĚ) [...]
(26)

takže se domnívám, že KAŽDÝ SLUŠNÝ ČLOVĚK by měl v této chvíli smeknout a
pokud nic jiného, tak tiše vznést ÚCTU !!!!! (39)

NEJHORŠÍ PREZIDENT OD VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO
STÁTU....., TEĎ JESTLI NÁS ČEKÁ HRABĚ Z TOP09, TZV. CIMERMANN,

SEDÍCÍ, SPÍCÍ...., TAK TO JE DALŠÍ OSTUDA NA OBZORU..., alespoň tedy
“nesbírám“ propisky... :o) (43)

Účastníci diskusí si našli ještě další způsob, který sice není tak frekventovaný, avšak stejně účinný. U slov, jež chtějí nějakým způsobem odlišit – zvýraznit, vkládají mezi jednotlivé grafémy tečky či mezery.

To, kdy si stát vážil pracujících, to, kdy stát nepodporoval d.a.r.e.b.á.k.y a l.u.m.p.y,to, kdy rodina byla uznávána ... a kdy to bylo, na to si odpovězte sám. (48)

JSTE B L B (30)

J s m e j a k o o n i !!! (36)

6.6.2 Zmnožení znaků

Neartikulované zvuky bývají vyjádřeny zmnožením znaků (iterací), zejména grafémů a interpunkčních znamének. Autor tím naznačuje důraz nebo intonaci, která by byla v ústním projevu příznačná. Nedochozí jen ke zmnožení vokálů, které je v souvislosti s imitováním mluvené řeči běžnější, nýbrž i konsonantů.⁶⁷

hmhhh to nam z těch vysokých škol budou padat samí opravdu vželaní.... (1)

nnnnnnn Vy tem valkam a bombardovani tech zemi rikate tolerance? (4)

jsem dostala málem infarkt. jak nějakej mutant. DDDDDDD (12)

já to říkám pořád ..móóóoc sametové to bylo v roce 1989 .. !!!! (40)

Víííím – primitiv !!!! A prosil bych vykat, husy jsme spolu nepásli, jasnýýýý??? (53)

Nic proti D. Landovi, ale herci a zpěváci se už naangažovali, včetně totáče, v politice dost a až na rok 89 byli vždy mimo mísu. TAKŽE - KLÍÍÍDEK. (62)

6.6.3 Nadměrné užívání interpunkčních znamének

Jeden z výrazných grafických prostředků představuje nadměrné užívání interpunkčních znamének. Větší množství teček nejčastěji signalizuje určitou neukončenost promluvy. Autor tím však také může poskytovat adresátovi určitý prostor k zamyšlení nebo naznačuje pochyby či ironii. Otazníky podtrhují interogativní funkci nebo ironickou narážku v řečnických otázkách a u vykřičníků snad není ani třeba zmiňovat jejich zdůrazňující funkci.

⁶⁷ JANDOVÁ, E. a kol. (2006): *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Pedagogická fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě.

To je dost času “rozumně mu vysvětlit, že jeho kroky nejsou vždy zrovna optimální“, ne? :-)) (26)

Zdůraznil, že český národ žije v nejlahobytnejším období své existence :DDDDDDDD asi dlouho nebyl venku. (43)

:-) Tak to je důkaz jako hrom. :-)))))))))) (57)

V poslední době se začínají v rámci snadnější manipulace postupně objevovat také **emotikony grafické, obrázkové**. Souvisí to nejspíše se současným trendem automatického převádění textových emotikonů do grafické podoby, jež některé textové editory poskytují. Jedná se o kreslené, často i animované obrázky, které se buď samy promění po napsání z textových emotikonů, nebo si je komunikanti jednoduše vyberou z nabídky na obrazovce a vloží je na příslušné místo v textu příspěvku.

Máte pravdu, omlouvám se Vám. ☺ (26)

Pravda pravdoucí, většinou však umlčena bývá. ☺ (28)

Přesto děkuji a přeji klidný den. ☺ (28)

Komunizmus je totiž ve své podstatě Sci-Fi...:-☼ (40)

6.6.5 Oddělování textu

Jak už bylo výše několikrát zmíněno, jednotliví komunikanti navzájem reagují na příspěvky ostatních diskutujících dalšími připomínkami. V diskusích se pak vyskytnou již dříve uvedený text jednoho autora a k němu připojená reakce autora jiného. V mnoha případech od sebe tyto texty bývají odděleny pouze vynechaným řádkem. Někdy se tu však objevuje výraznější oddělení v podobě čáry či řady znaků, které má napomáhat přehlednosti textu. Některé formy mohou mít i hlubší význam, např. V u poslední ukázky zřejmě symbolizuje slavné V Václava Havla. Souvisí to také s tématem diskuse, v níž byla daná ukázka pořízena – „Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu“.

Já mám taky z internetu strach. Strach z toho že si nestihnu stáhnout filmy, muziku a hry dřív než je nějaký bonzák nahlásí a někdo další je smaže :oD

oo

Muziku stáhnout není a zřejmě zatím ani nebude žádný problém. Dokonce na to existuje software, které s úspěchem používám a funguje 100%. (25)

Vzdyt to říkám, jako prezident toho našťestí už moc podělat nemůže a jeho národní postoj mi vyhovuje. (55)

Landa uz neni nacek?Ja jen ze nackove nefetujou,ale Landa musel byt vysmazenej jak fritak,podle toho co tam mektal a predvedl. (63)

6.7 TÉMA

Jednotlivé diskuse jsou tematicky zakotvené. Téma diskuse je dané předem. Vyplyvá z úvodního článku, na nějž daná diskuse navazuje. Hlavní téma je postupně během diskuse rozvíjeno dalšími dílčími tématy, která by s tímto hlavním měla souviset. Častokrát s ním však nemají vůbec nic společného.

Rozvíjení tématu diskusí názorových fór je opět velmi úzce spjaté s mluvenou řečí. Jednotlivé motivy se v textech řadí asociativně, spontánně. Každý mluvčí zaujímá k danému problému vlastní postoj, který se posléze snaží před ostatními obhájit. Jak odlišnými směry se může téma určité diskuse odvíjet, je patrné na následujících příkladech.

V diskusi o zemětřesení v Turecku se kromě zpráv, které mají vyjadřovat podporu: *Chudáci lidi. (20)* nebo naopak nezájem o danou situaci: *Jejich věc. Ani slza. (20)*, objevují i internetové odkazy a teoretické informace o zemětřesení: *Doporučuji stránky: <http://hisz.rsoe.hu/alertmap/index2.php>, kde je popsáno vše od zemětřesení,tajfunů,požárů atd. (21)* Čtenářka ve svém příspěvku: *Zase jsem si rozšířila obzory...dodnes jsem se domnívala, že ten institut se nazývá seismologický... :) (23)* reaguje na chybné vyjádření v článku (*Podle tureckého seimologického institutu...*). Někteří pisatelé toto téma využívají k vyjádření nespokojenosti s morálním stavem dnešní společnosti a různými citáty z Bible upozorňují na možný konec světa. Jiný komunikant naproti tomu úplně odbíhá od tématu varováním před otravou houbami, které již prošly mrazem: *Nedoporučuje se konzumovat houby přešlé mrazem. Mohou způsobit silnou otravu. (20)*. I přes protesty a odpor ostatních spojují někteří přispěvatelé toto smutné téma s donekonečna se opakujícím tématem v české společnosti – a to s politickou situací: *Nejdříve nám vláda zatřese peněženkou! (21)*. Některé příspěvky tohoto typu se ve spojení s tragédií živelné pohromy mohou jevit jako zcela nevkusné: *Chtělo by to zemětřesení [...] epicentrum Praha, ulice Sněmovní. Ať se těm poslancům konečně rozsvítí v tom jejich mozku, I když se dá čekat, že asi 110*

z 200 nemá ani mozek. (22). Na nevhodnost výše uvedeného textu poukazuje jiný komunikant následujícím příspěvkem: *Pane,nejraději mám lidi,kteří tahají politiku i na články o neštěstí. Buďte rád, že jsme v centru Evropy a zatím až na několik menších otřesů kolem Chebu jsme v klidu. [...]* (22). Jiného pisatele zas zaujala thajská premiérka: *To je ale kočka, ta thajská premiérka.* (22). Někteří by zas rádi věděli, jak jsou na tom jejich oblíbené postavy ze seriálů dané země: *A co Šeherezáda ?* (20); *Ale co Ezel?*(21).

Nejen u této uvedené diskuse, ale u všech analyzovaných textů bylo naprosto patrné, že zde téma nehraje moc významnou roli. Každá diskuse, ať už byla nějakým způsobem propojená s českou politikou nebo s ní vůbec nesouvisela, se k ní dříve či později stejně dostala, a to i přestože s tím někteří komunikanti nesouhlasili.

Jako příklad uveďme diskusi k článku o udělování státních vyznamenání prezidentem Václavem Klausem za zásluhy a hrdinství, jež byla z velké části založena právě jen na neustále se opakujícím dohadování o tom, proč byla rozdělena Československá republika, jak k tomu došlo a kdo za to nese vinu. Na nemístnou diskusi a odsuzování celého udělování těchto cen reagují ve svých příspěvcích jiní diskutující. Někteří svá sdělení formulují slušně, jiní se pod vlivem emocí vyjadřují trochu ostřeji.

Tato diskuze,mě jen přesvědčuje o tom,že jaký je národ,takoví jsou politici a obráceně.Prostě koukáme do zrcadla,vidíme jen a jen sebe a své mindráky,chyby,malost a ubohost.Štve nás,ta bezmoc cokoliv stím udělat a jen vést takové ty pivně-hospodské kecy,v to jsme mistři světa a všehomíra.A dobře nám tak.Nejspíš si nic jiného nezasloužíme,jak to kolem sebe pozorují. (52)

Ke kazdemu vyznamenani ma duvod a vyznamenany patri potlesk, zahynulemu panovi ticha ucta. Vic netreba. (50)

vždyť tu většina příspěvků je jen negativně kyselých, kolik se jich vyjadřuje k životu a činům oceněných? skuhráte nad 28. říjnem - no a co, že Československo není. je to vznik samostatného státu v novodobých dějinách, něco, na co bychom mohli navazovat a opět o něco usilovat. V Novinkových diskusích často chybí hrdost na něco, sounáležitost s tradicí, úcta ke kořenům. Nežehrejte. (51)

proč to znevažujete? Já myslel že je to hlavně o tom poukázat na výjimečné osobnosti, aby všichni viděli, že má smysl o něco v životě usilovat, jít za ideály i po neideálních cestách reality. (52)

Místo řešení blbý politiky byste jednou mohli ocenit ty, kvůli kterým se ta akce koná. Pěkný večer všem diskutujícím.... (52)

Snad na znamení určitého protestu si zde někteří diskutující dokonce vytvořili svou vlastní diskusi na téma, které jim bylo bližší, příjemnější a z určitého hlediska i užitečnější, neboť v něm řešili všednodenní problém stahování filmů z internetu.

K1: Jinak dnes jsem mrknul na film Lidice. Ke stažení zde

<http://www.ulozto.cz/10777748/lidice-avi>

K2: Už tam funguje skutečný film, nebo jen hromada upoutávek?

Já se na něj dneska díval na www.kinotip.

K3: Milan Štěpnička, Břeclav - nevíte náhodou, kde sehnat film "Honky Tonky Man" s Clintem Eastwoodem ?

K1: Na adrese kterou jsem dal je rip ode mne, za kvalitu ručím krkem. Za ostatní neručím.

K2: Zkuste to taky na uloz.to.cz. zadejte název filmu. (56)

K2: Je to dobrý. Roden je skvělejší.

K4: Moc Vám děkuji, už se to stahuje.

K2: já to už zkoušel všude, i na edisku a czshare.

K3: Na tom ulož to by to mohlo být, když to nenajdete podle názvu filmu, tak to zkuste podle jména herce.

K5: Stahovat aktuální filmy, to je jako chodit do kina zadarmo. To ale poctivý, slušný, pracující nepochopí. Hlavně, že řve o zlodějně. :-DDDDDDDDDD

K1: Kdo nekrade, okrádá rodinu! (57)

K6: Jo, a není to ilegální, je to placené, ale skoro zadarmo:-)

K7: Teeda, my tu máme tematicky diskusi o stahování filmů? Zajímavé...

K2: Furt lepší, než se dohadovat o těch přiblblých politicích.

K3: Stydím se za to, ale filmy mě zajímají víc než Klaus nebo ty pindy, které se tu opakují den co den. (58)

K5: Sociála hlavně zajímá kde si co stáhnout zadara a tím okrást vlastníka a pak jde žvanit o poctivosti na Novinky.

K2: Tak nezávidte, a taky si něco stáhněte, tohle je totiž legální.

K5: Ano, legální to v Česku je. ÓÓÓÓÓÓÓóóó, jak jste (59)

Jako zcela zbytečný by jistě mnozí chápali rozhovor dvou komunikantů o tom, jaké „žvásty“ měl první komunikant na mysli.

K1: No vida, jen jsem cvičně nakoukl a je zde v drtivé většině plivající a vzteklá levicová klaka. Stejná jména, stejné příspěvky. Naštěstí jich je jen hrstka a příspěvky jsou jen takový jejich beznadějný a zlovolný pšouk. Tedy nic nového. Stále stejné žvásty.

K2: ullman, jaké žvásty máte na mysli ?

K1: Zeleny, hádejte! (47)

K2: nevim ullmann, napovězte ...

K1: Ale víte zelený, víte!

K2: fakt nevim ullmann, fakt nevim, ... písněte, citujte ... thkns

K1: Tak to máte fakt blbé zelený, fakt blbé a nepísnu...víte!

K2: škoda že to nenapišete pane ullmanne ...

takto zůstane u vašeho pouhého výkřiku ...

kdyžbyste napsal, co považujete za žvást, mohli bychom o tom diskutovat ...

přeju vám hezký/příjemný večer ... (48)

Nedílnou součástí diskusí na internetu je i **ironie**, případně **sarkasmus**. Ironií (pojmenování užitá v opačném významu) vyslovují komunikanti něco zcela jiného, než doopravdy myslí. Humorně tak vyjadřují, že s danou skutečností nesouhlasí.⁷⁰ Někdy je nutné vycítit ji z kontextu, jindy na ni autor upozorňuje drobnou poznámkou.

Sarkasmus oproti tomu představuje jízlivou narážku až pohrdání.

Díky současné vládě a hlavně “nejlepšímu ministrovi financí světa“ se hroutíme do propasti [...] (27)

Nepovídejte pane Zapletale.V Praze??A jak je to možné???-hluboká ironie.. (28)

Z dovolením, takž máme 75% vysokoškoláků, 65% lidí, kteří mají jen maturitu a 5% lidí s výučním listem. Těch, co mají jen základní vzdělání je 0%. Čili celkem je nás ve státě 145% bez dětí. Těch může být tak 10%, takže je nás cca 155%. To by pan učitel koukal. (32)

Zdůraznil, že český národ žije v nejblahobytnějším období své existence....a pak že nemá smysl pro humor :-)) (48)

⁷⁰ ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): Čestina – řeč a jazyk. Praha: ISV.

ZÁVĚR

Mezilidská komunikace prochází v současné době mnoha výraznými proměnami, které se odvíjejí nejen od přeměny celé lidské společnosti – lidského vnímání a smýšlení, ale úzce souvisí také s prudkým rozvojem komunikačních technologií. Dochází ke zřetelnému narušování hranic mezi formální veřejnou komunikací a projevy neformálními, jež jsou typické spíše pro soukromou sféru. Často bývají zaměňovány prvky funkčních stylů, to znamená, že rysy dříve příznačné jen pro jeden konkrétní styl se začínají objevovat i v komunikátech ostatních funkčních stylů. Tuto tendenci lze nejlépe pozorovat u prostěsdělovacího stylu, jehož znaky stále více pronikají do stylových sfér vycházejících ze spisovného jazyka. Mluveností a spontánností se vyznačují některé žánry nejen mluvené, ale i psané publicistiky, texty umělecké literatury a v menší míře dokonce i některé odborné komunikáty.

Nejnovější technologické vymoženosti dále umožňují komunikaci bez přímé účasti komunikantů. Vznikají spontánní psané texty, které do určité míry nahrazují primárně mluvené projevy prostěsdělovacího funkčního stylu, a stávají se tak neoddělitelnou součástí mezilidské komunikace. Jde zejména o mobilními telefony zprostředkované SMS a internetovou komunikaci (emaily, chaty, icq, facebook, blogy, diskusní fóra aj.).

Předkládaná diplomová práce se v návaznosti na teorii funkčních stylů pokusila popsat proměny, které provázejí současnou komunikaci. Pozornost byla zaměřena hlavně na vývoj tištěných a elektronických médií, moderní českou beletrii a komunikaci na internetu. Z významných tendencí současné komunikace byla vyzdvížena především zábavnost, kterou ve svém příspěvku zdůrazňuje J. Bartošek (2008), a „konverzacionalizace, marketizace a technologizace veřejného diskurzu“⁷¹, jež jako hlavní uvádí S. Čmejrková (2011). Vzhledem k rozsáhlosti dané problematiky jsme se dále blíže soustředili hlavně na komunikaci internetových diskusních skupin (newsgroups).

Diskusní fóra představují asynchronní typ komunikace na internetu, který nevyžaduje zapojení všech komunikantů ve stejném čase. Zprostředkovává výměnu informací, nejrůznějších poznatků, názorů a postřehů jednotlivých diskutujících

⁷¹ ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

k určitému předem zvolenému tématu, které může vycházet z celkového zaměření diskusní skupiny (např. *Česká filmová tvorba* na internetovém portálu Lidé.cz) nebo z úvodního článku některého z internetových zpravodajských serverů. Čtenářsky velmi oblíbený je zpravodajský portál Novinky.cz. Kromě jiného to potvrzuje právě návštěvnost diskusního fóra Vaše názory. Ke všem článkům tohoto zpravodajského portálu bývají otevírány diskuse, v nichž se jednotliví přispěvatelé mohou vyjadřovat k tématům úvodních článků, mohou podávat další informace nebo debatovat s ostatními komunikanty.

Převažující část této diplomové práce vychází z analýzy nashromážděného jazykového materiálu, jehož sběr, jak již bylo v úvodu řečeno, probíhal v období od dubna 2011 do listopadu 2012 v rámci názorového fóra Novinek.cz. Po zjištění velmi nízké účasti diskutujících na fórech dílčích tematických oblastí jsme se zaměřili na diskuse k článkům z rubriky *Zprávy dne*, jež jsou uveřejňovány na hlavní ploše serveru Seznam.cz. Tyto zcela náhodně vybrané texty vytvořily určité východisko pro lingvistický rozbor, při kterém byly sledovány jevy jednotlivých jazykových rovin (hláskoslovné, morfologické, syntaktické a lexikální). Velká pozornost však byla dále věnována i pravopisu, tématu diskusí a v neposlední řadě také grafické stránce těchto komunikátů.

Texty elektronické komunikace se vyznačují výrazným kolísáním na rozhraní dvou jazykových forem – psané a mluvené. L. Hašová (2002) ve svém článku *Lásky jedné esemesky* pro časopis *Naše řeč* charakterizuje SMS zprávy na základě oscilace mezi psaností a mluveností. Identickým způsobem definuje E. Jandová (2006) konverzaci na WWW chatu. Diskusní příspěvky jsou stejně tak produkovány písemnou formou, avšak z jazykového hlediska vykazují mnoho rysů mluvené řeči. V návaznosti na tuto vyjadřovací dichotomii byla stanovena hlavní náplň předkládané diplomové práce, jejímž cílem bylo ukázat, v čem se tyto spontánní psané komunikáty podobají projevům původně mluveným a do jaké míry si zachovávají znaky psanosti.

Psanost vedle písemné realizace posilují zejména grafické prostředky (hra s grafémy a interpunkčními znaménky, kreativní způsoby členění a oddělování textu apod.). Ze struktury komunikátů je patrná určitá míra připravenosti. Projevuje se např. samotným členěním textu do odstavců a užíváním i ostatních méně frekventovaných interpunkčních znamének (závorek, pomlček apod.). Obsah komunikátů je mnohdy logicky uspořádán a doplněn adekvátní argumentací, jež je podložena nejrůznějšími prostředky intertextovosti (odkazy, citáty, parafrázemi atd.), typickými zejména pro

odborný a publicistický styl. Komunikace v diskusních fórech se vyznačuje spíše formálnějším zaměřením. Příspěvatelé si většinou navzájem vykají a užívají zdvořilostní obraty. Dalším rysem psanosti, který se tu ukazuje, je stálost a svázanost těchto projevů s plochou. Diskusní příspěvky jsou na internetu po určitou dobu archivovány. Je tedy možné se k nim později vrátit.

Se zprostředkovaným přenosem dále souvisí neschopnost produkce a recepce komunikátu bez časové prodlevy. Mluvčí tak na jedné straně není omezován bezprostřední přítomností adresáta, své příspěvky k tématu či reakce na texty ostatních diskutujících si může libovolně dlouho promýšlet a posléze sdělit svůj názor bez jakéhokoli narušování. Zároveň však nemůže vzniknout dialog v pravém slova smyslu. Repliky po sobě budou vždy následovat ve stejném časovém pořadí, v jakém byly napsány a odeslány, bez přerušování, překrývání a vzájemného doplňování typického pro mluvené rozhovory. Dialogičnost těchto komunikátů naopak podtrhují výpovědi s direktivní a interogativní funkcí, jimiž se jednotliví komunikanti snaží navázat a udržet kontakt s ostatními účastníky diskuse. Jako významné lze z tohoto hlediska hodnotit i oslovení, pozdravy a zdvořilostní fráze nejrůznějšího druhu.

Blízkost těchto textů s komunikáty prostědělovacího funkčního stylu se dále projevuje především na základě mluvenostní syntaxe, jež se vyznačuje uvolněnou větovou skladbou s asociativním, často až chaotickým řazením motivů. Někdy dochází dokonce k pouhému napojování vět bez jakéhokoli vyjádření jejich možných vztahů, přičemž dané věty spolu ani nemusí významově souviset. Výpovědi bývají neukončené. Charakteristické je také dodatkové připojování slov či slovních spojení nebo naopak jejich vytýkání. I přestože je zde patrná jistá snaha komunikantů respektovat pravidla spisovného jazyka, objevují se tu v hojné míře i nespisovné prostředky hláskoslovné, tvaroslovné a lexikální. Z hlediska hláskosloví se jako nejvýraznější jeví varianty -é/-í- (-ý-). V rámci morfologické roviny se tu vyskytuje např. obecněčeská koncovka -ma duálového původu, nekodifikovaná koncovka -ej u přídavných jmen a zájmen adjektivního (složeného) skloňování a nadměrné množství ukazovacích zájmen. Mezi nespisovné lexikální prostředky je pak možné zahrnout obecněčeské a nářeční výrazy, citoslovce, slova expresivně zabarvená (zejména slova hanlivá, zhrubělá a vulgární). Dále nesmíme zapomenout ani na pravopisná pravidla, s jejichž porušováním se tu také můžeme setkat, přičemž většinou se nejspíše jedná o chyby z nepozornosti či neznalosti daného jevu. Z pohledu grafické podoby textu mluvenost těchto komunikátů dále

posiluje nadměrné zmnožení grafémů a interpunkčních znamének, zmnožení teček signalizující pauzy v mluveném projevu a emotikony vyjadřující nejrůznější emoce.

Z analýzy jazykového materiálu vyplývají určité snahy komunikantů respektovat pravidla slušného a spisovného vyjadřování. Většina příspěvatelů zřejmě chápe svůj projev jako veřejný a uvědomuje si jeho dočasnou stálost v rámci archivace diskusí názorového fóra Novinek.cz. Dokladem toho je mimo jiné např. vzájemné opravování pravopisných chyb a napomínání neslušného vyjadřování a chování. Zároveň je však nutné zdůraznit i rozsáhlé zastoupení znaků mluvenosti, díky nimž by bylo možné dané komunikáty zařadit k prostěsdělovacímu funkčnímu stylu.

Na závěr bychom chtěli ještě podotknout, že tato diplomová práce představuje jen přehled dané problematiky. Téma komunikace v rámci diskusních skupin a jeho případné dílčí oblasti by si jistě zasloužily podrobnější zpracování.

BIBLIOGRAFIE

Monografie a sborníky

ADÁMKOVÁ, K. – FIDLEROVÁ, M. – HUGO, J. – JURÁNKOVÁ, Z. (ed.) (2009): *Slovník nespisovné češtiny*. Praha: Maxdorf.

BEČKA, J. V. (1992): *Česká stylistika*. Praha: Academia.

BEIßWENGER, M. – HOFFMANN, L. – STORRER, A. (2004): Editorial zum OBST-Heft „Internetbasierte Kommunikation“. In: *Osnabrücker Beiträge zur Sprachtheorie*. Oldenburg: Redaktion OBST, s. 5 – 7.

BEIßWENGER, M. (2007): *Sprachhandlungskoordination in der Chat-Kommunikation*. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co.KG.

ČECHOVÁ, M. a kol. (2000): *Čestina – řeč a jazyk*. Praha: ISV.

ČECHOVÁ, M. a kol. (2003): *Současná česká stylistika*. Praha: ISV.

ČECHOVÁ, M. a kol. (2008): *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

ČERMÁK, F. – HRONEK, J. (ed.) (1994): *Slovník české frazeologie a idiomatiky – Výrazy slovesné A – P*. Praha: Academia.

ČERMÁK, F. – HRONEK, J. (ed.) (1994): *Slovník české frazeologie a idiomatiky – Výrazy slovesné R – Ž*. Praha: Academia.

ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (ed.) (2011): *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia.

DÜRSCHIED, CH. (2004): Netzsprache – ein neuer Mythos. In: *Osnabrücker Beiträge zur Sprachtheorie*. Oldenburg: Redaktion OBST, s. 141 – 157.

HAVRÁNEK, B. – WEINGART, M. (1932): *Spisovná čeština a jazyková kultura*. Praha: Melantrich.

HAVRÁNEK, B. (1963): *Studie o spisovném jazyce*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.

HOFFMANNOVÁ, J. – MÜLLEROVÁ, O. (1999): *Dialog v češtině*. München: Verlag Otto Sagner.

CHLOUPEK, J. a kol. (1991): *Stylistika češtiny*. Praha: SPN.

JANDOVÁ, E. (ed.) (1995): *K diferenciaci současného mluveného jazyka*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity.

JANDOVÁ, E. a kol. (2006): *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Pedagogická fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě.

JANDOVÁ, E. (2006): *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Filozofická fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě.

KARLÍK, P. – NEKULA, M. – RUSÍNOVÁ, Z. (ed.) (2003): *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

KRAUS, J. (2008): *Jazyk v proměnách komunikačních médií*. Praha: Nakladatelství Karolinum.

MINÁŘOVÁ, E. (2009): *Stylistika češtiny*. Brno: Masarykova Univerzita.

NÁDBĚLA, J. (2006): *Velký počítačový slovník – Výklad pojmů, výrazů a zkratk z počítačové terminologie*. Kralice na Hané: Computer Media.

Články v odborných časopisech

BARTOŠEK, J. (2008): K jazyku mluvených zpráv. *Čeština doma a ve světě*, 16, s. 5 – 17.

ČMEJRKOVÁ, S. (2006): E-čeština. *Čeština doma a ve světě*, 14, s. 4 – 15.

HAŠOVÁ, L. (2002): Lásky jedné esemesky. *Naše řeč*, 85, s. 207 – 212.

CHÝLOVÁ, H. – MÁLKOVÁ, J. (2006): Čeština kolem internetu. *Čeština doma a ve světě*, 14, s. 59 – 63.

MŽOURKOVÁ, H. (2006): Postoje k pravopisu v diskusích na internetu. *Čeština doma a ve světě*, 14, s. 126 – 131.

SHERMAN, T. (2006): Česká internetová diskusní fóra jako zdroj diskursu o interkulturním a jazykovém kontaktu: Příklad „Český šok“. *Čeština doma a ve světě*, 14, s. 69 – 76.

ULIČNÝ, O. (2006): Čeština na internetu. *Čeština doma a ve světě*, 14, s. 3.

Internetové zdroje

BEDNÁŘ, V. (2006): Facebook: exkluzivní fenomén. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-06. <<http://www.lupa.cz/clanky/facebook-exkluzivni-fenomen/>>.

ČMEJRKOVÁ, S. (1997): Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu), I. *Naše řeč* [online]. Cit. 2012-11-24. <<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7410>>.

ČMEJRKOVÁ, S. (1997): Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu), II. *Naše řeč* [online]. Cit. 2012-11-24. <<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=8167>>.

HANDL, J. (2011): E-mail slaví čtyřicítku a stále je v dobré kondici. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/e-mail-slavi-ctyricitku-a-stale-je-v-dobre-kondici/>>.

KRÁLÍK, J. (1997): Sloh věků počítačů. *Naše řeč* [online]. Cit. 2012-11-24. <<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7361>>.

PETERKA, J. (2009): Tim Berners-Lee varoval před špehováním. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/tim-berners-lee-varoval-pred-spehovanim/>>.

VRABEC, V. (2002): Časová mapa českého internetu. *Lupa.cz: První server o českém internetu* [online]. Cit. 2012-08-05. <<http://www.lupa.cz/clanky/casova-mapa-ceskeho-internetu/>>.

Internetová jazyková příručka (2008) [online]. <<http://prirucka.ujc.cas.cz/>>.

Příruční slovník jazyka českého (2007 – 2008) [online]. <<http://bara.ujc.cas.cz>>.

Slovník spisovného jazyka českého (2011) [online]. <<http://ssjc.ujc.cas.cz>>.

Seznam.cz – nápověda (1996 – 2012) [online]. Cit. 2012-10-26. <<http://napoveda.seznam.cz/cz/novinky/vase-nazory/>>.

Novinky.cz – Vítejte v názorovém fóru serveru Novinky.cz (2003 – 2012) [online] Cit. 2012-10-26. <<http://www.novinky.cz/specialy/dokumenty/160329-vitejte-v-nazorovem-foru-serveru-novinky-cz.html>>.

Analyzovaný materiál

(1) *Novinky.cz – Reformy ministerstva školství: vysokoškolský titul za pouhé dva roky* (2011) [online]. Cit. 2011-04-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=235028&articleId=/veda-skoly/231641-reformy-ministerstva-skolstvi-vysokoskolsky-titul-za-pouhe-dva-roky.html%3Fref%3Dostatni-clanky§ionId=986>>.

(2) *Novinky.cz – Reformy ministerstva školství: vysokoškolský titul za pouhé dva roky* (2011) [online]. Cit. 2011-04-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=235028&articleId=/veda-skoly/231641-reformy-ministerstva-skolstvi-vysokoskolsky-titul-za-pouhe-dva-roky.html?ref=ostatni-clanky§ionId=986&page=2>>.

(3) *Novinky.cz – Reformy ministerstva školství: vysokoškolský titul za pouhé dva roky* (2011) [online]. Cit. 2011-04-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=235028&articleId=/veda-skoly/231641-reformy-ministerstva-skolstvi-vysokoskolsky-titul-za-pouhe-dva-roky.html?ref=ostatni-clanky§ionId=986&page=3>>.

(4) *Novinky.cz – Střelec v norském táboře mohl zabít až desítky lidí, další se utopili na útěku* (2011) [online]. Cit. 2011-07-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=245135&articleId=/zahranicni/evropa/239846-strelec-v-norskem-tabore-mohl-zabit-az-desitky-lidi-dalsi-se-utopili-na-uteku.html§ionId=742>>.

(5) *Novinky.cz – Střelec v norském táboře mohl zabít až desítky lidí, další se utopili na útěku* (2011) [online]. Cit. 2011-07-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=245135&articleId=/zahranicni/evropa/239846-strelec-v-norskem-tabore-mohl-zabit-az-desitky-lidi-dalsi-se-utopili-na-uteku.html§ionId=742&page=2>>.

(6) *Novinky.cz – Střelec v norském táboře mohl zabít až desítky lidí, další se utopili na útěku* (2011) [online]. Cit. 2011-07-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=245135&articleId=/zahranicni/evropa/239846-strelec-v-norskem-tabore-mohl-zabit-az-desitky-lidi-dalsi-se-utopili-na-uteku.html§ionId=742&page=3>>.

(7) *Novinky.cz – Střelec v norském táboře mohl zabít až desítky lidí, další se utopili na útěku* (2011) [online]. Cit. 2011-07-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=245135&articleId=/zahranicni/evropa/239846-strelec-v-norskem-tabore-mohl-zabit-az-desitky-lidi-dalsi-se-utopili-na-uteku.html§ionId=742&page=4>>.

(8) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8>>.

(9) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=2>>.

(10) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=3>>.

(11) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=4>>.

(12) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=5>>.

(13) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=6>>.

(14) *Novinky.cz – Poslanec Babák přišel při rvačce o zuby* (2011) [online]. Cit. 2011-08-31. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=249204&articleId=/domaci/243278-poslanec-babak-prisel-pri-rvacce-o-zuby.html§ionId=8&page=7>>.

(15) *Novinky.cz – Kaddáfí zemřel na střelné zranění, premiér by ho raději viděl před soudem* (2011) [online]. Cit. 2011-10-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255154&articleId=/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/248269-kaddafi-zemrel-na-strelne-zraneni-premier-by-ho-radeji-videl-pred-soudem.html§ionId=743&page=1>>.

(16) *Novinky.cz – Kaddáfí zemřel na střelné zranění, premiér by ho raději viděl před soudem* (2011) [online]. Cit. 2011-10-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255154&articleId=/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/248269-kaddafi-zemrel-na-strelne-zraneni-premier-by-ho-radeji-videl-pred-soudem.html§ionId=743&page=2>>.

(17) *Novinky.cz – Kaddáfí zemřel na střelné zranění, premiér by ho raději viděl před soudem (2011)* [online]. Cit. 2011-10-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255154&articleId=/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/248269-kaddafi-zemrel-na-strelne-zraneni-premier-by-ho-radeji-videl-pred-soudem.html§ionId=743&page=3>>.

(18) *Novinky.cz – Kaddáfí zemřel na střelné zranění, premiér by ho raději viděl před soudem (2011)* [online]. Cit. 2011-10-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255154&articleId=/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/248269-kaddafi-zemrel-na-strelne-zraneni-premier-by-ho-radeji-videl-pred-soudem.html§ionId=743&page=4>>.

(19) *Novinky.cz – Kaddáfí zemřel na střelné zranění, premiér by ho raději viděl před soudem (2011)* [online]. Cit. 2011-10-23.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255154&articleId=/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/248269-kaddafi-zemrel-na-strelne-zraneni-premier-by-ho-radeji-videl-pred-soudem.html§ionId=743&page=5>>.

(20) *Novinky.cz – Turecko zasáhlo zemětřesení, v troskách jsou uvězněni lidé (2011)* [online]. Cit. 2011-10-24.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255166&articleId=/zahranicni/evropa/248277-turecko-zasahlo-zemetreseni-v-troskach-jsou-uvezneni-lide.html§ionId=742&page=1>>.

(21) *Novinky.cz – Turecko zasáhlo zemětřesení, v troskách jsou uvězněni lidé (2011)* [online]. Cit. 2011-10-24.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255166&articleId=/zahranicni/evropa/248277-turecko-zasahlo-zemetreseni-v-troskach-jsou-uvezneni-lide.html§ionId=742&page=2>>.

(22) *Novinky.cz – Turecko zasáhlo zemětřesení, v troskách jsou uvězněni lidé (2011)* [online]. Cit. 2011-10-24.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255166&articleId=/zahranicni/evropa/248277-turecko-zasahlo-zemetreseni-v-troskach-jsou-uvezneni-lide.html§ionId=742&page=3>>.

(23) *Novinky.cz – Turecko zasáhlo zemětřesení, v troskách jsou uvězněni lidé (2011)* [online]. Cit. 2011-10-24.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255166&articleId=/zahranicni/evropa/248277-turecko-zasahlo-zemetreseni-v-troskach-jsou-uvezneni-lide.html§ionId=742&page=3>>.

turecko-zasahlo-zemetreseni-v-troskach-jsou-uvezneni-
lide.html§ionId=742&page=4>.

(24) *Novinky.cz – Chorvatsko podepsalo přístupovou smlouvu s EU (2011)* [online]. Cit. 2011-12-10. <<http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/253076-chorvatsko-podepsalo-pristupovou-smlouvu-s-eu.html?ref=boxD>>.

(25) *Novinky.cz – Strach lidí z internetu je větší, než by se čekalo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10. <<http://www.novinky.cz/internet-a-pc/bezpecnost/261444-strach-lidi-z-internetu-je-vetsi-nez-by-se-cekalo.html?ref=ostatni-clanky>>.

(26) *Novinky.cz – Studenti zrušili jednání s Dobešem. Chtěl si z nás udělat PR, tvrdí (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10. <<http://www.novinky.cz/domaci/260717-studenti-zrusili-jednani-s-dobesem-chtel-si-z-nas-udelat-pr-tvrdi.html>>.

(27) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8>>.

(28) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8&page=2>>.

(29) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8&page=3>>.

(30) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8&page=4>>.

(31) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8&page=5>>.

(32) *Novinky.cz – Do dvou let má 17 000 učitelů přijít o místo (2012)* [online]. Cit. 2012-03-10.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=269754&articleId=/domaci/260662-do-dvou-let-ma-17-000-ucitelu-prijit-o-misto.html§ionId=8&page=6>>.

(33) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8>>.

(34) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=2>>.

(35) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=3>>.

(36) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=4>>.

(37) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=5>>.

(38) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=6>>.

(39) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=7>>.

(40) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=8>>.

(41) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)*
[online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=9>>.

(42) *Novinky.cz – Mladí komunisté: Národe oslavuj, zemřel nepřítel lidu (2012)* [online]. Cit. 2012-01-01.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=261963&articleId=/domaci/253959-mladi-komuniste-narode-oslavuj-zemrel-nepritel-lidu.html§ionId=8&page=10>>.

(43) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8>>.

(44) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=2>>.

(45) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=3>>.

(46) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=4>>.

(47) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=5>>.

(48) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus->

vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=6>.

(49) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=7>>.

(50) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=8>>.

(51) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=9>>.

(52) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=10>>.

(53) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=11>>.

(54) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=12>>.

(55) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=13>>.

(56) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=14>>.

(57) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=15>>.

(58) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=16>>.

(59) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=17>>.

(60) *Novinky.cz – Klaus vyznamenal odbojáře, vědce, umělce i mladíka, který utonul při záchráně kamaráda (2011)* [online]. Cit. 2011-10-29.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=255818&articleId=/domaci/248816-klaus-vyznamenal-odbojare-vedce-umelce-i-mladika-ktery-utonul-pri-zachrane-kamarada.html§ionId=8&page=18>>.

(61) *Novinky.cz – Tomáš Klus uzmul “slavíka“ Gottovi. Celkovou vítězkou je Bílá (2012)* [online]. Cit. 2012-11-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=299681&articleId=/kultura/285761-tomas-klus-uzmul-slavika-gottovi-celkovou-vitezskou-je-bila.html§ionId=4&page=3>>.

(62) *Novinky.cz – Tomáš Klus uzmul “slavíka“ Gottovi. Celkovou vítězkou je Bílá (2012)* [online]. Cit. 2012-11-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=299681&articleId=/kultura/285761-tomas-klus-uzmul-slavika-gottovi-celkovou-vitezkou-je-bila.html§ionId=4&page=4>>.

(63) *Novinky.cz – Tomáš Klus uzmul “slavíka“ Gottovi. Celkovou vítězkou je Bílá (2012)* [online]. Cit. 2012-11-25.

<<http://www.novinky.cz/diskuse?id=299681&articleId=/kultura/285761-tomas-klus-uzmul-slavika-gottovi-celkovou-vitezkou-je-bila.html§ionId=4&page=5>>.

PŘÍLOHY

Seznam příloh

Příloha č. 1: Formulář pro vkládání příspěvků

Příloha č. 2: Podoba profilu účastníků diskuse

Příloha č. 3: Přehled pravidel diskusního fóra Vaše názory

Formulář pro vkládání příspěvků⁷²

Vaše názory

Seřadit [od nejnovějších](#), [od nejstarších](#)

Váš názor: Jméno a příjmení, Praha
pátek, 26. října 2012

Zbývá **2000** znaků

[<> Vložit citaci](#) [Odeslat](#) [Náhled](#) [Storno](#)

Denis Makolli, Štětí
Pátek, 26. října 2012, 12:57:30 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +1

7" tablet s 3g a wifi za 12tis? :-D To je směšné. To si raději koupím 10" ZTE dvoujádrovým procesorem s 1,2Ghz u vodafone za 6500Kč s 3G Wifi a vším co má tento tablet, krom iOS, což mi vůbec nevádí, alespoň nemusím za všechno platit.

[Přidejte vlastní názor ...](#)

Chcete-li se vyjádřit k názoru jiného uživatele, citujte text, na který reagujete. K tomu můžete využít tlačítko "Vložit citaci", které vloží tyto tagy:

```
[citace Jméno Příjmení]
zde vložte text, který chcete citovat
[/citace]
zde vložte vaši reakci
```

Dle uvedeného vzoru vyplňte jméno a příjmení osoby, kterou citujete, kus textu, který chcete citovat a samozřejmě také vaši reakci. Díky tomu dosáhnete jiného naformátování citace a vaší reakce.

Kvůli lepší přehlednosti a úrovni tohoto fóra dodržujte prosím tato pravidla a také [Pravidla pro vkládání příspěvků](#).

⁷² Vzhledem k dlouhodobému pozastavení registrace nebylo možné vstoupit do diskusního fóra Vaše názory. Výše uvedený obrázek formuláře pro vkládání příspěvků byl proto poskytnut redakcí Novinek.cz.

Podoba profilu účastníků diskuse⁷³

Petr Surovec, Krnov

Neděle, 25. listopadu 2012, 00:06:51 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +8

Petr Kovařík, Praha

Sobota, 24. listopadu 2012, 22:45:38 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | [Nahlásit](#) | +214

Landa jim to docela vpálil. A řekněme si co chceme, má pravdu...

Nějak jsem to neviděl co tam měl říkat?

Karel Goschler, Chomutov

Neděle, 25. listopadu 2012, 00:07:04 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +27

Tady je taky vidět, jakou máme inteligenci. To je snad Bílá tak hloupá nebo slepá, že její synáček sedí v publiku s bekovkou na palici? Gratuluji p. Bílá. Máte velice vzdělaného synka.

Rostislav Ondič, Hlučín

Neděle, 25. listopadu 2012, 00:07:28 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +7

KÁJA NA HRAD!

Vlasta Alexová, Brno

Neděle, 25. listopadu 2012, 00:07:33 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +14

pane Darmovzal, máte pravdu. Američanku si vzal Kocáb.

⁷³ Novinky.cz – Tomáš Klus uzmul “slavíka“ Gottovi. Celkovou vítězkou je Bílá (2012) [online]. Cit. 2012-12-08. <<http://www.novinky.cz/diskuse?id=299681&articleId=/kultura/285761-tomas-klus-uzmul-slavika-gottovi-celkovou-vitezku-je-bila.html§ionId=4&page=10>>.

Přehled pravidel diskusního fóra Vaše názory⁷⁴

Přehled pravidel názorového fóra Novinek.cz v bodech byl převzat s minimálními grafickými úpravami z níže uvedené internetové stránky.

Co je zapovězeno na názorovém fóru Novinek v bodech:

Uveřejňovat příspěvky, které jakýmkoliv způsobem porušují zákony ČR nebo zákony země, v níž se diskutující momentálně nachází

Urážet, pomlouvat či vyhrožovat komukoli násilím

Podněcovat nenávist k jednotlivcům nebo skupinám obyvatel, zejména na základě národnostní, rasové nebo náboženské příslušnosti

Vyjadřovat se vulgárně nebo obscénně

Zveřejňovat další údaje o identitě ostatních diskutujících (např. telefon, zaměstnání)

Vydávat se za někoho jiného

Opakovaně vkládat stejné příspěvky (tzv. tapetování)

Zneužívat diskuse k šíření reklamy a spamu

Vkládat odkazy na stránky s nelegálním obsahem

Chatovat a uveřejňovat příspěvky či odkazy, které nesouvisejí s tématem článku

⁷⁴ *Novinky.cz – Vítejte v názorovém fóru serveru Novinky.cz (2003 – 2012)* [online] Cit. 2012-10-26. <<http://www.novinky.cz/specialy/dokumenty/160329-vitejte-v-nazorovem-foru-serveru-novinky-cz.html>>.